

Po zamislih domačega uma

Zbornica poziva k združenju denarja za financiranje raziskav — Pri izvozu enotno Dolenjska in Posavje

Cilj stabilizacijskih ukrepov ni preživetje krize, ampak povečan izvoz, ki mora biti v narodnem dohodku poslej zastopan s 25 odst. To zahteva od delovnih organizacij novo tehnologijo in nove programe, do katerih bo pripeljal sele razmah razvojnega in raziskovalnega dela.

Posavska zbornica predlaga združenje denarja z družbenim dogovorom, kar si vsak kolektiv zase tega ne bo mogel privoščiti. Razen združenega dela naj bi dogovor podpisali tudi izvršni sveti občin, banka in raziskovalne skupnosti. Zbrana sredstva bi potem delili tudi solidarnostno, predvsem tistim DO, ki denar za financiranje raziskovalnih nalog najbolj potrebujejo. V Posavju sta to elektroindustrija in kovinsko-predelovalna industrija.

Gre torej za prodajo znanja, ki edino omogoča neodvisnost. Prve lastovke že imamo. Pionir je razvil železobetonsko konstrukcijo za gradnjo hlevov na živinorejskih farmah. Kupce zanjo ima v Alžiriji, naročila pa je dobil tudi doma, v BiH. Pri izvozu tehnologije bi prav ta delovna organizacija lahko povezala vso kovinsko in elektroindustrijo ter projektivo v Posavju in na Dolenjskem.

Primer uspešnega razvojnega dela je tudi filter na dimniku asfaltne baze na Drnovem, ki ga je razvila razvojna skupina v Kovinarski. V isti tovarni so v zadnjih treh letih izdelali tudi program zaklonske opreme, s katerim so obogatili proizvodnjo. Tudi pri SOP precej dajo na razvoj. Zadnji dosežek je program polnilnih linij za pijače in linij za pomivanje steklenic.

Za povezan in učinkovit nastop dolenjske in posavske regije na tujem tržišču so v delovnih kolektivih obeh regij že imeli prve razprave, ta čas pa tečejo pogovori o tem, kakšna oblika povezovanja bi bila najbolj racionalna. V poštev pride

poslovna skupnost za pospeševanje izvoza ali pa poslovni odbor pri obeh gospodarskih zbornicah.

JOŽICA TEPPEY

„ARTIČE 82“

Danes ob 18. uri se bo v Artičah z otvoritvijo cvetlične in lovske razstave začela tradicionalna prireditve „Artiče 82“, ki bo trajala do nedelje. Organizatorja prireditve sta Zdrženje pihalnih orkestror Slovenije in krajevna skupnost Artiče. V štirih dneh se bodo izvršile različne prireditve: v petek ob 19. uri bo večer narodnih pesmi in plesov „Posavje pleše“, v soboto ob 18. uri bo štafetni tek posameznikov in ekip društev Partizan in mladinskih organizacij, v nedeljo ob 10. uri 4. republiška revija pihalnih orkestror in bobnarskih skupin v figurativnih programih, ob 15. uri bo parada cvetja in glasbe, na kateri bodo sodelovale vse godbe in domače skupine na temo „Pridelajmo čim več hrane!“. Zaključna slovesnost bo ob 16. uri, na nji pa bo govoril izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Ivo Marek. V soboto in nedeljo zvečer bo zabava ob zvokih ansambla Dobri prijatelji.

„POJO NAJ LJUDJE“ — Pod tem geslom je zadnjo nedeljo v Titovem parku v Šentvidu pri Stični pelo več ko 7.600 pevk in pevcev, po besedah F. Šetince pa je pevski tabor „vzor, navdih in spodbuda tvorstne ustvarjalnosti po vsej naši domovini, v zamejstvu in med izseljenci.“ (Foto: D. R.)

Mogočen zbor pevcev v Šentvidu

Na zaključni prireditvi 13. pevskega tabora je nastopilo nad 7.600 ljudi — Tabor „črpa iz široke in poustvarjalne moči edinstvene ljubezni do petja“ (F. Šetinc)

„Šentviški pevski tabor, trinajsti po vrsti, ima bogato tradicijo kot most, ki veže preteklost s prihodnostjo. Kajti šentviški tabor nima samo pomembne tradicije, temveč dobiva iz leta v leto nove moči, ker ga vodi živ interes naših ljudi za zborovsko petje, ker torej črpa iz široke in poustvarjalne moči edinstvene ljubezni do petja.“

Tako je Franc Šetinc, predsednik RK SZDL, v govoru na nedeljski

njimi Viktor Avbelj, Vinko Hafner in Lidija Šentjura.

Letošnji tabor je potekal pod pokroviteljstvom skupnosti slovenskih občin in na predvečer zaključne prireditve so zbori v številnih slovenskih krajih (tudi v Dolenjskih Toplicah, Šentlovrencu, Velikem Gabru in Škocjanu) pripravili pevske nastope ter tako delček doživlja, kakršnega lahko nudi le ubrano petje 250 zborov, prenesli v širok krog ljubiteljev zborovstva. Posebno pristno je bilo v dvorani šentviške osnovne šole, kjer je pelo enajst slovenskih zamejskih in izseljenskih zborov; tem zborom so za zasluge, ki jih imajo pri širjenju pete slovenske besede po svetu podelili 6 zlatih oz. srebrnih Gallusovih značk.

D. RUSTJA

Cenejša delavska stanovanja

Medobčinski svet Zveze sindikatov Posavja o stanovanjski politiki

Medobčinski svet Zveze sindikatov Posavja je pripravil 16. junija v Krškem posvet o uresničevanju sklepov 3. konference ZSS. Gre zlasti za naloge pri pripravi samoupravnih sporazumov o racionalizaciji v stanovanjski in komunalni gradnji.

Ta sporazum je bil sprejet že konec 1979, podpisniki (v Posavju so to poleg občinskih izvršnih svetov, stanovanjskih in komunalnih interesnih skupnosti še IGM „Sava“, Region, Pionir in Beton) pa bi morali v enem letu po podpisu tega sporazuma sprejeti usklajene operative programe. Teh programov pa še nikjer nimajo, zato so sklenili, da bo posebna komisija pripravila zaključke zanimive razprave na posvetu, hkrati pa postavila roke, do kdaj zadeve rešiti. „Z večjo produktivnostjo in z več znanja bi lahko ceneje gradili,“ je med drugim dejal predsednik MS ZSS Jože Peterkoč.

Toda kako to doseči, da bodo stanovanja dostopna delavcu po ceni in hkrati ustrezala standardom? Zakon o stanovanjski politiki narokuje gradnjo na slabših zemljiščih, kar zaradi večjih zemeljskih del gradnjo podraži. Naslednji člen podražitev je projektant, ki velikokrat uveljavlja najdražje rešitve, ker želi čim dražje prodati svoje delo.

PLAKETA ZA PEKOLJA

Plaketo samoupravljalcev Jugoslavije 27. junij, ki jo podeljujejo ob dnevu samoupravljalcev na državni ravni, je na sobotni podelitvi prejel tudi Jože Pekolj iz Splošne bolnišnice Novo mesto.

Vedno novi načrti terjajo od gradbene operative, da si povečuje stroške že, denimo, z zmeraj novimi opaži, po vsem tem pa naj delavec plača ekonomska cena stanovanja!

P. PERC

MOST PRIJATELJSTVA — Krasinec v Beli krajini in hrvaška Pravutina sta znova vzpostavila trdnije vezi, saj ju od nedelje povezuje novi 100 metrov dolgi most čez reko Kolpo. Most je bil zgrajen v borih devetih mesecih, njegova vrednost pa je 30 milijonov dinarjev; od tega je 35 odst. prispevala metliška občina, ostalo pa sosednja Hrvaška. Ta zveza je velikega pomena za kmete, ki bodo odslej lažje in hitreje prišli do svojih njiv onkraj reke. Most je slovesno predal namenu Velimir Vuletić, sekretar samoupravne interesne skupnosti za ceste Hrvaške. (Foto: Mirjam Krumpačnik)

Dolenjski izvoz še premalo usmerjen na Zahod

V petih mesecih izboljšani izvozni rezultati

Stanje v izvozno-vozni bilanci se je na Dolenjskem od prvih letošnjih podatkov ob koncu prvega tirmesečja popravilo. Gospodarska zbornica ugotavlja, da je bilo v vseh štirih občinah dolenjske regije do konca maja prodanega na tuje za 2,6 milijarde dinarjev izdelkov in storitev, od tega nad 80 odst. v razvite države in malo manj kot 20 odst. na Vzhod.

Uvoženo je bilo za 2,4 milijarde dinarjev pretežno reprodukcijskega materiala in nekaj opreme, tako da je izvoz skupno za 9 odst. večji od uvoza. Zunanjetrgovinska bilanca je s klirinškim področjem krita nad 93-odstotno, žal pa državam s klirinško valuto še vedno neprimerno več prodajamo, kot od njih kupujemo.

Naj omenimo, da se je izvoz močno popravil v novomeški občini, ki je dosegla tudi v bilanci stoodstotno kritje in je v razvite države prodala skoro 90 odst. celotnega izvoza. Črnomaljški sledijo sicer s 76-odstotno krito izvozno-vozno bilanco, so pa veliko preveč usmerjeni na zahodna tržišča, kamor gre skoraj tri četrtine izvoza.

NAGRADE SAMOUPRAVLJALCEM

Včeraj so v Ljubljani na proslavi ob dnevu samoupravljalcev, ki bo 27. junija, podelili priznanja in nagrade za uspešno uveljavljanje samoupravljanja. Med petimi organizacijami združenega dela in desetimi posamezniki so bili med nagrajenci tudi delovna organizacija Dana z Mirne na Dolenjskem in Kopitarna iz Sevnice, Milan Bratož, glavni direktor novomeškega Laboda, ter Rezika Džorjević, kvalificirana natakarka v tozdu Gostinstvo Brežice.

VREME

Po poslabšanju v sredini tedna, se bo vreme v četrtek izboljševalo. Sorazmerno lepo bo v petek in deloma v soboto, nato ponovno poslabšanje.

Prelita kri je temelj bratstva

S partizanske slovesnosti v Banjaloki

Kri, prelita v Banjaloki, je bila prelita za bratstvo obeh sosednjih narodov in narodov Jugoslavije. To je bila osnovna misel predstavnika ZZB NOV Dolnice Dinka Pavičića, ki je govoril v soboto, 19. junija, na proslavi ob odkritju spominske plošče hrvaškemu narodnemu heroju Zdenku Petranoviću—Jastrebu in borcu Dragu Štimcu v Banja Loki.

Oba borca, hrvaška partizana, sta padla pred 40 leti, ko so slovenski in hrvaški partizani skupno napadli italijansko postojanko v Banjaloki, v sedanji kočevski občini. O tem boju je govoril udeležencem boja narodni heroj general Andrej Cetinski—Lev. Poudaril je, da bratstva in enotnosti naših narodov ne sme nihče razbijati. Proslavo sta organizirala krajevni skupnosti Kostel in Brod na Kolpi iz sosednje Hrvaške.

Ob tej priložnosti so odprli novi kostelski vodovod, o uspehih KS Kostel v zadnjem obdobju pa je govoril predstavnik te KS Franc Volf. Na proslavi so podelili značke aktivistom OF, bronasta priznanja OF in priznanja posameznikom ter organizacijam, ki so najbolj zaslužni za razvoj KS Kostel.

NA STRANI PALESTINCEV — Več kot 2 tisoč osnovnošolcev, srednješolcev in brigadirjev Suhe krajine se je minuli petek združilo v demonstrativni pohod, s katerim so podprli pravični boj palestinskega ljudstva. Zbranim je pred novomeško športno dvorano spregovorila sekretarka občinske konference ZSMS Novo mesto Metka Hrastar, ki je prebrala tudi telegrame, poslane političnemu predstavništvu PLO, generalni ligi palestinskih študentov in naprednim mladinskim organizacijam Libanona. (Foto: J. Pavlin)

Žetev je tik pred vrati

S tiskovne konference 17. junija v Ljubljani: kaj vse je treba nemudoma ukreniti za spravilo pridelkov

Načrt jesenske in spomladanske setve je bil v Sloveniji skoraj v celoti uresničen. V dobro organizirani akciji, ki je potekala od republiškega izvršnega sveta in komiteja za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo navzdol vse do kmetijskih zadrug in posameznih kmetijskih pridelovalcev, nam je uspelo s pšenico zasejati 28 tisoč hektarov njiv. Ker se nam obeta kar dobra letina, je zdaj glavna naloga, da žito spravimo s polj in pripravimo za odkup.

Da bi žetev, od katere si letos obetamo precej več tržnih presežkov, kar najbolj uspela, je treba pred njo še enkrat preveriti, ali smo nanjo tudi pripravljeni. V času žetve bo potrebno poskrbeti za zadostno število strojev, rezervnih delov, goriva in drugih potrebščin. Na tem področju se bodo morali angažirati izvršni sveti občin, kmetijske delovne organizacije, krajevne skupnosti in družbenopolitične organizacije.

J. S.

Kmetijske zadruge lahko še nadalje podpisujejo pogodbe za odkup žita. Dokončne odkupne cene in premije bodo znane do 26. junija, za odkupe pa je pripravljen tudi denar. Kmetje bodo lahko pšenico zamenjali za koruzo, saj je zdaj pripravljene okoli 22 tisoč ton, medtem ko so nekateri kmetje že prevzeli 7 tisoč ton. Hkrati z žetvijo se morajo začeti že priprave na setev, pa tudi na boljšo izrabo strnišč.

Ker je vprašanje, ali bo tovarna Zmaj do začetka žetve še lahko zagotovila dovolj rezervnih delov za kombajne, bi moralo priti do sodelovanja tudi med občinami. Žetev se začneja, od usklajenega delovanja vseh dejavnikov pa je odvisno, ali bomo letos odkupili dovolj tržnih presežkov pšenice in s tem zmanjšali našo odvisnost od uvoza hrane.

Folklor iz treh republik

Sobotno tradicionalno srečanje folklornih skupin „Bratstvo in enotnost“ iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine bo ena največjih folklornih prireditev v črnomaljski občini. Plesalo, pelo in igralo bo okoli 30 folklornih skupin z okoli 1.100 člani iz občin Sisak, Petrinja, Glina, Vrginmost, Vojnić, Karlovac, Jastrebarsko, Ozalj, Cazin, Velika Kladuša, Prijedor, Bosanska Krupa, Kostanjica, Gospić, Novska in Črnomelj.

V soboto dopoldne se bodo skupine zbrale v kampu na Vinici, nato si bodo številni gostje ogledali Belo krajino, popoldne pa bodo v sprejedu šli skozi Črnomelj na Gričec. Zvečer bo šest folklornih skupin nastopilo v Semiču. Vinici in Adlešičih, največ pa jih bo nastopilo v Črnomlju.

Iz ugotovitev ni še nikoli zrasla pšenica

V kmetijstvo je skrajni čas več vlagati, clastičneje usklajevati cene itd.

Kdor spremlja naše javne razprave o kmetijstvu, bo kaj hitro ugotovil, da vsi dobro vemo, kaj v kmetijski proizvodnji želimo in znamo doseči in kako lahko to dosežemo, dosti dlje od splošnih opredelitev pa ne pridemo. Razmere so zdaj takšne, da sprejema nujnih ukrepov za razvoj kmetijstva res ne moremo več odlagati. Kmetijstva ne moremo več razvijati brez izdatnih naložb. Te naložbe pa tudi v prihodnjih letih ne bodo mogle biti dovolj velike, saj naša družba tudi za druge namene nima denarja. Vendar bodo morale biti večje kot v preteklih petih letih.

V gradivih za prihodnje seje organov družbenopolitičnih organizacij piše, da imamo v državi 600.000 hektarjev orne zemlje neobdelane, nekateri viri pa navajajo celo preč milijon hektarjev. Največ je trditve, da je glavni vzrok za to dejstvo prenametna ekonomska spodbuda kmetov za proizvodnjo. Vprašanje je treba globlje proučiti. Imamo neobdelano zemljo, hkrati pa cena zemlji vrtočlavo narašča. V nekaterih krajih so 1 ha zemlje lani prodajali že po 2 milijona dinarjev.

Z globljo analizo dejanskih vzrokov tega in podobnih pojavov pri nakupu zemlje bi morali najti tudi rešitve in znižati ceno zemlje, sicer ne moremo govoriti o povečanju zemljiških površin v družbenem lastništvu, brez tega pa ni mogoče rešiti problema stabilne kmetijske proizvodnje, zlasti ne proizvodnje žita.

Vzrokov, da „zelenega načrta“ v kmetijstvu nismo uresničili, je veliko. Proizvodnja narašča le po 1,6 % letno, namesto po 4 %, v kmetijstvu pa povprečno le po 0,7 %. Glavni vzrok za takšne razmere v kmetijstvu pa je neorganizirana in razdrobljena proizvodnja na zasebnih posestvih, ki znaša 85 % proizvodnih zmogljivosti.

Že na 10. kongresu ZKJ smo se odločili za hitrejšo spremembo sestave kmetijske pridelave, ki naj bi bila bolj usklajena z družbenimi potrebami, to je, zavzeli smo se za zmanjšanje setve pšenice, povečanje setve industrijskih rastlin, na primer slakorne pese, zelenjave itd. zaradi predelave. Vendar te naloge nismo uresničili. Če pa, da bodo letos razmere še težje. Zato si prizadavamo reševati probleme z administrativnimi ukrepi. Družbenim gospodarstvom naročajo, naj sejejo industrijske rastline.

Zakaj ne gre? Najbolj preprost je odgovor, da so odkupne cene neusklajene. Precenjamo povečali cene pšenici in koruzi, če pa bi skladno s tem povečali cene tudi drugim kulturam, bi že razmerje med cenami samo po sebi spodbujalo razvoj kmetijstva v zaželeni smeri. Temu primerno zato kmetje sejejo največ koruze, ki jo je mogoče strojno obdelovati, donos je zelo visok, cena stalno narašča, lahko pa tudi čaka v skladišču. Razume se, da to ni družbeni interes, kajti z izvozom koruze zasluži mnogo manj deviz, kot bi jih lahko dobili z drugačno sestavo kmetijske proizvodnje in večjo zaposlenostjo v živilski industriji.

VINKO BLATNIK

K varčevanju navajati že od mladih nog

Medtem ko že več let po šolah in vzgojovarstvenih zavodih in Dolenjskem poteka tekmovalnost za najboljši likovni, fotografski in literarno delo in je uveljavljeno tudi že tekmovalnost za čim uspešnejše delo pionirskih hranilnic, pa so letos prvič nagradili tudi šole, ki so se izkazale pri zbiranju odpadnih surovin. Zaključna slovesnost s podelitvijo nagrad šolam, krožkom ali razredom je bila v prostorih Ljubljanske banke v Novem mestu.

„Vsako leto bolj se potrjuje smisel akcije, da je varčevanje pomembna oblika vzgoje in odnos do denarja potrebna usmerjenost mlademu človeku,“ je v uvodnem nagovoru zmagovalcem tekmovalnosti in njihovim mentorjem na slovesnosti poudaril Sergej Thorževskij, predsednik poslovnega odbora Ljubljanske banke v Novem mestu. O pomenu in poteku varčevalnih tekmovalnosti je govorila še Avgusta Lah, predsednica sveta mentorjev, in razglasila odločitev strokovnih žirij, ki so ocenjevale likovne in literarne stvaritve.

Velik odziv na razpisano bančno tekmovalnost kaže, da je med mladimi, pionirji in cibicani veliko zanimanja. V tekmovalnosti za najboljšo delo pionirskih hranilnic je sodelovalo 17 šol iz vseh štirih občin, skoro vse šole pa so tudi tekmovalne pri zbiranju odpadnih surovin.

Na slovesnosti je bilo podeljenih 23 enakovrednih nagrad po 1.000 dinarjev šolam, skupinam ali krožkom, v katerih delajo avtorji nagradjenih del, za likovne, fotografске ali literarne prispevke.

S posebno nagrado 2.000 din pa so nagradili 8. razred osnovne šole Črnomelj za tapiserijo, ki jo je izdelal Učenec Franci Vraničar. Za najbolj uspešno pionirsko hranilnico je bila nagradjena osnovna šola Jančka Mevžlja iz Mokronoga, medtem ko je prvo nagrado za največ zbrancega papirja na razredno skupnost dobila osnovna šola Grm iz Novega mesta. Tu so v poprečju na razred zbrali 550 kilogramov papirja. Druga nagrada s tega področja je pripadla osnovni šoli Baza 20 iz Doš. Toplice za uspešno vodene raznolike akcije zbiranja odpadnih surovin. Zbirali so papir, steklenice, železo in obleko. Tretjo nagrado iz te skupine pa je dobila osnovna šola Mirna peč za najboljšo zunanjo šolo v tem pogledu, kajti upoštevajo, da so v manjših krajih možnosti za zbiranje odpadnih surovin mnogo manjše kot v mestu.

R. B.

Omogočiti razvoj z lastnimi močmi

Po štirih letih obstoja skupnosti spominskega območja Gorjanci – Žumberak se delo skupščine obrača h konkretnim nalogam – Zainteresirati združeno delo

Na območju Gorjancev in Žumberka življenje živahneje utripa kot doslej in do pred kratkim še močno zaostali predel Slovenije in Hrvaške zastavlja prve korake razvoja. Tako lahko sodimo po poročilu o delu skupnosti spominskega območja Gorjanci – Žumberak, ki so ga prebrali in obravnavali na seji skupščine skupnosti v sredo, 16. junija, v Novem mestu.

Delegati iz petih slovenskih in treh hrvaških občin so se seznanili s številnimi nalogami, ki so jih začrtali, začeli ali že uresničili v vseh osemih občinah na področju urejanja infrastrukture, gospodarskih naložb in negovanja revolucionarnih tradicij. Čeprav je bilo čutili, da ponekod še ne posvečajo dovolj pozornosti razvijanju spominskega območja, pa je opazen premik v delu skupščine skupnosti, ki je vse manj prostor zgolj političnega dogovarjanja, marveč je krenila k dogovarjanju o konkretnih zadevah. Med temi velja omeniti predvsem izdelavo prostorskega plana, geografske karte in vodčja ter priprave na znanstveno srečanje, ki naj bi dalo obilico dragocenega gradiva o deležu Gorjancev in Žumberka v revolucionarnem gibanju in NOB.

SPOSOJENO TRNJE

— Začelo se je svetovno prvenstvo v nogometu. Razen naših nogometašev in strokovnjakov bo v Španiji tudi več družbenih, političnih in športnih delavcev, ki so po polklicu entuziasti. (Iz Večernjih novosti)

Pesem premaguje daljave

Boštanski fantje gostje društva „Ljubljana“ v Essnu

Sredi junija je društvo naših delavcev na začasnem delu v tujini pod imenom „Ljubljana“ v zahodnonemškem Essnu slavilo petletnico. Gostje osrednje slovesnosti so bili člani okteta Boštanski fantje.

Duša tega društva je sevniški rojak Jože Košar. Folklorni skupini, pionirska in članska, sta nepogrešljivi na javnih prireditvah v Essnu in okolici. Seveda sodelujejo tudi z drugimi društvi naših klubov v pokrajini. Tudi tamkajšnje oblasti cenijo delo društva. Na osrednji prireditvi ni manjkal niti essenski podžupan. Na tej prireditvi je bilo kar 500 sodelujočih.

METALKA POMAGALA OBRTNIKOM

Ljubljanska Metalka je ustanovila posebno službo, ki bo dobrodošla prav za obrtnike, 15 predstavništev, ki jih ima v tujini, bo obveščalo Metalke o možnostih izvoza obrtnih izdelkov. Obrtniki bodo torej s pomočjo te nove službe izvedeli, kaj naj izdelujejo, kako dobiti material, zagotovili pa jim bodo tudi prodajo na tujem. V prihodnje naj bi služba nudila celotne proizvodne načrte za več obrtnikov hkrati. Predvidevajo, da bi lahko sodelovalo z njimi vsaj 2 tisoč slovenskih obrtnikov.

A. Z.

razvijati to območje. Zgled je lahko Novoles, ki bo gradil industrijski obrat v Rudatovičih. Taki gospodarski obrati so tista žarišča, ki omogočajo, da se bo območje z lastnimi močmi dvignilo in krenilo na pot splošnega razvoja. Edino na tak način je mogoče doseči zdrav razvoj zaostalih in nerazvitih območij, ne pa z gradnjo političnih tovarn iz občinskih proračunov.

M. MARKEJ

SLAVJE BELOKRANJSKEGA ODREDA – V nedeljo, 20. junija, so se v Semiču zbrali borci Belokranjskega odreda in številni gostje na srečanju, ki je bilo posvečeno 40-letnici tega odreda. Na proslavi pred spomenikom v Semiču je govoril narodni heroj Jože Borštnar, za kulturni del programa pa so poskrbeli učenci semiške šole, novoustanovljeni pevski zbor pod vodstvom Branka Podgornika in semiški harmonikar Tine Pečavar, ki je preko 3.000 domačinom in gostom iz Slovenije in Hrvaške zaigral še nekaj partizanskih pesmi. (Foto: F. Derganc)

Spopad z nadležnimi tresljaji

Popravljanje jedrske elektrarne v Krškem poteka po načrtu – Še ta mesec spet jedrski kilovati? Delo nadzira Westinghouse – Pogovor z magistrom M. Levstekom

Potem, ko so v petek, 14. maja, zvečer ob 21. uri spet zaustavili reaktor v krški jedrski elektrarni, se reaktor od 16. maja nahaja v stanju hladne zaustavitve. V tem stanju bo ves čas, to je okrog 40 dni ali do konca junija, ko naj bi prenehali sistem napajalne vode obeh uparjalnikov. Na doslej pregledanih cevih (pomagajo si z opremo, ki jo ima JE), niso odkrili poškodb, ki bi lahko nastale zaradi poprejšnjih vibracij cevi med obratovanjem.

O teh posegih in tudi o delovanju JE nasploh smo se pogovarjali z vodjo službe za reaktorsko tehniko pri JE Krško, 41-letnim Ljubljancem magistrom Marjanom Levstekom.

Znano je, da ste morali zaustaviti reaktor v Krškem na zahtevo Westinghousa, potem ko ste opazili, da prihaja do precjžnih vibracij cevi v uparjalniku in so to napako opazili že na dveh podobnih jedrskih

referenčna JE. Brazilci so pričeli graditi poldrugeto leto pred nami, zdaj pa so za nami. Mi pa smo referenčna JE za južnokorejsko.

Magister Levstek, če se povrne k posegom na naši JE, bi nas zanimalo, koliko ste bili pravzaprav pripravljivi za ta dela?

„Westinghouse je v času našega 75-odstotnega obratovanja pripravil analize in projekte za spremembe. Večina materiala, cevodov, ventilov in nekaj elektronike, je tukaj ali prihaja po načrtu. Delno smo izpustili vodo iz primarnega kroga v posebne rezervoarje. To je čista, demineralizirana voda, ki jo še

lahko uporabljamo. V primarnem krogu je te vode okoli 250 kubikov, koliko smo je zdenirali, pa ne vem. Preden je bil ljudem dovoljen vstop v zadrževalni hram, smo morali očistiti, dekontaminirati atmosfero in delovne površine. Izvajalci del so Djuro Djaković, Hidromontaža, ATM in naša vzdrževalna služba. Nekatera kontrolna dela opravljajo zagrebški Institut za elektroprivredo.

Prezvem JE Krško je bil predviden konec junija letos, zdaj bo ta predvidoma šele septembra. Dosedanja dela kažejo, da se bodo letos otreli nadležnih vibracij. Če jim ne uspejo, bodo pokazala nova testiranja. Gotovo pa je, da elektrarna ne bo prevzeta od Westinghousa, dokler ta ameriški dobavitelj ne bo odpravil stvari, ki onemogočajo obratovanje s polno močjo.

PAVEL PERC

Krško ima kaj pokazati

Govori delegat za XII. kongres ZKJ J. Peterkoč

Jože Peterkoč s Senovega je bil sprejet v Zvezo komunistov leta 1957 še kot rudar tamkajšnje premogovnika. Opravljal je različne družbene naloge, nazadnje je bil sekretar občinskega komiteja ZK v Krškem, od nedavna pa vodi medobčinski svet Zveze sindikatov Posavja.

Kot komunist, ki je izbran za 12. kongres ZKJ, spregovorite, kdaj ste se pričeli pripravljati na najpomembnejše delovno srečanje jugoslovanskih komunistov?

„Priprave na 12. kongres smo pričeli že februarja lani, ko smo pričeli preverjati, kaj smo naredili med 11. in 12. kongresom. V krški občini so bili doseženi veliki uspehi na gospodarskem in družbenopolitičnem področju. Od srednje razvite občine smo se prebili že med razvitejše. To je zasloga delavskega razreda. Imamo nekaj manj kot 12.000 delavcev. Približno tretjina naših otrok je zajetih v podaljšano bivanje v šoli, četrtnina pa v celodnevno osnovno šolo. Pri kulturni dejavnosti naj omenim pomembni pridobitvi Delavski dom Edvarda Kardelja v Krškem in Dom 14. divizije na Senovem. Potem so tu vodovodi, ceste. Praktično ni hiše v občini brez vodovoda in elektrike.“

Jože Peterkoč

To so spodbudni dosežki, a vseeno bi radi slišali še, kaj je bilo storjeno za večjo učinkovitost, za boljšo organiziranost ZK v občini?

„To so res veliki uspehi, zato se ne morem strinjati s tistimi, ki danes govorijo o samih težavah in zaostrenih razmerah gospodarjenja. Kritiko lahko prevzamemo le, če sodimo, da smo v preteklosti več pojedli, kot pa ustvarili. V Zvezo komunistov smo med kongresoma sprejeli preko 500 novih članov. Ustanovili smo 27 novih osnovnih organizacij ZK, tako da ni krajevne skupnosti ali tozda, kjer ne bi bilo osnovne organizacije. V prihodnje moramo več storiti za idejnopolično usposabljanje komunistov.“

Kje je po vašem osnovna pomanjkljivost v delovanju ZK? „Izhaja iz tega, o čemer sem pravkar govoril. Prišli smo tako daleč, da znamo problem ugotoviti, premalo pa je usposobljenosti za odpravljanje teh problemov. Taka ocena prihaja tudi iz samih osnovnih organizacij.“

Boste na kongresu razpravljali? Če boste, o čem? „Na 12. kongresu bom govoril predvsem o problemih papirne industrije v Posavju, torej o tovarni „Djuro Salaj“. Morali bi doseči povezanost v repovergi. Tovarna „Djuro Salaj“ ni sposobna sama zagotavljati deviz za pokrivanje 80-odstotkov potreb Jugoslavije po rotopapirju. Nobena družba si ne more privoščiti, da bi bila prizadeta informativna dejavnost.“

Marjan Levstek: „Za zdaj obratujemo tako malo časa, da še ni velike potrebe po kloru in še nismo gotovi, če ga bomo sploh uporabljali.“

elektrarnah, Almaras v Španiji in Ringhals na Švedskem. „Razlika je le v tem, da pri nas ni nobenih poškodb, ampak smo ugotovili, da se pri nas vibracije pojavljajo pri moči okrog 75 odstotkov. Zato smo omejili obratovanje, da nismo šli preko te moči, kajti ob obratovanju z večjo močjo bi zaradi vibracij lahko nastale poškodbe.“

Ljudje se precej pogovarjajo o tem, da tako nikoli ne boste obratovali s polno močjo, ker menda tega ne počnejo niti druge jedrske elektrarne v tujini?

„Jedrske elektrarne v svetu v glavnem obratujejo kot bazične, torej so projek tirane na 100-odstotno moč in tedaj je tudi najboljši izkoristek. V ZDA deluje večina JE na 100 odstotkov.“

Je res, da krška jedrska elektrarna nima svoje „sestre“? „Niti dve JE nista enaki. Kakšne štiri JE Westinghousa pa so zelo podobne po moči in sploh naši JE. Dve sta v Južni Koreji, ena v ZDA, Angra v Braziliji pa naj bi bila za nas

Malo govore-veliko delajo

Mladina Mozlja prejela letos plaketo RK ZSM, že lani pa priznanje RK ZSM za delo mladih

Med letošnjimi dobitniki plakete ZSM Slovenije, se pravi največjega priznanja republiške konference ZSM, je tudi osnovna organizacija ZSM Mozelj v Kočevski občini.

Mladi Mozeljčani so to priznanje prejeli za dolgoletno uspešno delo na področju kul-

PRIZNANJE V MOZELJ – Miro Kuzma, predsednik OO ZSM Mozelj v obdobju 1978 do 1981, ko je mladinska organizacija dosegala največje uspehe in dobila največ priznanj (na fotografiji je slikan z letošnjim republiškim priznanjem).

ture, športa, informiranja (izdajajo glasilo „Viharij“ in stenčias „Foto novice“), mladinskih delovnih akcij (pet let grade športno igrišče, za kar so vložili okoli 4.000 prostovoljnih delovnih ur; čistili so gozd itd.), družbenopolitičnega dela, ljudske obrambe in družbene samozaščite. Mozeljski mladinci uspešno sodelujejo z OK ZSM Kočevje, domačim kulturno-sportnim društvom „Ciril Dekval“, KS „Ivan Omerza“ Livold, tozdom, GG „Rog“, TTKS Kočevje in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami na območju krajevnega odbora in v krajevni skupnosti. Veliko mladih je vključenih tudi v prostovoljno gasilsko društvo.

Miro Kuzma, ki je bil predsednik OO ZSM Mozelj v letih, ki je dosegla ta največje uspehe, zdaj pa je pri vojakihi, pravi: „Veseli smo visokega priznanja. Še naprej bomo skrbeli za športno in kulturno razvedrilo vaščanov. Delali bomo, kjer bo potreba. Zavzemali se bomo za odgovoren odnos do dela. Tudi v bodoče bo naše načelo: manj govorjenja in dolgih sestankov ter več dela. Ob tem našim uspehu naj se še posebej zahvalim članu ZK Vinku Dramcu, ki je pred kakimi osmimi leti oživil delo ladine v Mozlju. Od takrat naprej uspešno delamo.“

J. PRIMC

NAGRADE — Ob dnevu mladih varčevalcev je Ljubljanska banka podelila nagrade in priznanja: Primožu Brusu s kočevske šole za fotografsko delo, Renati Čampa z ribniške šole za literarno delo, predstavnicama OŠ Vas Fara in Željne pa za delo v šolskih hranilnicah. (Foto: France Brus)

V KOČEVJU NARAVOSLOVNI DAN — Učenci centra poklicnih šol Kočevje so imeli minul teden naravoslovni dan. Skupino, ki je proučevala Rinžo, je vodil član ribiške družine Kočevje Dušan Tošaj. Učenci so poizkusili tudi ribolov. (Foto: Jože Primc)

NAJMLAJŠI NA RADIJU — Ekipa ljubljanskega Radia je minul teden v dvorani sevniške Lisce posnela priljubljeno oddajo Veseli tobogan. Nastopali so otroci z vseh šol v sevniski občini in vrtca iz Krmelja. Pevce je spremljal Ansambel Maria Rijavca. (Foto: Železnik)

VEŠCI OPREME — Ob prazniku civilne zaštite je sevniška občinska gasilska zveza pripravila ogledno vajo vseh društev in občini. Gasilci so pokazali, da spretno ravnaajo z najsodobnejšo opremo. Na sliki: med delom v Naselju heroja Maroka. (Foto: A. Železnik)

KOČEVJE TRIKRAT PREMALO

Tudi v občini Kočevje so sprejeli odlok o ustanovitvi samoupravnega sklada za inter-vencije v kmetijstvu in pri porabi hrane, v katerega bo stekalo po 0,40 odstotka iz osebnega dohodka zaposlenih.

V tem, novem skladu se bo v občini Kočevje letos nabralo 3.320.000 din iz 0,40-odstotnega davka in še 1.250.000 din iz sredstev proračuna. Tega denarja pa za potrebe kočevskega kmetstva ne bo dovolj, zato bo treba vložiti precejšnje napore, da bodo v kočevski sklad pritegnili še denar iz podobnih skladov drugih, se pravi iz mestnih občin.

Po programu kmetijske proizvodnje bi v novem samouprav- nem skladu potrebovali približno trikrat toliko denarja, kot se ga bo v kočevskem skladu zbralo.

Sejmišča

NOVO MESTU: Na ponedeljkov- nem sejmu je bilo nekoliko bolj ž- vahno. Napredaj je bilo 305 prašičev do tri mesece starosti ter 16 čev do treh do petih mesecev. Lastnike je zamenjalo 193 ptusov; cene za mlajše so bile od 2.300 do 3.200 din, za starejše pa od 3.300 do 3.800 din.

BREŽICE: Rejci so pripeljali le 430 mlajših prašičev, torej do treh mesecev starosti, prodali so jih 317, njihova cena pa je bila od 160 do 170 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Na pomoč gre še facelija

Deviz ni, nujen je izvoz za vsako cenó! Ta zahteva se kot refren ponavlja v vsakem političnem pogovoru. Če kje, potem se lahko v kmetijstvu postavimo na lastne noge. Uvoz soje in drugih sestavin močnih krmil je mogoče zelo znižati, če bolje izkoristimo domače možnosti. Kmetijska stroka ponuja tudi nove krmne rastline, med njimi našim kmetoval- pomu največkrat neznano medovito facelijo, ki jo je mogoče sejati po četvi žita kot strniščni posevek, torej v naslednjem mesecu.

V razvitem svetu facelija ni neznanka, uporabljajo jo za ze- leno gnojenje, za pašo čebel in kot krmno rastlino. To je eno- letnica, ki po setvi zelo hitro raste, hitro prekrije tla in zaduši plevela, ni občutljiva za sušo, dokaj dobro prenaša mraz in do- seže meter višine. Njena rast traja približno tri mesece, sejana sredi poletja daje v pozni jeseni bogat pridelek za siliranje. Kot strniščni posevek prekriša koruzo ali sončnice, saj tema, če sta sejani po četvi žita, do jeseni zmanjka časa, da bi bili primerni za silos.

Facelija vsebuje precej sladkorja, njegovo koncentracijo pa jesenski mraz še povečuje, zato s siliranjem ni nikakršnih težav. Znano je, da mlečnokislinsko bakterije, ki fermentirajo silazo, potrebujejo za svoj razvoj sladkor. Ravno tega ima ta krmna rastlina tudi precej beljakovinskih snovi, kar zvočuje njeno krmilno vrednost. In zanimivo: pri siliranju facelije ne nastane neprijeten vonj, kakršen je večkrat značilen za druge krmne rastline, ki vsebujejo dosti beljakovin, to je dušičnih snovi.

Setev facelije je, kot zatrjujejo kmetijski strokovnjaki, zelo gospodarna. Gojenje je preprosto, posevek poceni. Za en hektar potrebujemo do 12 kg semena, ki ga ni težko pridelati na domačem posestvu, seveda je treba facelijo za seme sejati prej, že spomlad. Njeno vrednost povečuje tudi dejstvo, da jo za kislo mogoče pospravljati z njiv še v pozni jeseni, novem- bra, ko ni več drugih kmetijskih del.

Disciplina lahko zmanjša izgubo

Industrija gradbene keramike z Račjega sela pri Trebnjem je letos imela dodatnih 17 milijonov dinarjev izgub — Rešitev je le v izpolnjevanju sanacije

Čeprav se v Industriji grad- bene keramike z Račjega sela ve- liko bolj resno drže programa sanacije, ki so ga izdelali skupaj z Novolesom — v okviru te delovne organizacije poslujejo od lani — doslej še niso dosegli pričakovanih rezultatov. Še bolj kot doslej se bodo morali držati predvidenih tehnoloških in ek- onomskih ukrepov — dosedanji sanacijski programi so propadli ravno zaradi nespoštovanja ukrepov — pri tem pa bodo imeli odločujočo vlogo vodilni delavci v tozdu. Kot pravijo v Novolesu, za naraščanje izgube niso krive samo objektivne okoliščine, pomanjkanje ma- terialov, zmanjšan uvoz, remont in podobno, ampak nedosledno in prepočasno ukrepanje.

Industrija gradbene keramike je poleg mirnenskega tozda IMV največji bojniki v občini, saj je samo v prvih treh mesecih letošnjega leta imela za skoraj 17 milijonov dinar- jev dodatnih izgub. Resnosti položa- ju v tozdu se zavedajo tudi v občins- kem vodstvu, kjer je bilo zaradi IKG sklicanih že nekaj sestankov. A slej ko prej ostane glavni del breme- na na delavcih v tozdu in vodstvu, ki pa bo imelo v Novolesu z njegovim strokovnim potencialom veliko po- moč.

Če govorimo o objektivnih okoli- ščinah, ki so pripomogle, da je letos

izguba spet naraščala, potem moramo omeniti pomanjkanje materiala v prvem mesecu. Manjkalo je glazur; izdelovali so neglazirane ploščice, ki pa ne gredo tako v denar kot glazirane. Februarja je manjkalo plina, hkrati so na obeh stiskalnicah oprav- ljali remont, kar je dodatno prispe- valo k težavam. Te so trajale še marca in aprila, toda v tozdu spet niso delali glaziranih ploščic, prav tako ni ustrezala kvaliteta. Maja so začeli posloovati po Novolesovem sistemu proizvodnje in nabave ter plasmaja. V začetku je sicer bilo nekaj težav, a novi način poslovanja in dela bo prav gotovo prinesel rezultate, če se bodo v tozdu držali dogovorjenih ukrepov.

Dosledno in na hitrejšo ukrepa- nje, kakršno je predvideno v sanacijs- kem programu, je potrebno toliko bolj, ker tovarna deluje tako rekoč 24 ur na dan in izpada proizvodnje ni mogoče nadomestiti. Torej ne ostane drugega, kot da se poveča kvaliteta proizvodov, zmanjša iz- vržek in proizvajajo take ploščice, ki so tržno zanimive. Delovna, tehnološka in ekonomska disciplina pa so edina zdravila, ki bodo delovala dolgoročno.

J. SIMČIČ

IZ FOLIOBANKA

Zdaj najcenejši

V Novem mestu aprila naj- višjih šest cen na drobno, najnižjih pa 17

Tredtve o Novem mestu kot naj- dražjem slovenskem mestu že dalj časa ne držijo več, saj je bilo v Novem mestu aprila le 6 cen živil, industrijskih izdelkov in storitev višjih kot v Ljubljani, Kopru ali Mariboru. Najdražji je bil v dolenski prestolnici krompir, zelena solata, jabolka, limone, žarnice in cement.

Za kar tretjino stvari in uslug pa so Novomeščani odšteli najmanj denarja (fižol v zrnu, čebule, špinado, juja, prekujena svinjska rebra in mesnato slanino, salamo šunkarico, moško srajco iz poplina, moško majico brez rokavov, moške sinte- tične nogavice, moške nizke čevlje, spalnico, električni štedilnik, krož-

IZ FOLIOBANKA

nike iz porcelana, deske, delo za moško in žensko obleko).

Približno ista cena je bila v vseh štirih mestih za mleko, črni kruh, testenine z jajci, govedino, teletino in svinjino s kostmi, jedilno olje in pivo. Cene ostalim osemnajstim iz- delkom in živilom pa so se v Novem mestu gibale med najvišjimi in naj- nižjimi.

Novolesov zgled

Odpadna folija ne konča nič več na smetišču

Primer novolesa glede uporabe odpadkov je spet eden tistih, ki so za današnje čase zgledni in posne- manja vredni. Vrsto let so nastajali ogromni kupi odpadnih koščkov fo- lije predvsem na odlagališču, imeno- vanem „Zabja luža“, čeravno so odpadke vozili tudi na smetišče. Ne samo da je bilo škoda toliko od- padnih surovin metati proč, močno so kvarile tudi okolje, kar vse je delavca Šobarja in Kralja navedlo k razmišljanju o koristni uporabi teh odpadkov.

Na njuno pobudo so kupili drob- lec za vse take materiale, ki ga že s pridom uporabljajo. Odpadke zdaj skrbno shranjujejo v vreče in jih drobijo, nato pa prodajajo proizva- jalcem folije. Doslej so prodali že 5 ton tovrstnih odpadkov in iztržili zanje 57.000 din, več kot še enkrat toliko pa jih bo šlo letos še v denar.

Del problema so zelo ugodno rešili, niso pa še zadovoljni s prostori- rom, kamor zdaj odlagajo vreče z odpadnimi surovinami. Ta primer, ki pa v Novolesu nikakor ni prvi glede uporabe odpadkov, bo spodbu- da za še novo iskanje prihrankov.

R. B.

NEOBDE LANA ZEMLJA

Lani jeseni so v črnomaljski občini začeli akcijo, ki naj bi pokazala, koliko kmetijskih zemljišč v občini je neobdelanih in kdo so njihovi lastniki. Akcija še teče, do sedaj pa so zaslišali 37 takih lastnikov, ki imajo 110 hektarjev zemlje. Ti lastniki so dobili navodila, kaj morajo narediti, da bodo njihova zemljišča primerno obdelana. Izkazalo se je, da so opuščena ali slabo obdelana v glavnem tista zemljišča, katerih lastniki niso odvisni od dela na zemlji. To akcijo bodo nadaljevali tudi v prihod- nih letih, najprej pa so zajeli tista območja, ki so za kmetij- stvo bolj zanimiva.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Strokoven pogovor v vinogradu

Kmetijska zadruga „Krka“ iz Novega mesta je v programu pospevalne službe sklicala vinogradnike iz okolice Skočja- na, Sentjerneja in Novega mesta na strokovni posvet o zaščiti vinske trte, ki je bil 17. junija v vinogradu Janeza Kralja na Vinjem vrhu. Posvet je bil v glavnem pogovor o zaščiti vinske trte, o kateri je govorila dipl. inž. Miljeva Kačeva z Inštituta za hmeljarstvo v Žalcu, znana kot praktična strokovnjakinja s področja varstva rastiin (fito- patologije), ki ima poleg tega še to izredno lastnost, da zna svoje izkušnje lepo in zanimivo pove- dati.

PERONOSPORA

Je glavna bolezen vinske trte, proti kateri se borimo že od leta 1880. Naši vinogradniki se tej bolezni na splošno znajo upirati, zato v zadnjih letih ne povzroča večje škode. Pojav te bolezni je vezan na vreme; v deževnem vremenu je bolezen bolj nevarna kot ob lepem vremenu.

Najstarejši kemično sred- stvo za zatiranje te bolezni je modra galica ali bakrenoapnena brozga, ki jo je prvi začel upo- rabljati že leta 1882 francoski strokovnjak Millardet in ki so jo po pokrajini Bordeaux poimeno- vali še z nazivom bordejska brozga. Predavateljica je povedala, da to sredstvo uspešno še vedno uporabljajo v južnih vino- rodnih krajih, v severnih vino- rodnih krajih pa to sredstvo opu- ščajo, zato ker zaustavi rast trte za približno dva dni. Priporoča uporabo tega sredstva le po eve- tenju, zlasti pa proti koncu škropilne dobe. Pri sedanjih cenah 44 din za kilogram in 1,5-od- stotnem odmerku na 100 l tega škropiva stane 66 din.

Namesto modre galice preda- vateljica inž. Kačeva bolj pri- poroča drugo bakreno sredstvo cuprablau, ki je cenejša, saj pri ceni 120 din za kilogram in odmerku 0,3 % 100 l škropiva stane le 40 din. Bakrena sredstva (modra galica, cuprablau) delno zmanjšujejo škodo zaradi gnilo- be grozda (botritisau). Pri večji porabi kemičnih sredstev v vino- gradu je treba upoštevati zlasti ceno sredstva, preračunano na 100 l škropiva. Ko smo pred dvema letoma obiskali 500 ha velike površine vinogradov v Kutjevu smo videli, da so tu vsi leto škropili s tem najcenejšim sredstvom, to je s cuprablaom.

Iz skupine organskih fungi- cidov bom navedel ponovno le tista sredstva, ki so letos v pro- metu:

Dihtane M 45 stane 225 din kilogram in pri odmerku 0,25 % stane 100 l škropiva 56 din. Navadni antracol stane 238 din in pri odmerku 0,2 % stane 100 l škropiva 50 din. Pripominjam, da trgovina bakrenega antracola nima, čeprav mu inž. Kačeva daje prednost pred navadnim.

Cineb (sem štejeemo tudi itali- jansko škropivo aspor) je v knjigi „Kemična sredstva za varstvo rastiin, ki sta jo napisala Miljeva Kač in Jože Maček (Ljubljana 1980), ugodno opisan, ker delu- je tudi kurativno in ima poziti- ven vpliv na tvorbo listnatega zelenila. V izvajanjih na Vinjem vrhu pa tega sredstva avtorica ni posebno priporočala in se ga je dotaknila le mimogrede. To je poleg cuprablaua najcenejše škropivo, saj pri ceni 112 din za kilogram in odmerku 0,3 % stane 100 l škropiva le 37 din. Sto litrov škropiva Folpet stane pri ceni 232 din in 0,25-dost. od- merku 58 din. Orthofaltana iz skupine folpetov ni v prometu, čeprav to sredstvo po trditvah predavateljice deluje še delno proti oidiju in gnilobi. Kilogram mikala stane 522 din in na 100 l škropiva 105 din. Glede mikala, ki sodi med sistemična sredstva, predavateljica pove, da to sred- stvo bolezen tudi zdravi (kura- tivno delovanje) in rastlino spre- meni tako, da je nekaj časa odporna proti bolezni. Euparen, ki učinkuje še proti gnilobi, stane 369 din in pri 0,2 % odmerku 100 l škropiva stane 74 din, kar je glede na njegovo delovanje sprejemljivo.

Vinogradnikom, ki jim je trte poškodovala toča, predavateljica priporoča, da po toči poškodo- vane vinograde škropijo z ortoci- dom v odmerku 0,3 % (trenutno v trgovini ni na voljo), ki poleg varstva pred peronosporo celi rano. Odličnega sredstva micodi- fola ni na voljo.

Ureja: Tit Doberšek

Strokoven pogovor v vinogradu

Kmetijska zadruga „Krka“ iz Novega mesta je v programu pospevalne službe sklicala vinogradnike iz okolice Skočja- na, Sentjerneja in Novega mesta na strokovni posvet o zaščiti vinske trte, ki je bil 17. junija v vinogradu Janeza Kralja na Vinjem vrhu. Posvet je bil v glavnem pogovor o zaščiti vinske trte, o kateri je govorila dipl. inž. Miljeva Kačeva z Inštituta za hmeljarstvo v Žalcu, znana kot praktična strokovnjakinja s področja varstva rastiin (fito- patologije), ki ima poleg tega še to izredno lastnost, da zna svoje izkušnje lepo in zanimivo pove- dati.

PERONOSPORA

Je glavna bolezen vinske trte, proti kateri se borimo že od leta 1880. Naši vinogradniki se tej bolezni na splošno znajo upirati, zato v zadnjih letih ne povzroča večje škode. Pojav te bolezni je vezan na vreme; v deževnem vremenu je bolezen bolj nevarna kot ob lepem vremenu.

Najstarejši kemično sred- stvo za zatiranje te bolezni je modra galica ali bakrenoapnena brozga, ki jo je prvi začel upo- rabljati že leta 1882 francoski strokovnjak Millardet in ki so jo po pokrajini Bordeaux poimeno- vali še z nazivom bordejska brozga. Predavateljica je povedala, da to sredstvo uspešno še vedno uporabljajo v južnih vino- rodnih krajih, v severnih vino- rodnih krajih pa to sredstvo opu- ščajo, zato ker zaustavi rast trte za približno dva dni. Priporoča uporabo tega sredstva le po eve- tenju, zlasti pa proti koncu škropilne dobe. Pri sedanjih cenah 44 din za kilogram in 1,5-od- stotnem odmerku na 100 l tega škropiva stane 66 din.

Namesto modre galice preda- vateljica inž. Kačeva bolj pri- poroča drugo bakreno sredstvo cuprablau, ki je cenejša, saj pri ceni 120 din za kilogram in odmerku 0,3 % 100 l škropiva stane le 40 din. Bakrena sredstva (modra galica, cuprablau) delno zmanjšujejo škodo zaradi gnilo- be grozda (botritisau). Pri večji porabi kemičnih sredstev v vino- gradu je treba upoštevati zlasti ceno sredstva, preračunano na 100 l škropiva. Ko smo pred dvema letoma obiskali 500 ha velike površine vinogradov v Kutjevu smo videli, da so tu vsi leto škropili s tem najcenejšim sredstvom, to je s cuprablaom.

Iz skupine organskih fungi- cidov bom navedel ponovno le tista sredstva, ki so letos v pro- metu:

Dihtane M 45 stane 225 din kilogram in pri odmerku 0,25 % stane 100 l škropiva 56 din. Navadni antracol stane 238 din in pri odmerku 0,2 % stane 100 l škropiva 50 din. Pripominjam, da trgovina bakrenega antracola nima, čeprav mu inž. Kačeva daje prednost pred navadnim.

Cineb (sem štejeemo tudi itali- jansko škropivo aspor) je v knjigi „Kemična sredstva za varstvo rastiin, ki sta jo napisala Miljeva Kač in Jože Maček (Ljubljana 1980), ugodno opisan, ker delu- je tudi kurativno in ima poziti- ven vpliv na tvorbo listnatega zelenila. V izvajanjih na Vinjem vrhu pa tega sredstva avtorica ni posebno priporočala in se ga je dotaknila le mimogrede. To je poleg cuprablaua najcenejše škropivo, saj pri ceni 112 din za kilogram in odmerku 0,3 % stane 100 l škropiva le 37 din. Sto litrov škropiva Folpet stane pri ceni 232 din in 0,25-dost. od- merku 58 din. Orthofaltana iz skupine folpetov ni v prometu, čeprav to sredstvo po trditvah predavateljice deluje še delno proti oidiju in gnilobi. Kilogram mikala stane 522 din in na 100 l škropiva 105 din. Glede mikala, ki sodi med sistemična sredstva, predavateljica pove, da to sred- stvo bolezen tudi zdravi (kura- tivno delovanje) in rastlino spre- meni tako, da je nekaj časa odporna proti bolezni. Euparen, ki učinkuje še proti gnilobi, stane 369 din in pri 0,2 % odmerku 100 l škropiva stane 74 din, kar je glede na njegovo delovanje sprejemljivo.

Vinogradnikom, ki jim je trte poškodovala toča, predavateljica priporoča, da po toči poškodo- vane vinograde škropijo z ortoci- dom v odmerku 0,3 % (trenutno v trgovini ni na voljo), ki poleg varstva pred peronosporo celi rano. Odličnega sredstva micodi- fola ni na voljo.

inž. M. L.

„Cestni dinar“ letos pol tanjši

Cestnemu podjetju Novo mesto bo letos za vzdrževanje in modernizacijo cest ostalo le 120 milijonov dinarjev – Kot kaže, bo denarja dovolj le do konca avgusta

TAKIH PRIZOROV BO VSE MANJ – Za polovico zmanjšani denarni viri bodo Cestno podjetje Novo mesto prisilili, da se bo omejilo na najnujnejša vzdrževalna dela. Tudi cesta med Trebnjim in Mirno je bila deležna samo nekaj asfaltnih krp, medtem ko denarja za večje posege – tudi na številnih drugih cestah – ne bo več na voljo.

Slovensko cestno gospodarstvo se je letos znašlo v tako težkih razmerah, karšnih niso predvideli niti najbolj črnogledci. „Cestni dinar“, ki nikoli ni bil kaj posebej debel, je letos za polovico tanjši. Cestna podjetja Slovenije so v programu letošnjih vzdrževalnih del predvidela porabo nekaj čez dve milijardi dinarjev, a so na seji republikanske skupnosti za cene „izvedla“, da bo na voljo le polovica predvidene vsote. Cestnim podjetjem, ki vzdržujejo 116 kilometrov avtocest in 4.978 magistralnih in regionalnih cest, bo ta denar zadostoval le do konca avgusta. Kako bo v jesenskim in zimskim vzdrževanjem cest, s tako imenovano zimsko službo, ta hip ne ve nihče. Vendar v cestnih podjetjih pričakujejo nekakšno rešitev, saj po njihovem mnenju vzdrževanje cestnega omrežja, ki je po novem zakonu o cestah dejavnost posebnega družbenega pomena, ne sme obležati samo na njihovih ramenih.

nad gladino“. Toda zdaj nam teh ukrepov že zmanjkuje, če hočemo bistveno prizadeti socialne varnosti naših delavcev in seveda tudi cest, s katerimi upravljamo. Oboje je namreč povezano. Če se bomo morali odreči kadrom, bo prizadeto cestno omrežje in njegovi uporabniki. V marsičem pa bodo razvednoteni dosežki,“ je dejal Slak.

Na celotnem območju, ki ga upravlja Cestno podjetje Novo mesto (občine Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje), je bilo v preteklih dvajsetih letih moderniziranih 66 odstotkov cest. Od skupnega števila kilometrov regionalnih in magistralnih cest (820 kilometrov) je bilo obnovljenih čez 500 kilometrov. Če

Vse to je bilo narejeno v letih, ko se je začel intenziven razvoj delovne organizacije. V času velikega povpraševanja po storitvah so precej vlagali v osnovna sredstva. Ta razvoj je trajal v letih 1974 – 1978. Ker osnovna sredstva niso bila dobro izkoriščena, so poskušali z novimi organizacijskimi in poslovnimi prijemi izboljšati izrabo strojnih in človeških rezerv. Tako so v letu 1980 dosegli izjemno ugodne poslovne rezultate in se v panogi uvrstili med najboljše tovrstne delovne organizacije. V tistem letu so ustvarili tretjino vse akumulacije slovenskega cestnega gospodarstva, čeprav so bili po zaposlenosti šele na sedmem mestu. Toda že v letu 1981 se je začel nenormalen padec obsega dela, ki letos dosega višek.

Kot je bilo že večkrat rečeno, republiška skupnost za ceste nima dovolj denarja za gradnjo novih cest, prizadeto bo tudi redno vzdrževanje. V kolikšni meri? „Namesto predvidenih 200 milijonov dinarjev imamo na voljo le 120 milijonov dinarjev. Od te vsote smo že porabili 85 milijonov, torej nam ostane zelo malo denarja. Če bodo razmere take, ne bomo mogli po 31. avgustu nič več vzdrževati cestnega omrežja, ne bomo mogli opravljati naše osnovne dejavnosti. Dela bi lahko imeli veliko. Če naštem najbolj kritične odseke, potem moram reči, da je dela dovolj na vsem odseku magistralne ceste med Bičem in Bregano, še posebno slaba je ta cesta med Trebnjim in Poljanami ter na Karteljevskem klancu. Prav tako je kritična celotna cesta med Dvorom, Stražo, Novim mestom, Otočcem in Skočjanom. Popravila bi bila potrebna tudi na cesti med Bizeljskim in Brežicami, med Trebnjim in Mirno, med Novim mestom in Sentejnjem tja do Križaja. Na srečo je bila letos ugodna zima, tako da cestniška niso bila pretirano prizadeta, a lahko pa nam začno posamezni odseki že jutri razpadati, škoda pa bo večja, kot bi bila sicer. A naštevaja cestnih odsekov, kjer bi morali poprijeti

za delo, s tem še ni konec. Prometno izredno pomemben odsek med Tržiščem in Boštanjem in most bomo morali urediti, ko bo na voljo več denarja. Do tedaj se bomo omejevali le na najnujnejše krpaje, na košnjo trave ob cesti, medtem ko se večjih del ne bomo mogli lotiti. Seveda je težava tudi v tem, da nam doma brez dela počiva precej mehanizacije, ki jo skušamo zaposliti pri drugih delih, ki pa jih je tudi precej manj.“

Cestno podjetje Novo mesto, ki slavi letos 20-letnico delovanja, sestavlja pet tozdov za vzdrževanje cest. Ti tozdi so razporejeni v Brežicah, Črnomlju, Kočevju, Krškem in Novem mestu. Tozda Gradnje in Asfaltna baza sta namenjena za gradnjo in modernizacijo cest. Vsaka od dejavnosti ustvari približno polovico prihodka. Cestno podjetje, ki je vključeno v SOZD Cestna podjetja Slovenije, po raznih kazalcih (zaposlenost, prihodek in podobno) zavzema tretje do četrto mesto, po cestnem omrežju je za ljubljanskim in mariborskim. V delovni organizaciji je trenutno brez sezonske delovne sile (ki je ne potrebujejo več) zaposlenih 570 delavcev.

Zdravko Slak: „Marsikatera cesta, ki bi že bila potrebna popravila, bo morala zaradi zmanjšanih denarnih virov počakati na boljše čase. Uporabniki cest se bodo morali prilagoditi novim razmeram in upoštevati vse omejitve.“

prav je raven moderniziranosti cest po posameznih občinskih različna – ponekod so modernizirali skoraj vse ceste, drugje spet jim je ostalo še precej dela – je bilo stanje na cestah kar dobro.

Zaradi pomanjkanja denarja so bile ustavljene gradnje novih cest in vse modernizacije. Primer Dobrič, ki je med tamkajšnjimi krajani povzročil veliko hude krvi, je že znan. Toda dela se bodo ustavila tudi na preostalih 3 kilometrih ceste med Dvorom in Kočevjem. Prav tako čaka na dokončanje poldrugi kilometer dolgi odsek nove ceste med novomeško bolnišnico in Brodom. Dela so ustavili tudi na metliški obvoznici

pa med Smarjem in Planino. Skupna vrednost teh del je bila 65 milijonov dinarjev; zdaj ni zanje na voljo niti dinarja več. Da se izpad del še kako pozna, lahko pove že podatek, da je Cestno podjetje samo lani zgradilo 12 kilometrov dolg odsek na cesti med Dvorom in Kočevjem. Gradnja tega odseka, ki bo žal ostal nedokončan, je bila za ljubljansko obvoznico največje slovensko cestno gradbišče; 23 kilometrov na novo zgrajene ceste je veljalo 250 milijonov dinarjev.

Če bo denarja zmanjkalo za gradnjo novih cestnih odsekov in za modernizacijo ter vzdrževanje starih, potem je pričakovati tudi manj denarja za zimsko službo. Ali se bomo letos vozili po zasneženih cestah?

„Računamo, da bo do jeseni rešeno vprašanje zimске službe. Škoda, ki bi nastala zaradi slabšega vzdrževanja cest v zimskem času, si skoraj ni mogoče predstavljati. Prekinjeni bi bili migracijski tokovi delavcev, zastala bi dostava surovin in podobno. Skratka, promet bi zastal. Tega si bržkone ne bomo mogli privoščiti,“ je dejal Zdravko Slak.

Kar se tiče očitkov, da tudi doslej tako imenovana zimska služba ni dobro delovala, lahko povem, da je bilo pri nas zimsko in tudi siceršnje vzdrževanje cest na ravni najbolj razvitih evropskih držav. Pri nekaterih zahtevah smo bili celo malce pred drugimi. Glede porabe soli je bila Slovenija enaka z Bavarsko. Režim pripravljenosti in hitrost ukrepanja sta pri nas celo večja. Vse to je veljalo težke denarje. Za cestno omrežje, ki ga

pokriva Cestno podjetje, smo porabili na mesec 200 milijonov ali 2 milijardi starih dinarjev. Ker ta služba traja kar pet mesecev, smo samo za zimsko službo porabili polovico vsega denarja. Ali bomo imeli tudi zdaj 24 ur na dan po 100 ljudi dežurnih, pa 35 kamionov s plugi in še petnajst drugih strojev? Prav gotovo ne. V drugih državah je namreč tako, da je večina tveganja za vožnjo v zimskih razmerah na uporabnikih cest. Od njih terjajo posebno zimsko opremo, spremeni se način vožnje, več je omejitev. Pri nas pa takoj zvone telefoni, če se na cesti ne pojavimo tisti hip, ko je začelo snežiti. Tako ne bo šlo več naprej,“ je rekel Slak.

Cestnemu podjetju bo letos toliko težje, ker je z novim letom začel veljati novi zakon o cestah. Cestna podjetja bodo po metodologiji, ki pa še ni določena, upravljala z vsemi cestami na svojem območju. Ceste bodo osnovna sredstva cestnih podjetij, namesto tržnih, pogodbenih odnosov bodo veljala določila svobodne menjave dela. Vzdrževanje cest postaja dejavnost posebnega družbenega pomena, s tem se veča odgovornost cestnih podjetij, denarja pa bo manj. Preobrazba cestnega gospodarstva poteka torej v izredno neugodnem trenutku.

Toda ob koncu razgovora je Slak vendarle menil, da se bodo poskušali prilagoditi novim razmeram in rešiti, kar se rešiti da. Brez pomoči širše družbene skupnosti in razumevanja občanov – uporabnikov cest, ki se bodo morali prilagoditi novim razmeram, pa tudi ne bo šlo.

JOŽE SIMČIČ

Planinci pri Jelenovem studencu

Planinstvo je na Kočevskem imelo že pred vojno še posebno vlogo in pomen. Budilo in ohranjalo je narodno zavest, kar zaradi ogroženosti od kočevskih Nemcev oz. Kočevjarjev ni bilo lahko delo.

To je med drugim v svojem govoru na 12. planinskem taboru planinskih društev ljubljanskega območja poudaril osrednji govornik na tem taboru Emil Tomc, predsednik medobčinskega sveta SZDL ljubljanske regije.

Nadalje je spregovoril o pomenu planinstva danes, vključevanju mladih v to organizacijo, posebno pa je pohvalil prizadevanost članov kočevskega društva, ki so si s prostovoljnimi delom temeljito preuredili nekdanjo gozdarsko barako v lepo planiško kočjo. Prav pri tej kočji za Mestnim vrhom nad Kočevjem je bil tudi letošnji planiški tabor, ki se ga je udeležilo okoli 2.000 planincev in drugih občanov.

Na taboru so podelili letošnja priznanja Planinske zveze Slovenije. Castni zlati znak te zveze so prejeli kočevski planinci Andrej Arko, Alojz Majcen in Peter Vovk.

Na svečanosti so govorili tudi predstavniki več planinskih organizacij iz Slovenije in Hrvaške. Predstavnik Planinske zveze Hrvaške je tudi podelil zlati znak svoje organizacije Planinskemu društvu Zelezničar iz Ljubljane. Tudi domače planiško društvo je podelilo več priznanj svojim članom.

V kulturnem delu programa so nastopile domače kulturne skupine in posamezniki, in sicer oktet „Zarin“, pomeni „Rog“, godba na pihala, folklor in recitatorja.

OB STOLETNICI GASILSKEGA DRUŠTVA MOKRONOG – Ob jubileju Gasilskega društva Mokronog, ki slavi letos 100-letnico, so tamkajšnji gasilci pripravili vrsto praznovanj. Preteklo soboto je bila v mokronoškem gasilskem domu odprta razstava gasilske opreme, ki so jo imeli v preteklih sto letih mokronoški gasilci. Popoldne je bilo občinsko tekmovanje pionirjev gasilcev, zvečer pa je bila v kulturnem domu tradicionalna folklorna prireditev „Igraj kolo“. Naslednji dan so se v Mokronogu pomerili še starjši gasilci za pokal „100 let GD Mokronog“. Praznovanja se bodo nadaljevala tudi prihodnji teden, ko bo v nedeljo, 27. junija, gasilska parada. Slavnostni govornik bo Metod Rotar, nekdanji predsednik Gasilske zveze Slovenije. Na sliki: star gasilski voz z mokronoške gasilske razstave.

Brestaničanom nov vodovod

Okrogla miza o problemih krajevne skupnosti

Predstavniki brestaniške krajevne skupnosti in krajevnih družbenopolitičnih organizacij so 15. junija povabili medse predstavke občinskih družbenopolitičnih organizacij iz kraškega občinskega izvršnega sveta ter samoupravne komunelne interesne skupnosti, Kostaka in zdravstvenega doma, da bi družno prispevali k hitrejšemu reševanju problemov v krajevni skupnosti.

Ker o ukinitvi brestaniške zobne ambulante pravzaprav nikoli ni bilo govora, to pa dejansko že več let ne deluje, so sklenili, da mora zobna ambulanta v novih prostorih ob loži in z opremo, za kar so pripevali krajani s samoprispevkom, združeno delo pa s posojilom, spet odprti duri najpozneje 1. septembra letos.

Do priključka tovarne TES Brestaničani pravzaprav niso poznali težav s pitno vodo, zdaj pa so nipe pogosto suhe, posebno v višjih naseljih. Delavec Kostaka so se lotili natančne 1700 metrov dolgega voda, dela, ki bodo predvidoma končana v poldrugetni razsegi pa bodo vložili 650 milijonov dinarjev. Voda iz Dobrone, ki se bode

dovolj za 20 do 30 let. Samoupravna komunelna interesna skupnost bo skušala oskrbo s pitno vodo rešiti celovito in dolgoročno, s tem, da bodo letos vložili vsa sredstva zbrane vodarine v občini v brestaniški vodovod, prihodnje leto pa naj bi za naložbo v krški vodovod zbrali 10 milijonov dinarjev.

Brestaničani bi radi, da bi bilo manj zatikanja pri načrtih, oziroma dokumentaciji, ki so jih že plačali IGM „Savi“, da bi uredili križišče proti rekreacijskemu centru.

Zgodovina več o Kočevcih!

12. junija so se zbrali v Kočevju Kočevci in nastali predvojni akademiki AD „Jadrani“ ter kasneje „Jugoslovijci“, ki so imeli v staro Jugosloviji pomembno vlogo v bojih s kočevskimi Kulturbundovci.

Predsednik OO ZZB tovariš Karničnik je v pozdravnem govoru spregovoril o prispevku, ki so ga dali za razvoj kočevskega območja napredni Slovenci. Predstavniki predvojnih akademikov ter nekdanjih voditeljskih odborov Mariška Večernjak pa je občinske pred-

Združeni so močnejši

Občni zbor Medobčinskega društva civilnih invalidov vojne Dolenjske – Kdaj beneficirana delovna doba?

V soboto dopoldan so se v novomeškem Domu JLA na občnem zboru zbrali člani Medobčinskega društva civilnih invalidov vojne Dolenjske, ki združuje 331 invalidov iz občin Brežice, Krško, Črnomelj, Metlika, Sevnica, Trebnje in iz Novega mesta, kjer je tudi sedež društva.

Na občnem zboru je bilo izrednih veliko besed o reševanju invalidske problematike po občinah. Tako društvu ni uspelo zagotoviti beneficirane delovne dobe invalidom z omejenimi 70 do 80 %, češ da invalidska komisija v vseh primerih zapíše najje omeje, da se invalidsko pokojninsko zavarovanje izogne dajave. Na zdravniško-klimatsko zdravljenje so bili v preteklem letu poslani le težji invalidi, člani Zveze borcev, za ostale primere pa nastopajo težave: nam vsem znane stabilizacije. Med invalidi je malo organiziranega poletnega oddiha, saj v domovih na morju lahko vsako leto letujeta le dva člana društva z družinami.

Društvo je doseglo lepe uspehe pri zaposlovanju, čeprav še vedno obstajajo težave, ker se v mnogih delovnih organizacijah branijo zaposliti invalida, češ da ni na razpolago primernih delovnih mest. V mnogih primerih so krivi tudi invalidi sami, ker pri iskanju zaposlitve niso vztrajni in se mnogokrat prepustijo vplivu alkohola. Od težav je bilo nekaj kritike izrečene tudi na račun plačevanja obveznosti SIS-ov iz posameznih občin, kjer je le največ težav v metliški in krški občini.

Društvo je v minulih dveh letih za kmete invalide doseglo znižanje davčne obveznosti iz kmetijske, socialnega in pokojninskega zavarovanja. Mnogi člani so pod ugod-

nimi pogoji najeli posojila za nabavo avtomobilov in so bili v mnogih primerih oproščeni tudi plačil prometnega davka. Društvo je v minulnem letu opravilo zelo obširno anketno o stanju posameznih invalidov.

Invalidi so se vsa leta vsestransko in redno udeleževali v vseh športnih aktivnostih.

J. PAVLIN

Franca Kovačič iz Sentejnjega. (Foto: J. P.)

Glas domačih izkušenj

Delegatka iz črnomaljske občine na 12. kongresu ZKJ Ivanka Zunič bo sodelovala v razpravi o svobodni menjavi dela

Iz črnomaljske občine je delegatka za 12. kongres Zveze komunistov Jugoslavije Ivanka Zunič, strokovna tajnica občinske interesne skupnosti za izobraževanje, sicer pa predmetna učiteljica, ki je na črnomaljski osnovni šoli skoraj dve desetletji učila matematiko in fiziko.

Ker me področje vzgoje in izobraževanja še posebej zanima, z njim pa sem najtesneje povezana tudi na svojem delovnem mestu, sem prijavljena za sodelovanje v razpravi o svobodni menjavi dela na tem področju in v interesnih skupnostih nasploh,“ je povedala Zuničeva.

Cenrva svobodna menjava dela še ni taka kakršna naj bi bila, pa je na tem področju v zadnjih letih opazen precejšen napredek. „Pred štirimi petimi leti, ko sem jaz prišla na interesne skupnosti, je bilo financiranje še povsem proračunsko, uporabniki skorajda niso sodelovali pri oblikovanju programov, na skopščanost so se v glavnem oglasali le delegati iz zborov izvajalcev. Programi za to srednjoročno obdobje pa so že plod sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja izvajalcev in uporabnikov, seveda v okviru možnosti v naši občini. Glavna težava pri izvajanju sprejetih programov pa so vzame omejitve in težave, zaradi katerih moramo kreditni programi, je pripovedovala Zuničeva, ki je prepričana, da bo kongres tudi na tem področju stvari bolj trdno postavil na svoj mesto.“

Za Zuničeva, ki je 26 let članica Zveze komunistov, bo to prvi kongres, na katerem bo sodelovala kot delegatka, zato se med veliko odgovornost pri takem tudi stoji. Vsklakov bo Zuničeva v svoji razpravi opozorila tudi na uspehe, ki so jih pri sveobodni menjavi dela dosegli v črnomaljski občini in v dolenjski regiji nasploh, kjer skušajo to le poglabiti tudi s tesnejšo povezavo med krajevnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami in letalnimi. „Nasa dobra izkušnja, ki je lahko povzročena drugje, je gotovo tudi organizacija in izvedba redavnega zbora pionirjev, ki je med drugim pokazal, kako lahko interesne skupnosti delujejo in sodelujejo s planinci in vseh Jugoslavij.“

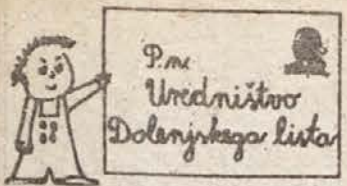
Ivanka Zunič: „Od kongresa ZKJ pričakujem med drugim tudi usmeritve za nadaljnje delo na področju vzgoje in izobraževanja ter za polno rzevljivitev svojih interesov.“

na, pa je na tem področju v zadnjih letih opazen precejšen napredek. „Pred štirimi petimi leti, ko sem jaz prišla na interesne skupnosti, je bilo financiranje še povsem proračunsko, uporabniki skorajda niso sodelovali pri oblikovanju programov, na skopščanost so se v glavnem oglasali le delegati iz zborov izvajalcev. Programi za to srednjoročno obdobje pa so že plod sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja izvajalcev in uporabnikov, seveda v okviru možnosti v naši občini. Glavna težava pri izvajanju sprejetih programov pa so vzame omejitve in težave, zaradi katerih moramo kreditni programi, je pripovedovala Zuničeva, ki je prepričana, da bo kongres tudi na tem področju stvari bolj trdno postavil na svoj mesto.“

Za Zuničeva, ki je 26 let članica Zveze komunistov, bo to prvi kongres, na katerem bo sodelovala kot delegatka, zato se med veliko odgovornost pri takem tudi stoji. Vsklakov bo Zuničeva v svoji razpravi opozorila tudi na uspehe, ki so jih pri sveobodni menjavi dela dosegli v črnomaljski občini in v dolenjski regiji nasploh, kjer skušajo to le poglabiti tudi s tesnejšo povezavo med krajevnimi skupnostmi, delovnimi organizacijami in letalnimi. „Nasa dobra izkušnja, ki je lahko povzročena drugje, je gotovo tudi organizacija in izvedba redavnega zbora pionirjev, ki je med drugim pokazal, kako lahko interesne skupnosti delujejo in sodelujejo s planinci in vseh Jugoslavij.“

Ivanka Zunič: „Od kongresa ZKJ pričakujem med drugim tudi usmeritve za nadaljnje delo na področju vzgoje in izobraževanja ter za polno rzevljivitev svojih interesov.“

SARJAN BRATAR – JAO

OB KONCU SOLSKEGA LETA

Mladi iz Doma za učence Majde Šilc smo v sodelovanju s krajanji KS Smihel, OS Dragotin Kette in OS Milka Šobar Nataša pripravili skupno kulturno-umetniško prireditev ob koncu šolskega leta. V Domu pa smo odprli razstavo izdelkov učencev vseh dolenjskih domov.

RENATA MATKOVIČ
TONČKA PANGRČIČ
Dom za učence Majde Šilc
Novo mesto

OSMI RAZRED JE ODŠEL

V torek smo se na poslovilni prireditvi še zadnjič srečali z učenci 8. razreda, ki so zaključili pouk. Osmošolci so tudi slovesno predali ključ sedmošolcem, le-ti pa so ga plačali s kuhinjskimi jajci. V svojem programu so naši najstarejši učenci povedali marsikatero kritično na račun posameznikov.

ANDREJ NOVINA, 6. r.
OS Baza 20, Dolenjske Toplice

ZBOR PIONIRJEV JUGOSLAVIJE

V soboto, 12. junija, smo delegati naše šole odšli na zbor pionirjev Jugoslavije v Crnomelj. V Crnomlju nas je pozdravila godba na pihala. Na osrednji prireditvi so pionirji izročili kurirčkovo torbo, saj je bila prav v tem belokranjskem mestu njena zadnja postaja.

JOŽICA ZUPANČIČ
OS Baza 20, Dol. Toplice

UREJALI POT

Petdeset vojakov in mladincev je 12. junija razširjalo pot od magistralske ceste do Gorenjih Lazov v ribniški občini. Delali so od 7. do 14. ure. Tozđ GG „Jelenov žleb“ je prisrbel za mladince orodje.

Plezalke, ki ne plezajo

Gre za prevaro proizvajalca ali za njegovo pomoto?

Veliko Ribniččanov se že mesec in več sprašuje, če njihove jagode že plezajo. Seveda so to tisti, ki so letos spomlad kupili jagode – špalirke (plezalke). Ker jagode nočejo „plezati“, čeprav bi morale že zdavnaj roditi, so kupci teh sadik prepričani, da so naselili goljufiji.

Ribniččani povedo, da so se odločili za nakup jagod – špalirke na osnovi oglasov v Nedeljskem in Kmečkem glas. Naročali so jih po

ODPRT „LOV“ NA GOBE – Čeprav so se v letošnji pomladi gobe nekajkrat že pojavile, jih sedaj, če bo le dovolj toplo, ne bo manjkalo. Prve znanilce gobarske sezone sta v naše uredništvo prinesli mala Klavdija Kermc in njena mama iz Šego-ve ulice v Novem mestu. Gobe nabirata v Portovalu in sta jih imeli letos že sedemkrat na krožniku, nekaj pa jih že čaka v kislu na zimskih dneh. (Foto: J. P.)

Ogorčeni Brestaničani

Gornji del naselja ostaja brez vode – Ostro do krivca

Kdo je kriv, da ni vode, so ogorčeno spraševali prebivalci naselja Dore in Gorica v gornjem delu Brestanice na zboru krajanov 10. maja. V teh naseljih že nekaj let občutno primanjkuje vode, pipe pa so večji del dneva pa tudi ponoči suhe. Posledice so znane.

Razburjenje je bilo še večje, ko so krajanji zvedeli, da je v Srebotnem nad Senovim dovolj vode, da „teče čez“, kot pravijo, in je le malomarnost in neodgovornost pri upravljanju in oskrbovanju vodovoda kriva, da v Brestanici ni dovolj vode. Nekateri so povedali, da so kumunalni delavci pri zajetju ob zamenjavi namestili ožje cevi, ki ne morejo požri

pisma in odmevi

Predraga hrana

Kočevje: Prizadeti posebno upokojenci, ki nimajo gospodinjstev

Kočevska gostinska podjetja so imela pri pristojnem organu občinske skupščine že precej časa vložene predloge za višje cene abonentske prehrane, dovoljenje pa je vsako gostinsko podjetje ukrepalo po svoje.

V vseh gostinskih obratih je bila pred podražitvijo za kosilo enotna cena 65 din. Zdaj velja v gostinskih obratih hotela Pugled („Rog“, „Lovec“, restavracija „Center“, restavracija „Kolodvor“) za abonente (ki vzamejo najmanj 10 obrokov na mesec) kosilo 90 din, večerja 75 din in malica 43 do 45 din (odvisno od števila kosov kruha). V restavraciji Nama pa so ukinili abonmaje in uvedli dva menija, seveda pa prodajajo tudi jedi po naročilu. Tu je zdaj najcenejše kosilo (v primerjavi s prejšnjim abonmajskim) kar za 40 din dražje, medtem ko znaša podražitev pri obratih Pugleda 25 din.

Abonentje morajo plačevati hrano vnaprej in tako pomagajo, da ima podjetje obratna sredstva. Nove cene prehrane bodo zaposleni še nekako zmogli, precej težje pa bo za upokojence.

ANDREJ ARKO
ČIGAV JE DENAR?

V soboto, 12. junija, sem okrog 12. ure našel v samopostrežni trgovini pri železniški postaji v Sevnici večjo vsoto denarja. Lastnik ga lahko dobi na postaji milice v Sevnici.

ROK ŠALAMON
Dol. Boštanj 11

Trebnje spet odpira vrata naivcem

Na petnajstem, jubilejnem taboru, ki bo od 1. do 10. julija, bo ustvarjalo 40 likovnih samorastnikov, od tega 12 iz tujine – Janez Gartnar: „Tabor tesno povezan s krajanji“.

Le še ta teden dni je do začetka letošnjega tabora likovnih samorastnikov, na katerega pričakuje gostoljubno Trebnje štiri-deset slikarjev in kiparjev iz devetih držav in ki ga bo v petek, 2. julija, zvečer na slovesnosti v avli stare trebanjske osnovne šole odprl pesnik Severin Šali.

Na petnajstem, jubilejnem taboru bo prvič delalo šest ustvarjalcev, med njimi tudi kipar Stano Novak iz trebanjskega Trima. Od starih znancev bosta prišla v Trebnje Konrad in Jože Peterneji, Zirovca, ki sta se udeležila prvega tabora avgusta 1968. Največkratna udeleženka bo prav gotovo Greta Pečnik, slikarka iz Pirana, ki je ustvarjala na vseh taborih, razen na prvem.

Prireditelji so za jubilejni tabor izdali katalog in v njem objavili zanimive podatke in izjave o dosedanjih taboriskih srečanjih. Tako med drugim zveemo, da je do letos ustvarjalo v Trebnjem 84 slikarjev in 35 kiparjev. V tem času so Trebanjci priredili 62 razstav, od tega 6 salo-nov.

Že teh nekaj podatkov zgovorno potrjuje dejstvo, da se je v Trebnjem resnično zgodilo nekaj velikega.

• Sodnik Janez Gartnar, ki je duša trebanjskih taboriskih prizadevanj že od vsega začetka, pravi: „Če se danes

OTVORITEV S HARFO – Številni obiskovalci petkove otvoritve razstave umetniških slik iz zbirke kapucinskega samostana v Krškem so poleg strokovne besede umetnostnega zgodovinarja dr. Emilijana Cevca (tretji z leve) poslušali tudi pastoralne variacije, ki jih je na harfo izvajala Pavla Uršič. (Foto: P. Perc)

Oživljene slike na ogled

Krški kapucinski samostan premore tudi zanimivo knjižnico – Razstava starih slik na ogled do 30. junija

Ob krškem krajevnem prazniku so krajevna skupnost, kulturna skupnost in Galerija Krško 18. junija pripravile razstavo slik iz zbirke tamkajšnjega kapucinskega samostana. Ob otvoritvi te vsakega zanimive razstave je Slavko Šribar, predsednik odbora za obnovo kapucinskega samostana in ohranitev njegove kulturne dediščine, spregovoril o dosedanjih prizadevanjih in načrtih. Dejal je, da pri tem izdatno pomaga združeno delo. Tako je SOP Krško prevzela pokroviteljstvo nad omenjeno razstavo.

Samostan v Krškem pa hrani tudi večje število starih knjig. Kakšno bogastvo predstavljajo, poskuša že dalj časa dognati prof. Jaro Dolar. Obiskovalcem omenjene prireditve je prof. Dolar pripovedoval, kako ugotavlja, koliko knjig je po starem katalogu še v samostanu. Med drugim so nekatera dela prav častitljive starosti. Tak je, denimo, Latinski slovar iz leta 1502. Samostanska knjižnica premore tudi več starejših slovenskih knjig; pridige Janeza Svetokriškega sodijo med pomembnejša tovrstna dela.

P. P.

V SREDO DRUGA SEJA

Delegati skupščine novomeške kulturne skupnosti bodo v sredo, 30. junija, na drugi seji sprejeli denarni načrt za leto 1982 in določili prispevno stopnjo za kulturo v drugem polletju. Na seji bodo med drugim poslušali tudi poročilo o stanju Doma kulture v Novem mestu. Ta dom je že skoraj mesec dni zaprt, ker so se v njem začela nujna vzdrževalna dela. Gradivu je dodano kratko poročilo, da so se od prve seje skupščine že sestali nekateri odbori. Tako je odbor za načrtovanje, usklajevanje programov in svobodno menjavo dela izvolil za svojega predsednika Romana Čelca, odbor za založništvo in knjižničarstvo bo vodila Marjanca Colarič, odbor za varstvo narave in kulturne dediščine pa Danilo Breščak.

BREŽICE: OTVORITEV RAZSTAVE S KONCERTOM

V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah bodo drevi ob 18.30 odprli večjo razstavo tapiserij. Na ogled bodo tapiserije domačinke Cvetke Miloš Radanovič in historične tapiserije iz zbirke Narodnega muzeja v Ljubljani. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 31. avgusta, bo prvi celovečerni solistični koncert mlade pianistke Tatjane Ognjanovič. Glasbenica bo igrala dela J. S. Bacha, M. Kogoja, B. Turcia, S. Osterca, F. Chopina in Cl. Debussyja.

SLIKE IZ KARTUZIJE

Pred dnevi je prišla iz tiska lična brošura z naslovom „Kartuzija Pleterje“. To je nekakšen vodnik po samostanu in njegovih znamenitostih, namenjen obiskovalcem. V njem so številne barvne fotografije iz samostana in okolice, dodane pa barvne reprodukcije slik iz znamenite pleterjske zbirke starih mojstrov. Izčrpno uvodno besedilo o kartuziji in še posebej vlogi belih menihov med NOB je napisal Andrej Smrekar, prevedeno pa je v srbohrvaščino, nemščino, angleščino in francoščino. Brošuro je izdala in založila sama kartuzija.

V. P.
Brestanica

kultura in izobraževanje

Za začetnike že enajstič

Eno od območnih srečanj pesnikov in pisateljev začetnikov bo v Trebnjem

ZKO Slovenije je razpisala že enajsto srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov. Območna srečanja bodo od 15. septembra do 15. decembra v devetih krajih, med drugim tudi v Trebnjem. Zaključna republiška prireditve bo februarja 1983. Na njej bodo nastopili literati, ki jih bodo predlagale tričlanske žirije območnih srečanj. Dokončni izbor besedil za republiško srečanje bo opravil literarni odbor ZKO Slovenije.

Pesniki in pisatelji začetniki se bodo lahko enajstega srečanja udeležili pod enakimi pogoji kot druga leta. K sodelovanju so posebej povabljeni slovenski pisci v zamejstvu in avtorji, ki stalno ali začasno bivajo v tujini. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo morali svoje literarne prispevke, napisane s pisalnim strojem v treh izvodih, označene s šifro in opremljene z drugimi zahtevanimi podatki, poslati prirediteljem najkasneje do 20. avgusta, in sicer na naslov: Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Kidričeva 5, Ljubljana – „Za 11. srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov“.

PRI SLONU V GOSTEH FOTOGRAF CH. BELL

Jutri ob 19. uri bodo v razstavišču Pri slonu v gosteh v Novem mestu odprli razstavo fotografij znanega angleškega fotografa Christophera Bella iz Londona z naslovom „Osebnosti“. Bellovi portreti prinašajo v naš likovni svet značilno angleško fotografijo, ki v vrsti dosedanjih kakovostnih predstavitev učinkovito uveljavlja živo, človeško toplo iskanje stikov med ljudmi.

UBRANI BOŠTANJČANI – V nedeljo zvečer je oktet Boštanjki fantje na koncertu v sevniški Lutrovski kleti navdušil z novim sporedom pesmi. Koncerta sta se udeležila njihov prizadeveni mentor prof. Egon Kunj iz Celja in skladatelj Pavel Mihelčič. (Foto: A. Železnik)

Jutri deset koncertov

Zaključna prireditve letošnjega srečanja okteto, na katerem bo sodelovalo 45 okteto, bo v soboto popoldne poleg hipodroma v Sentjerneju

Letošnje srečanje okteto se bo začelo jutri s celovečernimi koncerti ob 20. uri v desetih krajih novomeške, črnomljske, metliške, krške in trebanjske občine. Vseh 45 okteto, kolikor je prijavljenih za to tradicionalno manifestacijo pevskih osmercev, bo – v skupinah po štiri do pet – nastopilo v Brusnicah, Dolenjskih Toplicah, Mirni peči, Sentjerneju, Skočjanu, Žužemberku, Butoraju, Kostanjevici, Gradcu in Trebnjem.

Osrednja in zaključna prireditve letošnjega srečanja bo v soboto, 26. junija, popoldne v Sentjerneju, posvečena pa bo Francetu Maroltu. Združenim okteto, ki bodo zapeli šest pesmi, bodo dirigirali Tomaž Tozon, Janko Avsenak in Ciril Križič. Poleg sedemnajstih okteto, ki bodo na zaključni prireditvi nastopili prvič, bodo v Sentjerneju peli tudi štiri okteti, ki letos sodelujejo že deseti zapored.

To so jubilatni: oktet Javor, Trboveljski oktet, Gorenjevaški oktet in Logški oktet.

TELEVIZIJSKI SPORED

25. VI. petek

16.00 POROČILA
16.05 ZRN: AVSTRIJA, prenos nogometne tekme
18.05 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
18.35 OBZORNIK
18.45 POT V PRIHODNOST: DAN ŽIVLJENJA
Izobraževalna oddaja z gornjim naslovom bo prikazala, kako so 1846 v neki bostonski bolnišnici prvič uporabili eter za naržo.

26. VI. sobota

8.00 POROČILA
8.05 CICIBAN, DOBER DAN: NA POČITNICE
8.25 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazislak oddaja za otroke
8.55 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE
9.25 PALČKI NIMAJO POJMA
9.55 12. KONGRES ZKJ, prenos
13.00 LJUDJE IN ZEMLJA
15.30 POROČILA
15.35 BOŠKO BUHA, jugoslovanski film
Film o malem heroju iz Virovitice je režiser Branko Bauer spravlil sku-

27. VI. nedelja

9.15 POROČILA
9.20 ŽIVZAV
10.10 MARTIN EDEN
11.10 KAZIPOT
11.30 SREČANJE KOROSKIH VIŽARJEV
12.00 POROČILA
15.10 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
15.40 POROČILA
15.45 PRISLUHNI MO TIŠINI, oddaja za slušno prizadete
16.20 ARTICE 81, glasbena oddaja
16.55 ŠPORTNA POROČILA

28. VI. ponedeljek

15.15 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
15.45 POROČILA
15.50 RISANKA
16.05 PRENOS NOGOMETNE TEKME
18.05 ČRNA OVCA, risanka
18.35 OBZORNIK

29. VI. torek

8.25 12. KONGRES ZKJ, prenos sklepne seje
16.00 POROČILA
16.05 PRENOS NOGOMETNE TEKME
18.05 AMATERSKI STUDIO
Amaterski pevci, pesniki, slikarji - to bodo junaki beograjske oddaje, ki naj bi s svojo lahkonostjo popestrila poletni televizijski spored.
18.35 OBZORNIK

30. VI. sreda

18.00 POROČILA
18.05 GUSARJI KAPITANA GANCHA, brazilska oddaja za otroke
18.35 OBZORNIK
18.45 GALERIJA OPERNIH ZNAČAJEV: PREMETSKE IN ZASLEPLJENCI
Odlomki iz oper bodo predstavili ljubzenske pare, ki pravzaprav ne

1. VII. četrtek

16.00 POROČILA
16.05 PRENOS NOGOMETNE TEKME
18.05 POT OKOLI SVETA Z OSMIMI NOTAMI: PASTIRICA ANKA
18.35 OBZORNIK
18.45 PO SLEDEH NAPREDKA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA

odtje do zdajšnjosti pa je navidezno omrtvičenje določene predela živčevja naredilo ogromen razvoj.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME
19.58 ŠPANIJA: SEVERNA IRSKA, prenos nogometne tekme
21.50 NE PREZRITE
22.05 VCERAJ - ZA JUTRI: VSI ZA ENEGA, dokumentarna oddaja
22.35 SPREMLJAJMO, SODELUJMO, športna oddaja
22.45 NOČNI KINO: PSICA „Pico“ je francoski režiser Jean Renoir posnel 1931j kot za večino njegovih predvojnih filmov tudi za tega velja, da je zgrajen po načelu kontrastov.

paj iz gradiva, ki ga je posnel za televizijsko nadaljevanje. To so na malih zaslonih že predvajali, za film pa pravijo, da je prikupnejši. Igrajo Ivan Kujundžić, Dragan Bjelogrić, Milena Đapčević, Ljubisa Samardžić in drugi.
17.35 NAŠ KRAJ: MOZIRJE
17.50 JUGOSLAVIJA MED KONGRESOMA, dokumentarna oddaja
18.35 ZLATA PTICA
18.40 RISANKA
18.56 ZRNO DO ZRNA
19.00 DNEVNIK IN KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
19.55 VREME
20.00 IZTERJEVALEC, kanadski film
Izterjevalec v posojilnici vestno opravlja svoj posel, edina prijateljica mu imenik strank in žepni računalnik. Do dolžnikov postaja celo nestrpen, pri poslovanju se zateka k izsiljevanju, to pa se zanj ne izteče

17.10 OPERACIJA BEOGRAD, jugoslovanski film
Esesovci septembra 1943 ujamejo zavezniškega oficirja pri nas. Reševalne akcije se lotijo delavci beograjske tovarne sladkorja in železničarji. Naloga ni lahka, reševalcem se zastavlja vprašanje, ali je smotno za enega človeka žrtvovati veliko drugih življenj... Ta akcijski film je 1968 posnel Žika Mitrović, igrajo pa Dušan Bulajić, Aleksandar Gavrić, Dušica Zegarac, Bata Živojinović in drugi.
18.35 RISANKA
18.55 ZRNO DO ZRNA
19.00 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 VOJAKI, zadnja oddaja nani-

18.45 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
19.40 VREME
19.52 ZRNO DO ZRNA
20.00 35 MM - FILMSKA DELAVNICA
Osrednja tema drevišnje oddaje o filmu bo razpravljanje o francoski in kitajski kinematografiji. Sledil bo prispevek o srečanju ustvarjalcev vseh treh filmskih Kekcev, sedili bomo tudi razčlenitvi filma Tretja generacija, ki ga je posnel nedavno umrl nemški režiser R. W. Fassbinder, na sporedu pa bo 2. junija.
21.30 E. CHAUSSON: POEMA ZA VIOLINO IN ORKESTER OP. 25

18.45 RISANKA
18.56 ZRNO DO ZRNA
19.00 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
19.30 DNEVNIK
19.50 VREME

sodijo skupaj. Gre za značaje prometnik, ki za nos vlečejo zaslepljenec. Slišali bomo duet Adine in Nemorina iz 1. dejanja G. Donizettija opere Ljubzenski napoj, duet Marinke in Vaška iz 2. dejanja B. Smotane opere Don Pasquale ter arjo Dona Bartola iz 1. dejanja G. Rossinija opere Seviljski brivec.
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 REPORTAŽA O MESTU ISSY-LES-MOULINEAUX
20.05 IGRE BREZ MEJA, prenos iz

19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.00 FILM TEDNA: ODISEJA 2001
Film z gornjim naslovom je ameriški režiser Stanley Kubrick smel štiri leta (od 1965 do 1968) in to predvsem zato, ker je imel opraviti s tehnično izredno zahtevnim delom. Poznavalci pravijo, da je popolnoma uspel, o tem smo se že večkrat lahko prepričali med gledanjem tega filma v kinih, tudi na malih zaslonih so ga že vrteli - in če ga bodo še enkrat, ne bo nič napačnega, saj gre dejansko za film, ki ti ob vsakem vnovičnem gledanju odkrije kaj no-

Tako so na eni strani predstavniki ugledne meščanske družbe, ki se na silo zatekajo v razvrat, na drugi pa zvodniki in cipe, ki si želijo urejene življenja. Igrajo Michel Simon, Janie Maree, Gorges Flamant, Magdaleine Berubet, Jean Gehret in drugi.
00.15 POROČILA

17.45 Test - 18.00 Tito in kongresi (dokumentarna oddaja) - 19.00 Dnevnik - 19.30 Človek in čas: Dr. Jusuf Kurtović - 20.00 Glasba ob osmih - 20.50 Poročila - 20.55 Vidiki - 21.45 Nočni kino: Humoreska (ameriški film)

dobro. Film je posnel Zale R. Dalen, glavne vloge pa igrajo David Petersen, John Lazarus, Rudy Szabo in Mike Grigg.
21.30 ZRČALO TEDNA
21.45 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
22.15 JAZZ NA EKRANU: ORKESTER RTB
22.50 POROČILA

14.55 Kapetan John Peoplefox - 16.00 Jugoslovanski atletski pokal - 18.00 Človek in pol - 19.00 Dnevnik - 20.00 Disco ritem - 20.30 Poezija: Predrag Čudić - 21.05 Poročila - 21.10 Feljton: Šime Vulas - 21.45 Športna sobota - 22.15 Hong Kong (dokumentarna oddaja)

zanke
20.40 ČLOVEK BREZ MEJA: OPAZOVALCI
21.10 ŠPORTNI PREGLED
21.40 LIRIKA 20. STOLETJA: GREGOR STRNIŠA IN TOMAŽ SALAMUN
21.40 GLASBENI TRENUTEK: ACI BERTONCELJ IN ANDREAS RAINER
21.55 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
22.25 POROČILA

17.00 Jugoslovanski atletski pokal - 19.00 Kronika 12. kongresa ZKJ - 19.30 Dnevnik - 20.00 Velikani jaza - 20.50 Poročila - 29.55 Bogastvo Rougonovih

Chaussonovo poemo so slovenski filharmoniki izvedli konec maja letos pod taktirko sovjetskega dirigenta Moshe Atzmona, solist pa je bil Igor Ozim.
21.50 KRONIKA 12. KONGRESA ZKJ
22.20 POROČILA

18.15 Lutkarski pogovori - 18.30 Ljudske pripovedke - 19.00 Kronika 12. kongresa ZKJ - 19.40 Dnevnik - 19.50 Prenos nogometne tekme - 21.50 Kronika 12. kongresa ZKJ - 22.20 Dnevnik

19.58 PRENOS NOGOMETNE TEKME
21.50 FRANZISKA REVENTLOW
23.00 POROČILA

18.15 Kronika otroškega festivala v Šibeniku - 19.00 Kronika 12. kongresa ZKJ - 19.30 Dnevnik - 20.00 Narodna glasba - 20.45 Dokumenti revolucije - 21.35 Poročila - 21.40 Resna glasba

Issy-les-Moulineaux
21.30 JAZZ NA EKRANU: PLESNI ORKESTER RTV ZAGREB
22.00 V ZNAMENJU

17.40 Dnevnik v madžarščini - 18.00 Dnevnik - 18.15 Zgodbe iz gozda - 19.00 Dnevnik - 19.30 Glasbena oddaja - 20.00 F. Hadžić: Piramida (posnetek gledališke predstave) - 21.30 Poročila - 21.40 Kultura danes

vega. Dovršen in poln simbolike je namreč tudi po vsebinski plati, ko prikazuje razvoj od opic do naše bližje prihodnosti, katero opredeljuje človekovo hotenje doseči nedosegljivo. Igrajo Keir Dullea, Garry Loockwood, William Sylvester.
22.15 V ZNAMENJU

18.15 40 zelenih slonov - 18.40 Dašenka (risanka) - 19.00 Dnevnik - 19.30 O kibernetiki - 20.00 Filmski večer: Srhilje zgodbe (japonski film) in Frankenstein je ustvaril žensko (ameriški film)

ASTRA - DO MALOPRODAJA

TOZD TEHNIČNA TRGOVINA

61000 LJUBLJANA, BEŽIGRAD 6

OBISČITE NAŠO PRODAJALNO TEHNIČNEGA BLAGA V NOVEM MESTU, CESTA HEROJEV 44
POJASNILA NA TELEFON: (068) 25-335

NUDIMO VAM:

- talne in stenske obloge
- barve, lake, lepila, čistilna sredstva
- vsa sredstva za osebno zaščito pri delu (delovne obleke, halje, dežne plašče, rokavice, obutev, čelade)
- izdelke iz gume (cevi, plošče, profile)
- izdelke iz plastike
- vse za hišno kanalizacijo, juvidur profile in plošče, plastično galanterijo)
- tesnilne materiale (tekstolit, pertimaks, tesnit)
- pleksi steklo

OBRATOVALNI ČAS: 7,30 do 17. ure, ob sobotah od 7,30 do 14. ure
Če ste doslej kupovali v naših trgovinah v Ljubljani, vam bo odslej pot delno prihranjena. Priporočamo se za obisk naše nove novomeške trgovine in vas vabimo, da ostanete naši zvesti kupci.

OBVESTILO

KNJIŽNICA TREBNJE

Bralce obveščamo, da bo knjižnica v Trebnjem od 1. julija do 31. avgusta 1982 odprta ob ponedeljkih, torških, četrkih in petkih od 8. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

UPRAVNI ORGANI SKUPŠČINE OBČINE KRŠKO

Komisija za izvedbo prodaje rabljenega avtomobila bo na licitaciji 29. junija 1982 ob 9. uri odprodala osebni avto Zastava 132/2000, letnik 1978.

Ogled osebnega avtomobila bo eno uro pred licitacijo na dvorišču skupščine občine Krško.

M metalna

LICITACIJA METALNA, strojogradnja, konstrukcije in montaža MARIBOR
TOZD Tovarna gradbene opreme n. sol. o. Senovo

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta tozda licitacijo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:

1. MOTORNA LOČNA ŽAGA	24.600 din
2. TRAKTORSKI KOMPRESOR	3.000 din
3. PEČ EMO	300 din
4. ELEKTRONSKI RAČUNALNIK	100 din
5. STENSKA URA	300 din
6. ELEKTRIČNI RADIATOR	100 din

Licitacija bo 6. julija 1982 ob 10. uri v prostorih mehanskega obrata. Licitacija bo ustna. Pravico do licitiranja imajo vse pravne in fizične osebe, ki položijo 10-odstotno varščino od začetne cene. Varščino je treba plačati neposredno pred licitacijo. Navedena osnovna sredstva je treba plačati in prevzeti v petih dneh po dnevu prodaje. Ogled je možen pred začetkom licitacije.

IGM GRADNJA Žalec DIMNIKI IN KAMINI TER GREZNICE

Graditelji si danes sploh ne morejo zamisliti svojega dela brez izdelkov žalske Gradnje. In kaj sploh proizvajajo v Gradnji? Proizvodni program je izredno pester: Schiedel YU montažni dimniki, Schiedel YU etažni dimniki, Schiedel YU ventilacije, Schiedel YU odprti kamini, montažne triprekatne greznice, potresni zidaki-vogalniki, termoizolacijski bloki Stibo.

Danes vam predstavljamo nekaj najbolj znanih izdelkov.

SCHIEDEL DIMNIK

To je trislojni montažni dimnik z gibljivo, kisloodporno in ognjestalno šamotno cevjo. Ta dimnik je industrijsko izdelan gradbeni element, ki po svoji konstrukciji in kakovosti uporabljenih materialov zagotavlja brezhibno delovanje in izredno trajnost. Okrogli presek, notranja šamotna cev in večslojna konstrukcija so glavne značilnosti sistema. Schiedel dimniki se uporabljajo za vse vrste goriv in za razne moči kotlov od 5 do 10.000 kilovatov. Dimniki ϕ 13, 5, 016 in ϕ 20 se uporabljajo tudi kot zbirni dimniki z več priključki v raznih etažah, kar pomeni veliko ekonomsko prednost. V Gradnji pa proizvajajo tudi etažne dimnike, ki so najbolj primerni pri gradnji stanovanjskih blokov in stolpnice.

MONTAŽNA TRIPREKATNA GREZNICA

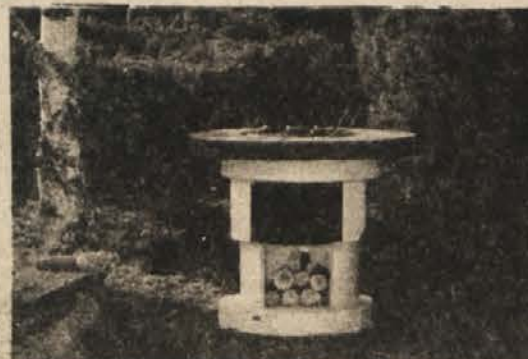
Individualna gradnja je lahko še cenejša, če uporabljate pri gradnji pravilne materiale. Če se boste odločili za montažno triprekatno greznico, boste prihranili denar in čas. Izdelana je iz armiranega betona MB 250. Sestoji iz treh pretočnih prekatov, ki so po volumnu različni glede na funkcijo prekata. Povezava med prekati je izvedena z odprtini, pred katerimi so nameščene zaščitne plošče. Montažna triprekatna greznica je pokrita s pokrovom iz petih armira-

nobetonkih plošč velikosti 1,20 x 0,456 m. Vsak prekat ima odprtino za čiščenje, pokrito s pokrovom. Sporočite svoje želje v GRADNJO, v Latkovo vas pri Preboldu, ali pa trgovini z gradbenim materialom v vašem kraju! Telefonska številka Gradnje v Latkovi vasi je 722-144. Zahtevajte prodajno službo!

KAMINI V GRADNJE

V dnevni sobi je prijetneje, bolj domače in bolj romantično, če je v njej tudi kamin. V Gradnji izdelujejo kamine Antika in Smreka. Čar odprtega kamina je bil vedno v njegovi zunanji podobi. Suhoparna tehnična popolnost pri sodobnih gradnjah stanovanj še podžiga želje po estetskem videzu. Dopolnjevanje centralnega ogrevanja z odprtim kaminom nam pomaga ustvariti tako ozračje in udobje, ki si ga želimo primerno vremenu in času. V Gradnji v Latkovi vasi pa so pričeli proizvajati tudi vrtno kamine. Dva tipa proizvajajo: Vrba in Breza. Poleg lepote in praktičnosti se odlikujeta tudi po tem, da lahko elemente stikate brez uporabe malte, kar omogoča postavitev, oziroma prestavitev kamina na poljubno mesto atrija, vrta, terase... Kamina imata možnost izvedbe kot grill-kamin ali grill mizica.

405/25-82

VRTNI KAMIN VRBA

dežurni poročajo

ZAMAN JE VLOMIL - Prejšnji četrtek je bilo sredi dneva vlomljeno v hišo Angele Crne v Vrčicah pri Semiču. Vlomilec je, medtem ko je bila hiša prazna, razbil steklo na oknu in splezal v notranjost. Pregledal je vse prostore, kar je bilo moč ugotoviti po odprtih in razmetanih omarah in predalih. Razočaran, ker ni našel plena, saj Crnetovi denarja ne hranijo doma, je moral oditi.

ODVIL IZPUŠNO CEV - V noči na 14. junij je neznanec iz osebnega avta Novomeščana Alojza Veseliča odvil izpušno cev in jo odnesel v noč. Veselič je ostal oškodovan za okoli 800 din.

VLOMIL V DOSTAVNI AVTO - V noči na minul četrtek so neznanec vlomili v dostavni avtomobil Vodnega gospodarstva Novo mesto in iz njega odnesli motorno žago, vredno 30.720,00 din.

S SEKIRO NAD SEDEŽE - Pri Novomontazi so prejšnji teden ugotovili, da jim je neznanec v priročnem skladišču poškodovale sedeže kombibusa. Sedeže so pred dnevi odvisli iz nekakega vozila in jih shranili v skladišču na Mali Cikavi. Očitno so bili nekemu napoti, saj se jih je polotil s sekiro in naredil za 2.000 din škode.

OBRAČAL KAR NA CESTI

14. junija se je Stanislav T. iz Gorenje Prekope peljal z mopedom po cesti proti Kostanjevici, vendar se je v Prekopi premislil in hotel kar na cesti polkrožno obrniti. Takrat je nasproti z neprimerno hitrostjo pripeljal z osebnim avtom Tomaž Jerč, ki navzlic zaviranju ni mogel preprečiti nesreče. Mladi mopedist je padel, pri čemer se je hujše poškodoval in je na zdraviljenju v novomeški bolnišnici.

SO BILI NA DELU ROMI?

Kostanjeviška postaja milice je bila 15. junija obveščena, da so neznan storilec tistega dne ob 14.10 dalje obiskali Mirka Cvelbarja iz Malenc. Odnegli so mu hladilnik za tovorni avto, vreden preko 70.000 din, nadalje ohišje za kosilnico BCS, bakreno žico in še nekaj stvari. Dejanja je osumljena trojka Romov, ki se je tisti dan s kombijem zagrebške registracije potikala po vasi.

PADEL Z ODRA IN UMRL

Med pleškanjem lesene obloge na vikendcu v Gornjem Križu nad Žužemberkom se je prejšnje nedelje smrtno ponesrečil lastnik 46-letni ljubljčan Martin Zuparčič. Stal je na zasilenem odru, vendar je nenadoma izgubil ravnotežje in padel skoraj 3 metre globoko na betonske stopnice. Nezavestnega so odpeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je še isto popoldne umrl.

UMRL ZA POSLEDICAMI NESREČE

Iz celjske bolnišnice so 16. junija sporočili, da je dan po prejšnji prometne nesreče umrl Sevničan Branko Šeško. Kot smo že poročali, je bil Šeško hujše ranjen v nesreči 2. junija ob 14.20 pri Impoljci.

MIMO RDEČE LUCI V SMRT

V četrtek ob 10.55 je prišlo v križišču cest Sentenart-Catež - Bizeljsko - Brežice v Zakutu do hude prometne nesreče. Drago Sivak iz Lastniča pri Bučah se je z ženo peljal z Bizeljskega proti Brežicam, v omenjenem križišču pa je sprejeda rdečo luč na semaforju. Takrat je v križišču pripeljal s tovornjakom Bojan Volčansk iz Volčjega, ki nesreče ni mogel preprečiti. V silovitem trčenju je življenje izgubila Sivakova žena Marija, medtem ko je voznik dobil hude poškodbe in se zdravi v brežiški bolnišnici.

TRČILA V KRIŽIŠČU - Novomeščan Janez Škof se je prejšnje

SPET SMRTNA ŽRTEV NA KRIŽIŠČU PRI BLAGOVNICI - Za posledicami trčenja je umrla sopotnica v rumenem volkswagen, ki je prevozil rdečo luč, 53-letna Marija Sivak iz Buč. Na sliki: Slovinski delavci med pobiranjem steklenic z brezalkoholnimi pijačami, ki so se razletele po cesti s prevrnjenega tovornjaka. (Foto: Jožica Teppey)

Dojenček pod stopnicami

Na cesti 4. julija v Krškem našli novorojenčka, starega 7 do 10 dni - Kdo je brezvestna mati?

Dežurni miličnik postaje milice v Krškem je prejel v petek ob 15.35 nevsakdanje obvestilo o najdbi neznanega novorojenčka. Iz krškega zdravstvenega doma so namreč sporočili, da so tega dne našli pod stopnicami hodnika v stanovanjskem bloku na cesti 4. julija v Krškem dojenčka, starega 7 do 10 dni.

Ob pregledu novorojenčka v krškem zdravstvenem domu so ugotovili, da gre za fantka. Ta je sedaj na otroškem oddelku novomeške

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Neznani storilec si je dal prejšnji teden veliko opravka z avtom Novomeščana Franca Klemenčiča. Ne samo da je odnesel prevleke iz prednjih sedežev in rezervno kolo iz prtljavnika, sposobil si je celo 30 litrov bencina. Pocen tankanje pa še brez skrbi, da narediš prekršek ob vstopu na bencinsko črpalko!

● Iz novomeške ZTO so v petek poklicali miličnike. 25-letni Ivan Jovanovski je se že v zgodnjih dopoldanskih urah vinjen sprehajal in oviral delavce. "Službo" je Jovanovski nadaljeval na postaji milice, za plačilo pa se bosta pogovorila s sodnikom za prekrške.

● I. G. iz Zakota se je prejšnji terek prebudil iz sna pod vplivom očitno morečih sanj o nezvestobi svoje ljubice. Nekaj časa se je skušal tolažiti s praznjenjem kozarcev, nato pa je sklenil sam razčistiti vso zadevo. Odšel je k dekletu, ji ob očitkih o nezvestobi razmetal stanovanje, za kazen pa jo z žepnim nožem pičil v roko. Za ljubosumnega so poskrbeli miličniki.

● Zaman se je trojica Zagrebčanov veselila kave, kavboj in drugih pri nas iskanih dobrot, ki so jih pripeljali preko meje. Neuniformirani in samozvani "cariniki" so jim namreč pri trčenju zasedli vse onstran meje kupljeno blago in z njim popihali v nedeljsko jutro.

OKRADENA NA VLAKU

V soboto med 19. in 21. uro je bila na vlaku med Zidanim mostom in Dobovo okradena Modričanka Umihana Kikič. Primer sam ne bi bil kaj posebnega, ko miličniki ne bi že po nekaj urah našli storilcev. V središčnem hotelu Ajdovec so našli ves plen in tudi vseh pet storilcev: Mustafa Mekonjica, Semirja Mašiča, Senada Mahetića, Emice Kenović in Šerifa Jemića.

KRONIKA NESREČ

S KOLISOM PRED AVTOMOBIL - Mircenčan Stanko Jakoč se je 14. junija peljal z avtom po Mirni, ko mu je iz stranske ceste zavil pred vozilo 13-letni kolezar Boštjan L. Deček je trčil v prednji blatnik in padel, vendar na srečo ni bil hujše poškodovan.

AVTO NA STREHO, MOTORIST POBEGNIL - 15. junija zjutraj je Sentjernejčan Božidar Gošče med vožnjo po Sentjernejju dohitel motorista in ga pričel prehitovati, ko je zavil na levo. Gošče je močno zavril, pri čemer ga je zaneslo s ceste in je pristal na strehi, motorist pa je odpeljal naprej in ga še iščejo.

TRČILA V KRIŽIŠČU - Novomeščan Janez Škof se je prejšnje

bolnišnice, kjer skrbi zanj zdravstveno osebje.

Otrok je bil najden v prenosni košari, bil je dobrega videza in tudi primerno urejen. Vse kaže, da je brezvestna mati pustila dojenčka pod stopnicami istega dne, kot je bil najden. Delavcem organov krške UNZ do zaključka redakcije še ni uspelo ugotoviti, od kod je otrok. Nekateri sledovi, predvsem pa najdena vozovnica za vožnjo z zagrebškimi tranjavjem, govorijo v prid temu, da sta otrok in mati iz sosednje Hrvaške.

Kdor bi karkoli vedel o brezsrčni materi in novorojenčku, naj to sporoči najbližji postaji milice ali UNZ Krško.

VLOM IN TATVINA

V noči na minul petek je bilo vlomljeno in trgovino Agrokombinata na Raki. Storilec je po pisarni iskal denar, vendar razen pijače ni nič odnesel.

Istega dne so iz senovske Metalke sporočili, da jim je bila ob 11. do 17. junija ukradena hidravlična dvigalka z nosilnostjo 50 ton. Dvigalka je bila težka okoli 70 kg, veljala pa je blizu 70.000 din.

NAŠLI ROČNO BOMBO

Pri kopažu zemlje blizu stanovanjske hiše Janka Starešiniča v Sečjem selu so 15. junija našli ročno bombo, na srečo brez posledic, kajti pravočasno so poklicali pirotehniko, ki je najdbo uničil. Šlo je za ostanek iz vojnih časov.

BRATA NAŠEL ZASUTEGA

V četrtek se je v peskopu na Catežu pri Trebnjem smrtno ponesrečil 28-letni Henrik Smrke iz Razbora. Smrke je potreboval pesek za građenje hiše, zato se je v peskop odpravil sam. Kasneje je za njim prišel še brat, vendar je Henrika našel zasutega pod peskom, delno zasut pa je bil tudi že traktor. Vzrok nesreče raziskujejo.

OD VINJENOSTI IN PADCA OBLEŽAL

Prejšnji terek okoli 22. ure se je Sevnčan Franc Ocvirk peljal na kolesu z motorjem iz Studenca proti Impoljci. Kakšna 2 kilometra pred koncem poti pa je zaradi vinjenosti - alkoest je ob kontroli pozelenel čez polovico - omagal. Prišel je vijugati sem ter tja, nato pa padel na bankino in obležal. Na srečo ga je kmalu zatem odkril Martin Dolinšek, ki se je pripeljal mimo z avtom, in ga spravil v sevniški zdravstveni dom, od tam pa so ga prepeljali v brežiško bolnišnico. Ocvirk je vozil tudi brez potrdila o poznavanju cestnih predpisov.

sredo peljal z osebnim avtom iz Žabje vasi proti Ločni, tam pa je v križišču zavil proti mestu. Po prednostni cesti je ravno takrat pripeljala z avtom Nives Petre iz Gorenje Straže in prišlo je do trčenja, v katerem se je Petretova poškodovala.

IZ CESTE PO NASIPU - V soboto zvečer je Božidar Groznik peljal osebni avto od Hraštovce proti Cirkniku, v Gornjih Jesenicah pa mu je nasproti pripeljal Franjo Erman iz Velikega Cirknika. Med srečanjem v ovinku je uspelo pravi čas ustaviti le Grozniku, medtem ko je Erman zadržal naprej, oplazil Groznik avtomobil in se po nasipu prevrnil na streho. Na pločevini je bilo za 50.000 din škode.

Medalji kovalo trdo delo

Hrenova in Erzenova uspešni na državnem prvenstvu v Subotici - Za boljše dosežke potrebno tudi več razumevanja za žensko atletiko

Pred dnevi sta se iz Subotice, kjer je bilo državno prvenstvo v atletiki za mlajše in starejše mladinke, vrnila članici novomeškega AK Greta Hren in Borja Erzen. Troje medalj okoli vratu je pričalo o novem uspehu novomeške atletike.

Erzenova je med starejšimi mladinkami na 100 metrov z ovirami postavila nov osebni rekord s 15,94 in osvojila 3. mesto, medtem ko je s 530 cm v skoku v daljavo zasedla 6. mesto. Odlično je nastopila tudi Greta Hren, ki pa tokrat res ni imela športne sreče. Potem ko je prvega dne s skokom v daljavo (555 cm) le za bora 2 cm ostala brez zlatega odličja, jo je podobna smola doletela naslednjega dne v teku na 80 metrov z ovirami. Z odličnim rezultatom 11,71, kar je tudi nov slovenski rekord, je za eno samo stotinko sekunde vnovič zgrešila zlato odličje. Seveda pa je Greta z dvema srebrnima medaljama vnovič potrdila, da sodi v sam vrh jugoslovanske mladinske atletike.

V ZTKO NOV VETER

Ponedeljkova prva seja predsedstva novomeške ZTKO v novem mandlatnem obdobju je pokazala, da v novomeškem športu že veje nov veter. Po daljšem času smo bili namreč pričelno dobro vodeneemu in organiziranemu sestanku, ki je dal tudi več rezultatov. Tako so člani predsedstva pripravili in dali v javno razpravo predloga samoupravnega sporazuma o ustanovitvi ZTKO in statuta; ta naj bi bila sprejeta na prvi jesenski skupščini. Hkrati je predsedstvo ugotovilo tudi delovnost strokovnih svetov, ki morajo do jeseni pripraviti merila za vrednotenje vrhunskega športa in posameznikov.

V finišu pridobil minuto

Sandi Papež v zadnjih krogih odločil dirko okoli Pohorja - Sedaj na pripravah v Preddvoru

Novomeški kolesarji so se v nedeljo udeležili 15. tradicionalne kolesarske dirke okoli Pohorja, na kateri so nastopili domači vsi najboljši jugoslovanski kolesarji, zraven teh pa še tekmovalci iz Avstrije.

V kategoriji starejših mladincev sta med 50 udeleženci na 100 km dolgi progi nastopila dva Novomeščana. Tekmo je z veliko prednostjo dobil Sandi Papež, čeprav

● Zvezni trener kolesarjev je takoj po dirki poklical Papeža na priprave, ki so se v terek pričele v Preddvoru. Najboljši jugoslovanski mladi kolesarji se bodo tamkaj pripravljali na bližnje balkansko in svetovno prvenstvo v Rimu, ki bosta že konec meseca.

pridelek dirke ni kazal na to. Že od starta sta se od skupine ločila dva tekmovalca, po že blizu 80 km prevožene poti pa se je za njima pognalo nekaj kolesarjev, med njim tudi Papež. Najobetavnejši novomeški kolesar je prav v finišu te tekme pokazal svojo pravo vrednost, saj si je v zadnjih kilometrih z izredno vožnjo priboril več kot minuto prednosti pred zasledovalci, med katerimi je bil tudi njegov klubski tovariš Smole, ki se je uvrstil okoli dvajsetega mesta.

Uspeh mladega Novomeščana je najbolje ocenil zvezni mladinski trener Boltežar, ki je tudi dejal, da ima Papež največ možnosti za osvojitve naslova balkanskega prvaka. Ob Papežu velja pohvaliti še Glivarja in Vrščaja, ki sta se med mlajšimi mladinci prav tako vidno uvrstila.

NOVOMEŠKI SREDNJEŠOLCI NAJBOLJŠI

Včasih je veljalo pravilo, da so novomeški pionirji v republiku in tudi zunaj nje nepremagljivi, zdaj pa lahko to rečemo za srednješolce.

Od 14 zlatih medalj, kolikor jih je bilo na voljo mladincem in mladinkam srednjih šol SRS, so jih Novomeščani osvojili 5. Novomeška gimnazija je pri fantih ponovila lanski uspeh in zmagala pred celjsko, gimnazije pa so bile tudi odlične druge.

Zmagali so: Greta Hren v skoku v daljino z novim dolenjskim rekordom 561 cm, Lapanje v višini z 205 cm, Sikonja v teku na 1000 m z dolenjskim mladinskim rekordom 2:31,79, Primc v metu krogle s 14,18 m in ženska štafeta gimnazije 4 x 100 m s časom 51,05 sekunde. V teku na 400 m je bil Igor Remec z 51,63 sekunde drugi do tretji.

KROS V MIRNI PEČI

Osnovna organizacija ZSMS Mirna peči prireja v soboto, 3. julija, ob 17. uri odprto kros tekmovalnic od Mirne peči do Frate (8 kilometrov). Prijave zbira do 29. junija OO ZSMS Mirna peči.

postavila nov osebni rekord s 15,94 in osvojila 3. mesto, medtem ko je s 530 cm v skoku v daljavo zasedla 6. mesto. Odlično je nastopila tudi Greta Hren, ki pa tokrat res ni imela športne sreče. Potem ko je prvega dne s skokom v daljavo (555 cm) le za bora 2 cm ostala brez zlatega odličja, jo je podobna smola doletela naslednjega dne v teku na 80 metrov z ovirami. Z odličnim rezultatom 11,71, kar je tudi nov slovenski rekord, je za eno samo stotinko sekunde vnovič zgrešila zlato odličje. Seveda pa je Greta z dvema srebrnima medaljama vnovič potrdila, da sodi v sam vrh jugoslovanske mladinske atletike.

Ob tem pa nekaj besed o razmerah, v katerih Hrenova, "nripjavljata" takšne rezultate. Slovenska prvakinja in rekorderka v sedmerboju in skoku v daljino trenira vsak dan v tednu v Dolenjskih Toplicah na tepihu, ki si ga je klub sposodil od AD Maribor. Zal bo moral klub tepih, na katerem Greta opravi prek 70 odstotkov svojega treninga, vrniti Mariborčanom. Tudi opreme Greta ne dobi od kluba, pač pa je moral njen trener Šimunič iz svojega žepa prispevati denar, čeprav je upravo kluba že januarja zaprosil za potrebno opremo. Ni odveč zapisati, da so imeli atleti po drugih klubih in tudi v AK Novo mesto, ki zagotovo niso prav nič boljši od Hrenove, letos od 7 do 20 plačanih priprav, Greta jih je imela vsega tri.

Vodstvo AK Novo mesto letos ironično ugotavlja, da ženske atletike v Novem mestu ni, toda odgovor je moč najti prav pri njih. Kajti ob takšnem odnosu do ženske atletike, predvsem tiste izven Novega mesta, v Brusnicah in Dolenjskih Toplicah, ki imata že vrsto let najboljši pionirski naraščaj, uspehov resnično ni pričakovati.

V NEDELJO KOLESARSKI MARATON

KD Novo mesto pripravlja v nedeljo že 3. kolesarski maraton "Po partizanski magistrali". Proga bo peljala od Novega mesta preko Metlike, Crnomlja, Semiča, Crmošnjic in Dolenjskih Toplic nazaj na novomeški Glavni trg, kjer bosta tudi start in cilj prireditve. Tekmovalci se bodo po progi pognali ob 8. uri, vse prijave pa je potrebno poslati na KD Novo mesto, za zamudnike pa bo veljala tudi prijava pred pričetkom tekmovanja.

Vabljeni vsi, ki imajo kolesa in ki čutijo, da bodo progo zmogli!

USPEŠEN START V SEZONO - Na posnetku je skupina mladih in obetavnih novomeških kolesarjev, ki so že na začetku letošnje sezone dokazali, da bo treba v prihodnosti kar najresneje računati nanje.

Namesto žoge prijel puško

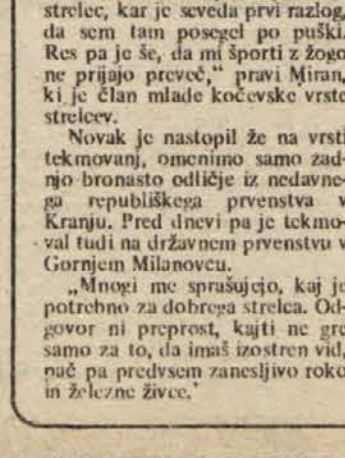
Miran Novak se je med žogo in puško odločil za slednjo

Na številnih tekmovanjih v zadnjem letu so kočevske strelci dosegli vrsto dobrih rezultatov. Prav ti so na površje navrgli nekaj mladih in obetavnih strelcev, med katerimi je zagotovo tudi Miran Novak, dijak 4. letnika kočevske gimnazije, kateremu so strelišča že več kot pet let drugi dom.

Tudi moj oče je bil pred leti strelca, kar je seveda prvi razlog, da sem tam posegel po puški. Res pa je še, da mi športi z žogo ne prijajo preveč, pravi Miran, ki je član mlade kočevske vrste strelcev.

Novak je nastopil že na vrsti tekmovanj, omenimo samo zadnje bronasto odličje iz nedavnega republiškega prvenstva v Kranju. Pred dnevi pa je tekmoval tudi na državnem prvenstvu v Gornjem Milanovcu.

"Mnogi me sprašujejo, kaj je potrebno za dobrega strelca. Odgovor ni preprost, kajti ne gre samo za to, da ima izostren vid, tuč pa predvsem zanesljivo roko in železne živce."

MED UPI KOČEVSKEGA STRELSTVA - Miran Novak sednika kočevske strelske zveze. Ta je tisti, ki mu mnogi pripisujejo poglavitne zasluge za vse uspehe.

Celulozar drugi

Lep uspeh krških pionirjev v tekmovanju za letni pokal PZS - Dobri izidi v Krškem

Pionirji in pionirke A krškega Celulozarja so na sobotnem tekmovanju v Krškem zaslužno osvojili drugo mesto, takoj za nedebudnimi vrstniki iz mariborskega Branika, kamor se seli letni pokal Plavalne zveze Slovenije.

Mariborčani so zbrali 15.942 točk. Krčani 14.581, Triglav (Kranj) 14.314, 4. Rudar (Trbovlje) 12.242, 5. Olimpija (Ljubljana) 12.231, 6. Ljubljana 11.611, 7. Ilirija 9.568, 8. Neptun (Celje) 8.532, 9. Fužinar (Ravne) 6.924, 10. Radovljica 5.303, 11. Koper 3631, 12. Toplice (Ptuj) 1545 točk.

KRSKO: V SOBOTO REVIJA KARATEJA

Zveza karate organizacij Slovenije organizira v petek, soboto in nedeljo skupne priprave članskih reprezentanc Slovenije in Hrvaške v Leskovcu pri Krškem. Slovenski reprezentančji bodo prišli v isti sestavi, kot je bilo moštvo, ki je pred kratkim na mednarodnem turnirju v Italiji osvojilo pokal Gorgonzila; med njimi bosta tudi državni reprezentant Ljubo Javoršek in obetavni Svilar. V soboto ob 20. uri se bodo člani obeh reprezentanc pomerili v dvajsetih borbah in to pred Delavskim domom Edvarda Kardelja v Krškem, ob slabem vremenu pa v dvorani doma. V ekskluzivnem nastopu bo pokazal svoje znanje tudi Slavko Saffrančič, zmagovalec nedavnega svetovnega pokala v Full Contactu pri Hong Hongu.

GROSUPELJČANI IN TREBANJKE

V počastitev krajevnega praznika Ivančne gorice je bil pred dnevi kegljaški turnir, na katerem so v moški konkurenci slavili Grosupeljčani pred Univerzalom in Mercatorjem, pri ženskah pa Trebanjke. Med posamezniki je zmagal Grosupeljčan Dovžan z 858 podrtimi keglji, pri ženskah pa Vebrova s 383 keglji.

N. G.

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

BLED — V dvorani Kazina bo 25. junija plesna revija. Program bodo izvajali najboljši pari v latinsko-ameriških in standardnih plesih, v akrobatskem rock and rollu ter skupina za moderni balet Kazina.

BOHINJ — Od 26. do 27. junija bo na Bohinjskem jezeru regata jadnic.

BREŽICE — V galeriji Posavskega muzeja je na ogled razstava „NOB v delih likovnih umetnikov Jugoslavije“.

Danes, 24. junija, bodo odprli razstavo „Tapiserije Cvetke Miloš Radanovič in historične tapiserije iz zbirke Narodnega muzeja iz Ljubljane“. Ob otvoritvi bo v slavnostni dvorani koncert pianistke Tatjane Ognjanovič.

KOSTANJEVICA NA KRKI — V likovnem salonu Vladimirja Lamuta je še do 26. junija odprta razstava slikarja in grafika Karla Plemenitaša. V okviru praznovanja krškega občinskega praznika pa bo do 30. junija v samostanu odprta razstava umetniških slik.

26. BOVEC
POJMO V DEŽJU (koncert pevcev slovenske zabavne glasbe)

27. PORTOROŽ
SHOW NA VODI (akrobatsko smučanje na vodi)

JULIJ
2. — 5. CERKLJE NA GORENJSKEM

16. RAZSTAVA CVETJA IN 13. RAZSTAVA LOVA

4. MOST NA SOČI
NOČ NA JEZERU (kulturno-zabavna in športna prireditev)

10. — 11. POLENSAK PRI PTUJU
FESTIVAL ŽETVE (razstava kruha in peciva, zabavni program)

16. — 17. LAŠKO
19. FESTIVAL PIVA IN CVETJA

KONCERT IN RAZSTAVA

BOGENŠPERK — Zavod za kulturno izobraževanje iz Litije je pripravil izjemno kulturno-umetniško doživetje: v piatek, 18. junija, je bil na gradu Bogensperk klavirski večer Urške Meglič, učenke prof. Gite Malby na ZGBI v Ljubljani, in otvoritev razstave slik akademskega slikarja Jožeta Megliča. Le redko se zgodi, da hči in oče dopolnjujeta vsak s svojo umetniško izrazitostjo — Urška s klavirjem, Jože s čopičem, tako prijeten večer. Urška obiskuje šole 7. razred osnovne šole v Litiji in srednjo glasbeno šolo. Marca letos je na tekmovalstvu slovenske glasbene mladine dosegla v svoji kategoriji 3. nagrado. Oče Jože pa je zvest svojemu slikarskemu snovanju. Razstava bo odprta do 10. julija in je vredna ogleda. Ljubitelji umetnosti pa lahko slike tudi kupijo.

IZREDNO ZANIMANJE ZA VIS

LJUBLJANA — Ker so pri Kompasu prodali vse zmogljivosti za letni oddih v Komizi na otoku Visu, so razpisali novo serijo 8-dnevnih aranžmajev, ki se bo pričela 7. septembra. Za 6.750 din nudijo 7 polnih penzionov v hotelu B kategorije, letalski prevoz iz Ljubljane do Splita in nazaj, prevoz s hidrogliserjem iz Splita do Komize in nazaj — ter ostale storitve po programu.

Se vedno pa imajo dovolj prostora na Ohridu v hotelih Metropol in Biser ter v bungalovih s kuhinjo v campu Livadišta v Strugi. Pri Kompasu menijo, da je letni oddih ob Ohridskem jezeru prav tako prijeten kot ob morju. Zaradi ugodnega podnebja, nadmorske višine, prijetnih temperatur in miru priporočajo letni oddih starejšim in mlajšim osebam. Njihova izposojevalnica avtomobilov izposoja tudi kolesa, čolne in drugo rekreacijsko opremo. 8-dnevni aranžma stane 7.300 din.

PIKNIK

Učenci OŠ Katje Rupena smo imeli v petek zaključni piknik v Črmošnjicah, kjer ima delovna organizacija Novoles svojo kočjo. Tam smo se zabavali, igrali odbojko in druge igre. Na ta piknik nas je povabil Novoles po jesenski delovni akciji.

MATEJA HOČEVAR, 8. b
OŠ Katja Rupena

USTANOVILI PIONIRSKO GASILSKO DESETINO

Na pobudo zgodovinskega krožka in mentorice Marje Kukovica smo v Globokem ustanovili gasilsko desetino pionirjev. Prijavilo se je 18 učencev. Tovarš Franc Cizl, predsednik GD Globoko, je pozdravil to pobudo. V nedeljo, 13. junija, se je podmladek že udeležil parade ob 100-letnici GD Brežice.

ZDENKA BREGAR, 7. r.
OŠ Globoko

INTEGRALOVO IGRANJE S „SLOVENŠČINO“

LJUBLJANA — Ljubljanski Integral je uvedel na mestni avtobusni progi št. 1 (Vižmarje) avtobus z napisom „ulaz — izlaz“. Jezikovno razsodišče je že izreklo svoje mnenje o besedi „Integral“. Ukrepjanje in razprava o novem jezikovnem „podvigu“ pa sodi v isto pristojnost. Sicer pa je avtobus št. 1 za razliko od ostalih modre barve, da se že vnaprej ve, kakšen avtobus je za koga.

KOLENDAR PRIREDITEV V SLOVENIJI OD 17. 6. DO 17. 7. 1982

JUNIJ
23. — 26. LJUBLJANA
KMEČKA OHČET '82 (15. mednarodna turistično-folklorna prireditev)

VELIKA PLANINA — Zmajar iz zmajarskega kluba „Let“ iz Škofje Loke se je pognal v sinje višave. (Fotografija: J. Saje)

Z ZMAJEM V SINJE VIŠAVE

Letenje z zmaji ali po domače „zmajstvo“ se je pri nas že precej razmahnilo na popolnoma ljubiteljski osnovi.

Za letenje z zmaji je potrebna brezhibna tehnična oprema in teoretično znanje. Vsak zmajar mora imeti izkaznico, iz katere je razvidna klubska pripadnost in stopnja letalske usposobljenosti. Posebno dovoljenje ni potrebno.

Lesnina

Na podlagi določil pravilnika o delovnih razmerjih ter šklepa komisije za delovna razmerja z 9. junija 1982 objavljamo razpis za

naslednja dela in naloge

1. TEHNOLOGA — KONSTRUKTORJA 2. VODJE VZDRŽEVANJA STROJNE OPREME

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas.
Pogoji:
pod 1.) lesarski tehnik in 2 leti delovnih izkušenj; 3-mesečno poskusno delo;
pod 2.) srednja šola tehnične smeri in 1 leto delovnih izkušenj ali VKV ali KV delavec strojne ali kovinske smeri in 2 leti delovnih izkušenj; 3-mesečno poskusno delo
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 15 dni od objave razpisa na naslov: LESNINA, tozd Dekorles Brežice, 68257 Dobova.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 15 dni po zaključku razpisa.

415/25—82

Tovarna celuloze in papirja „DJURO SALAJ“, Krško DS SS

objavlja prosta dela oz. naloge za:

VODENJE OBRATA DRUŽBENE PREHRANE — za 1 delavca

Pogoji:

- 4-letna srednja šola ustrezne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj ali
- poklicna šola ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Navedena dela oz. naloge so za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba naše DO 15 dni po objavi.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemane prijave.

Delavski svet ŽITO — TOZD Pekarna Krško

objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom v delovni enoti Brežice:

1. priučitev na dela v pekovski proizvodnji — 2 delavca
2. priučitev na dela v pekovski proizvodnji ter občasen razvoj izdelkov — 1 delavec
3. čiščenje prostora ter pekovskega in slaščičarskega pribora — 2 delavca

Pogoji:

- pod 1, 2, 3: polna ali nepopolna osnovna šola, lahko brez prakse
- pod 2: opravljen vozniški izpit C kategorije

Delo pod 1 in 2 je pretežno nočno.

Pisne prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov:

ŽITO Ljubljana — TOZD Pekarna Krško, Cesta 4. julija 86.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejem ponudb.

408/25—82

POPUSTI ZA SKUPINSKA POTOVANJA

LJUBLJANA — 29. maja letos je začel veljati družbeni dogovor o popustih in regresih za skupinska potovanja otrok in mladine za srednjeročno obdobje 1981—1985.

Dogovor velja za skupinska potovanja otrok in mladine z območja SR Slovenije po Jugoslaviji ter na rodno mesto mešanih ozemskih Avstrije, Italije in Madžarske, kjer živijo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti.

Skupina mora šteti najmanj 5 oseb, ki niso starejši od 27 let. Popust in regres veljata tudi za njihove spremljevalce.

Udeleženci dogovora zagotavljajo rokomi in mladini popust in regres organiziranih skupinskih potovanj, tako da je pri posebej dogovorjenih avtobusnih prevoznih cena za 80% nižja od polne vozne cene, pri prevoznih z rednimi avtobusi, ladjanami in gondolskimi žičnicami za 70% nižja in pri prevoznih z vlaki 80% nižja od redne cene.

KAKO JE DOBIL SMUK IME

Danes je Smuk s svojimi 547 m višine prijetna izletniška točka ne samo za Belokranjce, ampak tudi za druge obiskovalce. Na vrhu so cer-

kev in lovska kočja ter razvaline starega gradu.

Smuški grad, ki ga omenja že Valvasor, je eden najstarejših dolenskih gradov. Po ustnem izročilu sta bila smuški in podturski grad, ki sta bila oddaljena pol ure hoda, povezana s podzemskim rovom, v katerega so se ljudje skrivali pred Turki. Pravičje, da je hrib dobil ime od vzklaka „Smuk pod zemljo“.

Smuški graščak pa ni bil nič manj okroten kot drugi. Grašnike je veleval privezovati k železnemu kozličku in jim krčiti pod nogami. Ker pa se je gradu že pričelo oprijemati ime „Kozlovski grad“, je velel kozlička odstraniti.

Vrli Janez Vajkard Valvasor je vse preveč verjel v coprnice in druge demonske sile. Zato mu ne gre preveč zameriti, da je marsikatera zgodba prežeta z vraževernostjo.

V. DERGANČ

NESREČEN PORAZ SEVNICANOV

V zadnjem, devetem, krogu zasavsko-posavske kegljaške lige so Sevnici gostovali v Zgorju in nesrečno izgubili s tankjšim Proletarcem (4.911:4.887). Pri gostih iz Sevnice je bil daleč najboljši Marjan Pinoza, ki je podrl kar 929 kegljev, kar je tudi klubski rekord Sevnicanov. Res škoda, da takšnega uspeha Pinoza niso „začutili“ še z dvema točkama.

I. BLAS

UREJANJE GROBOV BORCEV NOV

Iz občinskega proračuna je za urejanje grobov in grobišč borcev v NOV v črnomaljski občini za letos zagotovljenih 173.000 dinarjev. S tem denarjem nameravajo urediti grob žrtve fašističnega terorja v Radenci, grobišče borcev na pokopališču v Brezovi rebi, grob štirih padlih partizanov v Vojni vasi ter groba nad Tančo goro in na Preloki. Zaradi pomanjkanja denarja niso mogli vnesti v program za letos popravila grobnice Ivana Kromarja v Vojni vasi, za kar bi po predračunu izred dveh let potrebovali 80 tisočakov, in ureditev grobišča umrlih v bolnici Kremen-Ponikve.

Vzajemnost je zdravilo za zdravstvo

Predlog iz Sevnice

Občinska zdravstvena skupnost v Sevnici je na zasedanju v ponedeljek, 21. junija, sprejela vrsto ukrepov, da bi vsaj omilila vse večjo izgubo.

Prvič se bo sicer zgodilo, da bodo stopnje interesnih skupnosti popravljene med letom. V zaostrenih razmerah gospodarjenja bi bil to sicer spodbuden ukrep, če ga ne bi kvarilo predvsem zdravstvo. Zmanjšanje stopenj da kljub temu še za 0,53 odstotka manjši seštevek, ker ga pokvari 0,88 višja stopnja v zdravstvu. Sevnška občina bo s slednjim popravkom v zdravstvu med najvišjimi v republiki, skupaj bo šlo za zdravstveno skupnost kar za 12,4 odstotka denarja. Pri nekaterih slovenskih občinah je taista stopnja za 6 odstotkov nižja!

Torej lačpa vrana sito pita? Natančno tako, pravijo v Sevnici, kjer vidijo izhod iz v povečanju republiške vzajemnosti. Treba bi bilo spremeniti zakon o zdravstvenem varstvu, zato bodo začeli s pobudo v republiški skupščini in tudi zdravstveni skupnosti.

A. Z.

PREMAJHEN VRTEC

Ribniški vrtec je premajhen in so morali pretekli teden odkloniti prošnje staršev za sprejem 63 njihovih otrok v vrtec. Rešitev bi bila, če bi pri novem ribniškem vrtcu dogradili še drugo fazo, saj bi tako pridobili prostor za tri nove oddelke oz. za blizu 70 otrok. Vendar so na nedavnem sestanku predstavnikov delovnih organizacij, sindikata in občinske skupščine ugotovili, da gospodarstvo ni zmožno združevati še nova sredstva za to gradnjo.

5. KONGRES ISEK

LJUBLJANA — Od 21. do 25. junija poteka v Cankarjevem domu 5. kongres mednarodnega združenja strokovnjakov elektrofiziološke kinesiologije, katerega se udeležujejo poleg domačih tudi strokovnjaki iz ZDA, Kanade, Poljske, Italije in od drugod.

Da je kongres prav v Ljubljani, imajo zaslugo domači strokovnjaki, ki so dosegli pomembne uspehe. Študije raziskovalcev ljubljanske skupine so obogatile znanje o lokomociji in razvila številne merilne tehnike.

Kongres združuje znanstvenike in raziskovalce z različnih področij. Zato potekajo poleg plenarne seje, ki je obravnavala lokomocijo z vseh vidikov, še posebne seje, ki obravnavajo elektrofiziološko kineziologijo v človekovi aktivnosti, v športu, ortopediji, v motnjah funkcij in obolenjih živčno-mišičnega sistema, pri analizah poklicnih bolezni in motenj ter mehanskih utrujanj.

Pričakujejo, da bo to znanstveno srečanje vplivalo na to, da bodo naši inštituti za kineziologijo svoje znanstveno, raziskovalno in strokovno delo obogatili tudi z uporabo metod in tehnik elektrofiziološke kineziologije.

POMANJKANJU NA ROB — „Jasno je, da golfa poganja benzin, kamion gre na nafto, toda kaj hudiča premika kamion, ki vse to železje današnjega časa prevaža?“ se je minuli petek spraševal možakar na križišču pred podružnico novomeske Ljubljanske banke. Najbrž je imel v mislih tablico, ki se vse bolj pogosto pojavlja na naših črpalkah: „Goriva ni!“ (Foto: Janez Pavlin)

Težave moramo in zmoremo premagati

Kočevje: Položaj je težak, rešitev je pa le v delu

Ljudje ne zaupajo več besedam in programom, tudi protinflacijskemu ne. Zato, ker dosedanjih stabilizacijskih in drugih načrtov nismo izpolnili. Razen tega veliko krivih za težki položaj še vedno zaseda odgovorna mesta tako v občinah, kot republikah in zvezi.

To je ena izmed misli, izražena na skupni seji predsedstev občinske konference SZDL Kočevje in občinskega sveta Zveze sindikatov, ki je bila 17. junija. Razprav o protinflacijskem programu je bilo v občini že več. Z njim bodo do konca meseca seznanili vse delovne ljudi in občane.

Položaj kočevskega gospodarstva je težak. O stanju v posameznih OZD smo že poročali. Težave so tudi v šolstvu in zdravstvu.

Vsi sestanki in pisanja pa ne bodo pomagali, če ne bomo več in bolje delali. Novi predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Stano Letonja pravi: „Smo v težavah. Vendar nobena kočevska delovna organizacija ni v tako težkem položaju, da ne bi mogla poslovati donosno. Za uspeh pa je potrebno prizadevano delo vseh v vsakem kolektivu, predvsem pa še ljudi na najodgovornejših položajih.“

J. P.

Berite »Dolenjski list«

PRI VLADIMIRU STOVIČKU

Učenci četrtilh razredov OŠ Jurij Dalmatin iz Krškega smo 8. junija obiskali akademskega kiparja in medaljerja Vladimira Stovička, ki bo kmalu praznoval 86. rojstni dan. Kiparja in njegova umetniška dela dobro poznamo, saj je ovečeval mnogo znanih ljudi, kot so tov. Tito, Kardecj, Kidrič, Prešeren, Trubar, Valvasor. Bralna značka Karla Destovnika-Kajuha, ki je podeljuje na šoli, je prav tako delo njegovih rok.

Učenci četrtilh razredov OŠ Jurij Dalmatin, Krško

PAVLIČ TRETJI NA REKI

Na drugi letošnji dirki za državno prvenstvo cestno hitrostnih motociklistov, ki je bila v nedeljo na motodromu Grobnik pri Reki, je član AMD Novo mesto Lojze Pavlič v kategoriji do 125 cm ponovno zasedel solidno tretje mesto in je tako tudi v skupni razvrstitvi po dveh tekmovalnih tretjih.

Drugi novomeški dirkač Robert Hmeljak se je dobro držal na četrtem mestu vse do petega kroga, ko je zaradi okvare motorja moral odstopiti. V kategoriji do 250 cm je od slovenskih predstavnikov dirko končal le Zvonko Lavrič iz Ribnice, ki pa se ni uvrstil med prvih pet.

Naši dirkači bodo ponovno tekmovali na republiškem prvenstvu 11. julija v Slavonki Počegli, najboljši, med njimi tudi Pavlič, pa se bodo ledeni dni kasneje pomerili s svetovno elito za veliko nagrado Jugoslavije na Grobniku.

M. K.

PREGLEDALI SMO NAŠE DELO

Prve dni junija smo pripravili v Domu za učence Majde Šile programsko-volilni konferenci mladinske organizacije in domske skupnosti. Kritično smo ocenili delo posameznih komisij in sekcij ter sprejeli smernice za delo v prihodnjem šolskem letu, ko bomo gostitelji 11. kongresa ZSMS, na katerem bo mlade iz vseh slovenskih domov zastopala Breda Habjan, predsednica K OO ZSMS našega doma.

TONČKA PANGRČIČ
Dom za učence Majde Šile
Novo mesto

Ljudje se selijo v mesta

Največja množična selitev v zgodovini človeštva — Nastajajo megapolisi — Kopicijo se tudi težave

Pred kratkim smo lahko v časopisih prebrali drobno vest o tem, da bodo v Mozambiku državljanom izdajali posebne izkaznice, brez katerih se ne bodo smeli zadrževati v mestih. S tem ukrepom naj bi zavrl veliki naval s podeželja v glavno mesto Maputo, katerega prebivalstvo se je v borem poldrugem letu povečalo za 100 tisoč novih prebivalcev. Priseljenci v prestolnici iščejo delo in so zvečine brez strehe nad glavo. Za to drobno novico stoji hudo resna stvar, ki ni značilna le za Mozambik in njemu podobne afriške države, marveč za ves svet.

Nič manj skrivnostno ni inkovsko mesto Machu Picchu, ki ga je odkril leta 1911 ameriški raziskovalec Hiram Bingham na gorskem grebenu nad dolino reke Urubamba. Mesto so našli v takem stanju, kot bi ga njegovi prebivalci iznenada zapustili. Zakaj tega še nihče ne ve.

Današnja mesta so vse kaj drugega kot stara mesta, ki bi bila danes kvečjemu malo večje vasi. V nekaj desetletjih je na obličin našega planeta vzbrela veliko gigantskih mest. Rast velenosti je še posebno značilna za dežele tretjega sveta, kjer je tudi največji naravni prirastek prebivalstva na svetu. In čeprav se nam zdi, da so velenosti nekaj samoumevnega, to ne drži.

Človeštvo se z vrtooglavo hitrostjo spreminja v urbanizirano prebivalstvo. Število ljudi, bivajočih v mestih, se je v zadnjih 30 letih podvojilo in doseglo že skoraj dve milijardi; v poprečju živijo v mestu že štirje od desetih Zemljanov. Demografi Združenih narodov menijo, da gre za največjo množično selitev v vsaj zgodovini človeštva. Če se bodo uresničile njihove na dejstvih temelječe napovedi, potem bo v naslednjih 20 letih v mestih živila že polovica vsega človeštva.

Leta 1920 je v mestih živilo le 14 odst. vsega prebivalstva, na prelomu stoletja pa je bilo na svetu le eno samo mesto, ki je imelo več kot 5 milijonov prebivalcev. To je bil London. Tisti čas je na svetu živilo okoli 1,6 milijarde ljudi, in le vsak stoti prebivalec je živel v mestu. Leta 1950 je živilo v velikih mestih že 47 milijonov ljudi, pred dvema letoma so statistiki zabeležili že 252 milijonov prebivalcev velenosti. Na sploh je v mestih leta 1980 živilo že 41 odst. vsega prebivalstva na svetu.

Če se bo strahovito preseljevanje v mesta nadaljevalo, bo ob koncu tisočletja več kot polovica vsega prebivalstva živela v mestih, to pa pomeni 3 milijarde meščanov. V velenostih pa se bo gnetlo 650 milijonov ljudi.

Znani petorici velenosti Londonu, Parizu, New Yorku, Tokiu in Šanghaju, ki so sredi tega stoletja šteli več kot 5 milijonov prebivalcev, se je do danes pridružilo 21 novih, leta 2000 pa jih bo že 60. Večina velenosti bo v deželah tretjega sveta. Na prvo mesto bo prišlo glavno mesto Mehike Ciudad Mexico, ki bo imel 30 milijonov prebivalcev, slediti mu bodo Sao Paulo s 25 milijoni, Tokio-Jokohama s 24 milijoni, New York, Šanhaj, Peking, Rio de Janeiro, Bombaj, Kalkuta, Džakarta itd. To bodo že pravi megapolisi.

Vendar človek ni le biološki organizem. Če je mesto nezdravo in nenaravno okolje za človeka v takšnem pomenu, pa je naravno in spodbudno okolje za kulturo. V mestih je zacvetela filozofija, znanost, umetnost, pravo, tehnika.

Toda zgodovina ne pozna le cvetočih mest; poznamo tudi primere, ki z zlo slutnjo govore o temnih platch usode mest. Arheologi so odkrili starodavna mesta, ki so skrivnostno izlahnila pod lastno težo. Prav znamenit primer je mesto Mohedžo Daro, ki je cvetelo v dolini Inda pred 4.500 leti. Arheologi domnevajo, da je propadlo, ker so graditelji uničili gozdove in drugo rastlinstvo v okolici. Les so potrebovali za žganje opeke, s katero so gradili in povečevali mesto. Ko so izžrpali gozdove, se je začela tragedija. Okolica se je začela spreminjati v pustinja in ni mogla več preživljati meščanov. Mesto je zamrlo.

Zastavlja se vprašanje, kako bodo te strahotne tvorbe živele. Znanec so težave današnjih velenosti in lahko pričakujemo, da se bodo megapolisi ukvarjali s povečanimi enakimi težavami. In ker megapolisi nastajajo v deželah tretjega sveta, se še posebno ostro zastavlja vprašanje, kje bodo velenosti dobivale hrano, energijo, kako bodo v njih zaposlili ogromno množico ljudi ipd. Ali se bo nazadnje izkazalo, da človek svojih bioloških danosti ne sme prestopiti? Se bo okrepilo gibanje bega iz mest, ki se je pojavilo na Zahodu, kjer so velenosti razmeroma stara? Odgovore bo prinesel čas.

Rešitev prejšnje križanke

T	R	I	K	O	L	O	R	A			
K	R	A	T	I	T	O	V	E	C		
O	P	A	T	P	I	Z	A				
J	A	K	K	A	N	U					
S	K	L	A	D	A	T	E	L			
A	T	A	L	E	P	A	K	T	A		
B	E	D	A	O	S	L	A	K	A	N	
A	R	A	R	A	I	T	K	A	N	T	
N	A	M	I	B	I	J	A	L	A	T	A
O	T	I	N	E	K		C	E	R	A	R
O	C	A	L	A		A	N	E			

prglišče misli

Nihče ne ve, kaj bo prinesel jutri. Kdor ne vzame tega, kar mu prinese danes, nima nič.
I. B. SINGER

Ne roka, pamet ustvari blagor.
I. CANKAR

Preveliko zaupanje je pogostoma lahko uvod v polom.
S. BELLOW

dl	davna sila	potrtost	lat. prevod biblije	mik	dl	reči križ	fr. pisatelj	borilni sport	naprava
	ptica					mlinski žleb			
	robec					rudar			
						vonj			
	papiga					doba			
	začimba					vetrni jopič			
	ustnični glas					orač			
						nabran ovrtnik			
								tantal	
								tisk mreža	
dl	sibirsko mesto	nevestina oprava				okrasni kipec			
		pritok mezele				vista jedi			
persona						mor. rība			ujna
rod indijancev						100			gr. bog vojne
ž. ime						značaj			
						lj. pritr. dinica			
kruljav človek									figura pri četvorki
dl	ar. zrebec					napad			etiop. knez

Nadaljevanja za ljubimce

Seksološki priročnik „Harmonija v dvoje“, ki izhaja v nadaljevanjih, gre v Franciji odlično v prodajo

Francozi slovijo kot prvovrstni ljubimci. Vendar pa je ta sloves v zadnjem času malce omajan ob preprostemu dejstvu, da ti prislovični ljubimci vsak teden naravnost razgrajajo seksološki magazin „Harmonija v dvoje“, takoj ko se pojavi v kioskih, pa naj bo to na podeželju ali v svetovljanskem Parizu. Tedenski seksološki priročnik je tako v kratkem postal prava uspešnica v nadaljevanjih.

Ko so na tržišče poslali prve številke v nakladi 600.000 izvodov, niso računali na takšno zanimanje, saj so v Franciji dobro založeni tako s pornografijo, kot s strokovnimi seksološkimi knjigami. A kaže, da prav vmesna pot, ki jo ubira „Harmonija v dvoje“, najbolj privlači Francoze.

Psihatri so sicer zdaj pametni in ugotavljajo, da so Francozi v spolnosti nevrotični in hysterični, pa vendar tudi

Takojšnji dia

Nov Polaroidov izum — Diapozitiv v nekaj minutah

Strokovnjaki Polaroida so pripravili še eno zanimivo presenečenje na področju takojšnjih fotografij. Razvili so sistem takojšnjih diapozitivov, ki omogoča, da fotograf v nekaj minutah dobi v roke izdelane črne bele ali barvne diapozitive.

V sistem sodita posebni polaroidov diafilm in razvijalnik, ki ni večji od tretjine metra. Polaroidov diafilm je uporaben za vse fotografske aparate, ki snemajo na 35-milimetrski film (leica format). Ko fotograf film posname, ga vzame iz fotoaparata in vloži v razvijalnik. Potrebno je še, da vanj vloži majhen vložek s kemikalijami in že steče samodejni proces razvijanja diafilma. Ni treba temnice, zahtevnega ohranjanja točno določene temperature, osvetljevanja dolgo razvitega filma in nato dolgo trajnega izpiranja in sušenja. Po nekaj minutah dobi fotograf iz razvijalnika razvit in suh diafilm, ki ga lahko takoj projicira ali kako drugače uporabi.

Polaroidov izum je namenjen v prvi vrsti znanstveni fotografiji in poklicnim industrijskim fotografom. Za običajnega smrtnika bodo filmi in razvijalnik verjetno malce predragi, čeprav pri Polaroidu pravijo, da bo cena zmerna. Novi Polaroidov izum bo prišel na tržišče v začetku prihodnjega leta. K nam pa te zanimive fotografske pridobitve najbrž še ne bo tako kmalu.

oni niso pričakovali, da takšna publikacija lahko vzbudi toliko zanimanja. Pri tem velja zapisati, da priročnik v nadaljevanjih ne prinaša prav nič izjemno novega, a Francozi ga očitno potrebujejo. No, če

doslej niso zaslužili naziva odličnih ljubimcev, bodo potem, ko bo izšlo vseh 91 nadaljevanj, verjetno dovolj podkovani v umetnosti, katere mojstrstvo so jim doslej nekritično pripisovali.

Gen-popravljalac

Se obeta gensko zdravilo?

Znanstveniki so v zadnjih letih odkrili, da mnoge posebne genske okvare v celicah človeškega organizma povzročajo okvare v krvi, kar lahko pripelje do neozdravljivih bolezni in celo smrti. Med drugim so odkrili, da deformacije kosti in anemičnosti korelinijo v podobnih deformacijah genskega sistema v celicah. Zdravilo za sicer težko ali pa sploh neozdravljivo vrsto bolezni so zato iskali v možnih „popravljalnih“ poškodovanega genskega sistema.

V vrsti poskusov na univerzi California v San Franciscu so strokovnjaki poskušali zamenjati napačno gensko podedeno, da bi tako onemogočili pošiljanje škodljivih genskih informacij v celici. Poskuse so delali na zabijih jajc. V njihovo gensko strukturo so brizgali okvarjeno človeško gensko snov in umetni „popravljalac“, ki so ga izdelali v laboratorijih. Izkazalo se je, da je mogoče z njim vplivati na delovanje genskega sistema, oziroma da je mogoče okvarjeno gensko snov popraviti.

To je prvi primer, da je umetno narejen gen odpravil okvaro v genski snovi človeškega izvora.

Napihljiva podmornica za dva.

Nad vodo in pod njo

Napihljiva podmornica

Britanski strokovnjaki za plovila iz podjetja Sumbarine Products so izdelali nenavadno plovilo. Gre za napihljivo čoln, ki pa je več kot to. Če je treba, se čoln lahko potopi in nadaljuje vožnjo pod površjem vode. Svet plovil je tako bogatiji za napihljivo podmornico.

Nenavadno plovilo je narejeno za dvočlansko posadko. Ko pluje na površju, ga poganja navaden bencinski motor s hitrostjo 25 vozlov, ko pa se mala podmornica potopi, prične delovati elektromotor. Čoln se lahko potopi v eni minuti. Treba je le spustiti zrak iz napihljivih delov in zapreti motor.

Dvočlanska podmornica se ne potopi globoko, le toliko, da se skrje. Zunaj ostane cev za dihanje, lahko pa člana posadke prosto dihata, vendar se sme plovilo tedaj potopiti le malo, tako, da glavi ostaneta zunaj.

In čemu je namenjena napihljiva podmornica? Konstruktorji sicer pravijo, da tudi za nadzor morskih naftovodov, čisto zares pa najbrž le diverzantskim enotam, se pravi vojski.

42 Črtice in povesti iz narodnega življenja

SLUŽBA

Otrok je bilo četvero; Gustelj in Žan sta hodila že v solo, moji skrbi sta bila izročena Koreček in Rikica. Oba sta bila jako mirni in dobri dušici, da nisem trpela nič z njima, razen ponoči, kadar je kateri kaj obolel.

Mati se je veselila moje sreče komaj poldrugo leto. Umirajoča me je poklicala k smrtni postelji in povedala s tresočim glasom tožno zgodbo svoje ljubezni in svojega greha. Rekla mi je: „Vikica! Zapani si dobro, kar si slišala. Zdaj si še nedolžno dete. Če odrasteš, bodo prišli tudi tebi dnevi skušnjav. Varuj se malopridne družbe, nesramnih pogovorov, pijače; noč in dan prosaj Boga, da te obvaruje. Moj zgleđ naj te svari. Prijela je križ, ki je ležal na miziči poleg nje, in ga dala meni v roko in rekla: „Obljubi mi na ta sveti križ, da boš ohranila zvesto te zadnje besede svoje matere v srcu.“ Jaz sem storila to obljubo in jo tudi izpolnila, hvala bodi milostivemu Bogu, ki me je podpiral v moji sveti obljubi.

Pri Lebanovih sem imela razne prilike, navaditi se kaj novega, si pamet izbiti in obogatiti. Gustelj me je naučil pisati, ali ne kranjskih črk, ampak nemške, kajti so bile takrat mestne šole še popolnoma nemške. Fant, ki je govoril po kranjsko, je bil tepen in zaznamovan z lesenim oslom. Tudi Gustelj ga je večkrat pricefal domov. Mi smo se mu smejali, on pa se je togotil in trgati teke, bukve in kar mu je prišlo pod roko. Tudi gospod se je strašno jezil, da otroke tako kaznujejo. Kadar sta se učila Gustelj in Žan računati, sem jih pošlušala in si lahko zapomnila njihovi nemški „ajnalajns“. Tudi nemških besed mi je precej ostalo, sčasoma sem jela razumevati nemški pomenek, ali govoriti se ni dalo, dasiravno sem se nekoliko trudila. Stanovali smo zraven prodajalnice starega Marina. Že veliko let je, kar je umrl, zdaj je mrtev že tudi njegov sin in dedič. Stari Marin se je priselil v Novo mesto iz Ribnice. Mož je imel prebrisano glavo, krščansko dušo in delavno roko. Bog je blagoslovil njegovo trudo, da je postal v mestu najbrž bogatin. Stacuna mu je bila založena z

vsakterim blagom do vrha. V nji je dobil človek, kar je hotel, zgolj dobro blago in ne predrago. Nobenega kupca na Dolenjskem niso ljudje tako cenili in spoštovali kakor njega. Pa je bil te časti bogine tudi dostojen. Trgovci, vsaj vemo, kaj so. Slaparji skoraj vsi. Marin je bil mož beseda. Če je kaj rekel, je bilo kakor pribito. Kdor je bil pošten in je potreboval podpore, mu je posodil denar brez pisma in obresti. Zadovoljil se je z malim dobičkom, češ: „Krkca se je nakapljala, ne natekla, zato je tako velika.“ Pa kako ponižen je bil ta mož. Nosil se je zmerom po kmečko. Govoril je: „Obleka nam je dana, da se z njo oblačimo, ne pa bahamo. Tisoči, ki gledajo skozi svilo in baržun, bodo kmalu skopneli. Prevzetnost pojedaj sama sebe. Kdor premore deset tisoč, naj se opravi za en tisoč, kdor sto tisoč, za deset tisoč, pa tudi ni sramota, če samo za pet tisoč.“ Tako pametnih besedi je bil ta mož. Večkrat sem prišla v njegovo prodajalnico kaj kupiti ali po kak drug opravek. Enkrat me je vprašal: „Vikica, kaj so pa danes pridigali? Dobra kristjana si, pa vem, da si bila v cerkvi.“ Rekla sem: „Gospod so nam danes prav lepo razlagali, da mora biti človek s svojim stanom zadovoljen. Kdor je nizek, naj ne hrepeni po visokosti, služabnik naj ostane, ker je, naj ne zavida gospodu.“ Marin se nasmehljiva in veli: „Vikica, Vikica, zanaprej moraš bolj paziti. Vidim, da pridige nisi prav razumela. Tako vas gospod niso hoteli učiti. Jaz pravim, da človek ne sme biti nikoli zadovoljen s svojim stanom. Naj ga preneša potpežljivo, ali vedno mora misliti, kako bi ga zamenil z boljšim. Kdor ima sto goldinarjev, se mora truditi, da pridobi z njimi drugo stotino, kdor premore že dve sto, pa da se učiš, kar ne veš, da poprašš. Kadar boš kaj prida znala, te bodo ljudje radi sprejeli za hišno, za pomočnico v kuhinji in tudi za kuharico. Za kmečko dekle ni treba dosti znati, pa je tudi njena plača slaba. Glej, da ostaneš pri gospodi. Gospoda pa nevednih avš ne more rabiti, zato ti velim še enkrat: uči se, seznanj se dobro z vsakim poslom, naj bo hišnim ali kuhinjskim. Mlada si in bistre glave; ne bo te stalo bogve kaj truda, da se navadiš gosposke službe. Zdaj imaš štirinajst let, kajne? Kadar boš imela sedemnajst let, bi bil že čas, da te vprašam: No, hišna, kako je kaj? Čez deset ali dvanaest let bi te že rad pozdravil: Dobro jutro, kuharica, kaj

dobrega boste danes skuhal? Službe so različne. Včasih se godi hišni bolje nego kuharici; pa dobro, takrat ni treba prijemati za kuhalnico, pridriži se tista krava, ki bolj molze.“ Tako me je Marin še dostikrat učil in opominjal. Bog bodi zahvaljen, da so padale njegove besede na dobro zemljo, da so pognale kali in sad obrodile. Otroka sem pridno pestovala in nadzirala, obenem sem pa neprenehoma opazovala, kako opravlja svoje delo huharica, ki je bila obenem tudi hišna, pa tudi gospo sem gledala. Če je prišla tako nanesta, da ni kuharica utegnila kako reč urno storiti, sem se precej ponudila in prosila gospo, naj opravi mesto nje; se bom že pobrigala, da bo prav. Gospe je bilo to jako všeč. Dala mi je v roke to in ono. Jaz sem se na vsa moč trudila, da ne pokazim kaj. Če mi je spodletelo, sem prosila za zamero in poduk. Lepa beseda najde povsod lepo mesto. Hrvat pravi: Krotko jagnje dve materji sesa.

Gospe je hvalilo mojo skrb in pridnost in me je čimdalje rajši imela. Tolažila in hrabrila me je: „Ne boj se, Vikica. Če ostaneš, kakršna si zdaj, me boš nikoli stradala. Le vadi in uri se; jaz in kuharica ti bova pokazali vse prav iz srca radi. Saj tudi meni s tem koristiš; morem te že za marsikaj postaviti mesto sebe in mesto nje.“ Tako sem se naučila kuhati brez težav in stroškov, pospravljala sem po hiši, perilo sem prala, čvrstila in gladila, spletała sem gospo in kuharico in delala z eno besedo vse to, kar delajo hišne in kuharice. Seveda vsega ne še popolnoma tako, kakor gre, ali bila sem za rabo.

Koreček in Rikica sta toliko odrasla, da nista potrebovala več tako nujne varuhinje. Lebanovi so dobro izhajali, ali ostajelo jim ni dosti. Tudi so se stroški pomnožili, ko sta moja pestovanca jela obiskovati šolo. Morali so jih lepše oblačiti in skrbeti še za marsikaj drugega. Videla sem, da jima dva posla prizadevata nadlego. Gospe je rekla, če že mora kateri od hiše, da da rajši kuharico nego mene. Zato res nisem vedela, kaj bi storila. Iz Ljubljane je dohajala večkrat v Novo mesto gospa Kuncčevka. Vprašala je svojega znanca Marina, če ji je za kako dobro hišno. On veli: „O, vem in že kako dobro! Če vam je je treba, vzemite si Lebanovo Vikico.“ Gospa gre k meni in me prosi, da bi šla z njo v Ljubljano. Jaz mislim in mislim, ali ji ne morem precej odgovoriti. Šla sem prašat za svet Marina. On pravi: Vikica, pojdi! Kuncčevka ne poznam prav dobro, pa ti je na bom hvalil in priporočal. Ali če se ti ne bo zdelo pri tje prav, saj si lahko prebereš.

Dogovor velja za vse

Za 4 delovne organizacije, ki so lani izplačevale previsoke osebne dohodke, začasen ukrep družbenega varstva

Te dni so občinske družbeno-politične organizacije obravnavale poročilo o uresničevanju dogovora o razporejanju dohodka v letu 1981 v novomeški občini. Po podatkih SDK je bilo na tem področju precej kršiteljev. Za največje sta občinski izvršni svet in sindikalni svet predlagala začasni in omejeni ukrep družbenega varstva, začasno zadržanje izplačila osebnih dohodkov na ravni letošnjega prvega trimesečja. Zakaj ti ukrepi, o katerih bo rekla končno besedo občinska skupščina konec meseca, pojas-

vrni svet in sindikalni svet sta kot podpisnika dogovora dolžna spremljati njegovo uresničevanje.

Pri obravnavanju podatkov smo ugotovili, da je od 101 izplačevalca v gospodarstvu in 47 plačevalcev v negospodarstvu kar 64 gospodarstev temeljnih organizacij in 27 izplačevalcev v negospodarstvu kršilo dogovorjena merila, vendar zelo različno, od desetinke pa do preko 40 odstotkov. Od trinajstih smo zahtevali dodatne obrazložitve. Pregledala jih je skupna posebna komisija, ki je ugotovila, da so obrazložitve nekaterih delovnih organizacij (Novoteks, IGM Strešnik, Cestno podjetje itd.) sprejemljive, a morajo prekoračitve vendarle poračunati do konca septembra. Za 4 izplačevalce (SGP Pionir - 7 temeljnih organizacij in delovna skupnost skupnih služb, BTC TOZD Skladišča, Komunala in delovna skupnost SIS komunalnega in stanovanjskega gospodarstva) pa sta izvršni svet, in predsedstvo sindikalnega sveta potrdila predlog komisije o uporabi začasnega in najblažjega možnega ukrepa: zamrznitev osebnih dohodkov na ravni letošnjega prvega trimesečja, dokler prekoračitve ne bodo poračunane.

Milan Jakopin: „Če bodo kršitelji dogovora o razporejanju dohodka letos uresničili planirani prihodek, bo začasn ukrep o zamrznitvi osebnih dohodkov lahko kmalu prenehal veljati...“

njuje Milan Jakopin, predsednik komisija za družbeni razvoj.

„Po družbenem dogovoru so morali osebni dohodki v letu 1981 načeloma 5 odstotkov zaostajati za rasto dohodka; v delovnih organizacijah, kjer pa ta ni presegala 20 odstotkov, so se smeli povečati največ do rasti dohodka. Upoštevan je bil tudi delež izvoza v celotnem prihodu. V novomeški občini so bila gibanja v ustvarjenem dohodku nižja kot na republiški ravni. Skratka, ustvarili smo manj dohodka, zato smo smeli tudi manj deliti.“

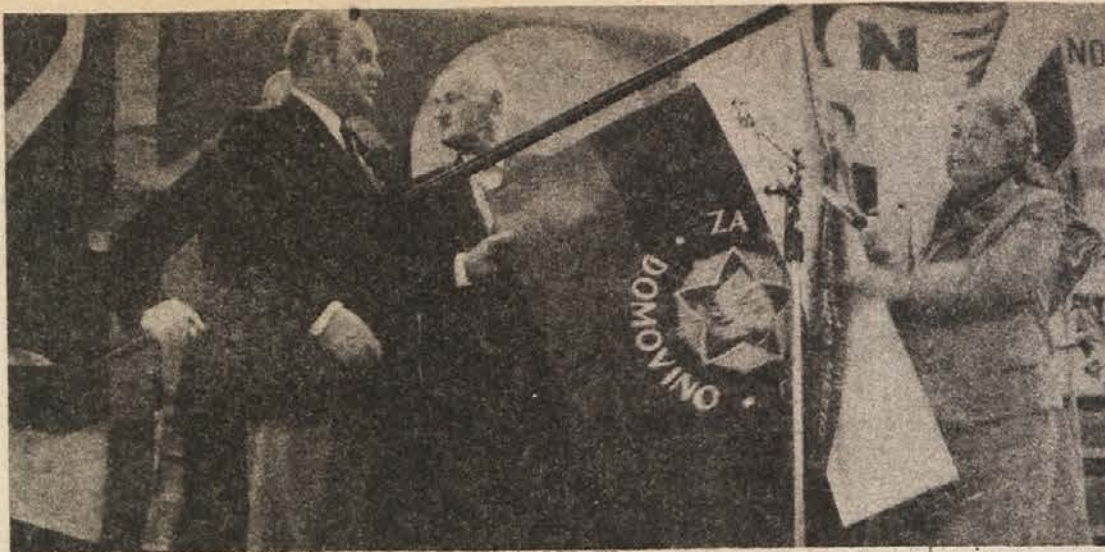
„Koliko so se osebni dohodki smeli zvišati in koliko so se dejansko? Kolkoli je kršiteljev?“

„Če upoštevamo vse bonitete (delež deviznega prihoda itd.), je bila možna rast osebnih dohodkov v novomeški občini v letu 1981 29 odstotkov, dosegli pa smo skoraj 34 odstotkov. To pomeni, da smo vsi skupaj prekršili merila dogovora za okrog 10 starih milijard. Občinski iz-

vrni svet in sindikalni svet sta kot podpisnika dogovora dolžna spremljati njegovo uresničevanje.“

„Ni šlo drugače. Nekateri od kršilcev, npr. Pionir, so bili že v letu 1981 večkrat opozorjeni, da morajo uskladiti delitev sredstev z dogovorom, pa jim to očitno ni uspelo. Ukrep naj bi jim to omogočil. Menim, da bo vsem kršilcem, za katere smo predlagali ukrep, letos uspelo uskladiti delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo z dogovorom, če bodo le uresničili planirani dohodek. Izračuni tudi kažejo, da socialna varnost delavcev ne bo prizadeta. V Pionirju pa bodo morali najbrž spremeniti interne akte o delitvi osebnih dohodkov. Konec septembra bodo morali vsi kršitelji hkrati s periodičnim obračunom dati še posebno poročilo, kako uresničujejo sklep, in če bodo gibanja dohodka dovoljevala povečanje osebnih dohodkov, bo ukrep že takrat prenehal veljati.“

Z. L.-D.

ZB MESTNE NJIVE IMA SVOJ PRAPOR - Na prvem srečanju borcev in svojcev padlih in umrlih članov Združenja borcev Mestne njive je organizacija razvila svoj prapor. (Foto: J. Pavlin)

Ukrep, ker ni zaleglo opozorilo

Program dolgoročne stabilizacije in uresničevanje partijskih dokumentov osrednja točka na zasedanju občinske konference ZK v Novem mestu - Največ razprav o kršiteljih

Občinska partijska konferenca je 17. junija večino časa porabila za razpravo o kršiteljih dogovora o izplačilu osebnih dohodkov in skupne porabe in podprla predlog za omejene ukrepe družbenega varstva v 11 delovnih organizacijah. V razpravi je sodeloval tudi Franci Šali, član predsedstva CK ZKS.

Komunistom v novomeški občini je konferenca naložila vrsto novih nalog, predvsem pa morajo zagotoviti konkretno in dosledno izvajanje resolucije nedavnega kongresa slovenskih komunistov in še na osnovi izhodišč za resolucijo za 12. kongres ZKJ v svoji delovni organizaciji poskrbeti za analizo stanja in program aktivnosti, ki bodo razmere čimprej izboljšale. Komunisti naj bi tudi v okolju, kjer živijo in delajo, pojasnjevali občanom ukrepe za odplačevanje tujih kreditov in ustvarjali vzdušje, da bo celoten dolgoročni program gospodarske stabilizacije doživel najširšo podporo.

Kot je med drugim poudaril Franci Šali, brez drugačne miselnosti ne more biti drugačne akcije. Ostali razpravljajci, ki jih med več kot tridesetimi zasedanjem ni bilo malo, so skoro obšli dokaj kritično pripravljeno gradivo o trenutnem gospodarskem položaju v občini in so govorili zlasti o predlogu ukrepov, s katerim namerava izvršni svet priti pred delegate občinske skupščine in kaznovati večkratne kršitelje dogovora o izplačilu sredstev za osebne dohodke in skupno porabo.

Lani je zbor združenega dela trikrat najresneje opozoril kolektive, ki so glede na ustvarjeni dohodek izplačevali več, kot bi jim šlo, vendar opozorila niso zalegla. Tako je pripravljen predlog omejenih in začasnih ukrepov družbenega varstva, ki zadevajo zamrznitev osebnih dohodkov na ravni prvega trimesečja letos za 7 Pionirjevih tozdov in delovno

skupnost Pionirjevih skupnih služb, za tozd Skladišča v Bršljino in Komunalo ter za delovno skupnost SIS stanovanjsko-komunalnega gospodarstva. Med kršitelji so sicer zapisani še Novoteks, Novoteks, Gozdno gospodarstvo, Cestno podjetje, Strešnik, Dolenjski veterinarski zavod in Kmetijski šolski center Grm, vendar je za te posebna komisija ugotovila, da je za zdaj še upoštevati opravičila in bodo le opomnjeni, medtem ko za preostale (še navedene kolektive) ne vidijo druge rešitve kot sankcije.

Težav ne gre podcenjevati

Gospodarski položaj zahteva stremitev in zelo odgovorno delo

Z rezultati gospodarjenja v letošnjem prvem trimesečju v novomeški občini nikakor ne moremo biti zadovoljni. Za celovitejšo oceno je sicer še zgodaj, a vse kaže, da bo v bodoče še slabše in da lahko računamo tudi na povečanje izgub in števila delovnih organizacij z izgubo. Vse prej kot ugodno poročilo o gospodarjenju je 17. junija obravnavali in sprejeli novomeški občinski sindikalni svet, hkrati pa tudi vrsto ukrepov in nalog, ki čakajo sindikalno organizacijo pri reševanju perečih gospodarskih problemov.

Prihodek gospodarskih delovnih organizacij je bil v letošnjih prvih treh mesecih v primerjavi z lanskim enakim obdobjem večji za 15, stroški pa za 14 odstotkov. Fizični obseg proizvodnje se manjša, prav tako donosnost. Gospodarstvo je imelo za 44 milijard starih din izgub in sicer 21 temeljnih organizacij domača z vseh področij. V izvoznih načrtih močno zaostajamo, razveseljuje pa, da je največji delež deviz ustvarjen na konvertibilnem trgu. Uvozni plan pa smo nasprotno „uresničili“ v celoti, kljub temu pa je vse bolj kritična preskrba družbenega dela z reprovitali in surovini; to zna v bodoče povzročati zastoje v proizvodnji. Skupna poraba je uresničena po planu, ne pa tudi programi gospodarskih interesnih skupnosti.

Vse to nalaga tako združenemu delu kot družbenopolitičnim organizacijam in vsem delavcem odgovorne naloge. Čas je, da se že zavemo resnosti položaja, je bilo rečeno na seji. Ravnanje v praksi tega namreč ne potrjuje. Osnovne sindikalne organizacije morajo redno spremljati izvajanje proizvodnih programov, aktivirati delavce za boljše delo, preveriti uvozne plane in spodbujati izvoz. Posebne naloge čakajo posamezna področja, npr. kmetijstvo, energetiko itd. Kjer bodo izgube, naj bi sindikat poskrbel za demokratsko oblikovanje in sprejemanje sanacijskih programov. Povsod, posebno pa tam, kjer težave že so, naj bi izdelali vzporedne ali nadomestne programe proizvodnje, da delavci ne bi ostajali brez dela. Če pa se bo to vseeno zgodilo, pomoč in solidarnost drugih temeljnih in delovnih organizacij ne bi smela zatajiti. Nad socialno varnostjo delavcev je treba vseskozi bdeti - in to na občinski ravni. Tudi tesnejše medobčinsko in medregijsko sodelovanje pri reševanju najrazličnejših težav in problemov ne bi bilo odveč.

Z. LINDIČ-DRAGAS

Borci še trdno skupaj

Prvo srečanje članov ZB NOV Mestne njive

Organizacija Združenja borcev Mestne njive v Novem mestu je v soboto v novomeški Športni dvorani pripravila tovariško srečanje s kulturnim programom za vse, ki so v času zadnje vojne iz te soseske odšli med borce. Na srečanje so povabili tudi vse svojce padlih in umrlih članov društva.

Združenje borcev NOV Mestne njive šteje danes 86 članov in je eno najbolj aktivnih v občini. Ne manjka prireditve, akcije ali sestanka, kjer ne bi bil prisoten kdo od društva. Organizacija daje še posebej poudarek prenašanju tradicij NOV in zato tesno sodeluje s pionirskim odredom na osnovni šoli Katja Rupena in z dijaki Gimnazije. Na številnih srečanjih borcev z mladimi se člani spominjajo dogodkov iz vojnih dni. Pod svoje okrilje so vzeli tudi nedavno ustanovljen taborniški odred Mestne njive in mu kupili najudnejšo opremo za delo.

Na slovesnosti, ki je potekala pod pokroviteljstvom Zavarovalne skupnosti Triglav, je njen predstavnik Jože Suhadolnik razvil prapor organizacije, vsem borcem pa so ob tej priložnosti podelili spominske plakete. Borcem, ki delajo v organizaciji od njene ustanovitve, pa so podelili knjižne nagrade. Na prvem srečanju, ki se ga je udeležilo kar 77 članov te organizacije, so bili mnogi družbenopolitični delavci občine in brata Bogdan in Marjan Osolnik, ki sta odšla v partizane prav iz tega terena.

V kulturnem programu so se recitalom partizanske poezije predstavili dijaki Gimnazije, nastopili pa so še pionirji o. š. Katja Rupena in godba na pihalu iz Novega mesta. J. P.

SREČANJE „MLADI GASILEC“

Občinska gasilska zveza Novo mesto je organizirala prvo srečanje pionirskih gasilskih društev „Mladi gasilec“, ki so se ga udeležila vsa društva z osnovnih šol v občini. Pripravili so tekmovanje za 3 starostne razrede, ki je bilo zelo zanimivo in poučno. V prvi skupini so pokal odnesli pionirji iz Bršljina, v drugi pionirke iz Smihela, v tretji pa pionirji iz Škojana. S tovrstnimi tekmovanji in srečanji namerava gasilska zveza nadaljevati, izbrati pa take vaje, ki bodo še bolj pritegnile pionirje v delo društev.

SPOSOJENO TRNJE

— Mi imamo dosti pametnih ljudi, toda to še ne pomeni, da sprejemamo pametne odločitve. (Iz „Svijeta“)

Pšenica v mline, ne v jasli

Temeljite priprave na žetev in odkup pšenice v zadrugi — Znana odkupna mesta — enotne cene za delo kombajnistov — Cenejša žetev za pogodbo

Letošnja žetev je tako rekoč pred vrati. Da bi jo izpeljali kar najbolj brez zatikanj in odkupili čimveč tržnih presezkov pridelka, ki ga v novomeški občini ne bo tako malo, potekajo v Kmetijski zadrugi Krka Novo mesto nanjo temeljite priprave, koordinacijski odbor za izvedbo setvenega plana in občinski izvršni svet pa sta v ta namen sprejela nekaj pomembnih ukrepov. Odkupna cena pšenice bo po zagotovilih znana do 25. junija, predlog pa je 14 dinarjev za kilogram.

V novomeški občini je letos zasejanih s pšenico okrog 2.300 hektarov. Po doslej sklenjenih pogodbah je zagotovljen odkup le s 169 hektarov družbenih površin in z 200 hektarov zasebnih njiv, skupaj 1.416 ton. Ker pšenica trenutno lepo kaže, računajo na večji odkup že iz pogodbene pridelave, v mlino pa naj bi pridobili bistveno več pšenice z odkupom tudi od tistih kmetov, ki ob setvi niso sklenili pogodb. To bodo lahko storili naknadno, pšenico pa prodali ali zamenjali za koruzo pod enakimi pogoji kot pogodbeni pridelovalci.

V Kmetijski zadrugi so se že dogovorili, kako najbolje speljati žetev in odkup žita. Zadruga bo s svojimi kombajni požela pšenico na družbenih površinah, na pomoč pa bo priskočila tudi kmetom na njivah v ravnini, če bo to potrebno. Kmetom bodo sicer poželi žito zasebni kombajnist. Z njimi je dogovorjeno, da bo delovna ura kombajna 4,6 metra širine stala 3.000, manjšega pa 1.400 dinarjev. Organizirani kombajnist bodo oproščeni davka, na pogodbenih površinah pa bodo želi tudi po 20 odstotkov nižji ceni od dogovorjene. Sedaj je organiziranih 24 kombajnistov v občini, ki so določeni za žetev po posameznih vaseh in medsebojno pomoč v primeru večjih okvar stro-

je, razpored žetve pa so pripravile temeljne zadružne organizacije, ki jo bodo tudi nadzirale. Ljubljansko Žito bo prevzelo

primerno suho zrtnje tako rekoč z njiv. Za prevoz pšenice do odkupnih mest (določena so v Šentjerneju, Jurki vasi, Mirni peči, Šmarjeti, Škojanu, Žužemberku in Bršljini) morajo poskrbeti sami pridelovalci, vrece pa bo priskrbelo Žito.

Po zagotovilih Žita je še možna zamenjava pšenice za koruzo, in sicer po dogovorjenem razmerju 1,3 kilograma koruze za kilogram pšenice, po mletju pa naj bi Žito tudi vrnilo del otrobov za krmo.

Zaposlitev vse manjš?

Zaostrene gospodarske razmere že povzročajo manjše zaposlovanje. Čeprav brezposelnost v novomeški občini zanekrat ni problem (na skupnosti za zaposlovanje je prijavljenih blizu 200 iskalcev zaposlitve), vse kaže da bo zaposlitev iz leta v leto težje najti, še posebno za posamezne poklice, ki jih je že sedaj preveč.

Delegati novomeške skupnosti za zaposlovanje so na skupščini 17. junija potrdili predvidene spremembe in dopolnitve srednjeročnega plana do 1985, kjer med glavnimi spremembami velja omeniti znižanje povprečne stopnje rasti zaposlovanja z 2,5 na 1,3 odstotka. Kaj to pomeni? Po planih naj bi v času od 1981 do 1985 v novomeški občini potrebovali 4.030 novih delavcev, medtem ko bo iskalo zaposlitve prek 4.700 delavcev samo iz doma-

če občine. Zaposliti torej ne bo možno niti lastnega generacijskega priliva.

Da se problem brezposelnosti ne bi preveč zaostri, naj bi zaposlovali predvsem mlade in začasno brezposelne, in to v povezavi z rasto dohodka, na izvozno usmerjenih področjih, omejili pa naj bi nadurno in pogodbeno delo ter zaposlovanje upokojencev. Iskalce zaposlitve naj bi v večji meri usmerili tudi v drobno gospodarstvo.

Za vse to bo skupnost potrebovala več denarja, poleg tega pa dobiva še nove, dokaj nepredvidene obveznosti. Kljub temu se znižuje prispevna stopnja za skupnost v drugem polletju z 0,25 na 0,18 odstotka (tudi zaradi napačnega izračuna), čeprav je že sedaj jasno, da bodo težave z izvedbo dogovorjenega programa. Če le ne bo šlo, naj bi stopnjo spet zvišali oktobra.

Z. L.-D.

Novomeška kronika

PRIMERNO STAROSTI — Novomeški kandidski most z vse večjo težavo kljubuje neusmiljenemu zobu časa. Temeljita obnova pred leti je sicer zalegla za nekaj časa, sedaj pa pločniki spet pridno pokajo. Delavci, ki so se pretekli teden lotili popravila, imajo očitno zadostno mero spoštovanja do „novomeškega starca“. Delali so z vso previdnostjo, zato pa ni čudno, da jim je dokaj majhna krpa vzela kar več delovnih dni.

KRIZA VSE BOLJ OPAZNA — Pomanjkanje mesa, predvsem govedine, s katerim se v zadnjem času spet srečujemo, je še podaljšalo vrste pred kioskoma na tržnici, kjer prodajajo piščance. Pa niti teh v zadnjem času ni na pretek, zato „kdor prej pride, prej melje“. A ob pogledu na dolgo kačo pred kioskoma v dopoldanskem času se poraja vprašanje, če ni v njej kdo, ki mu medtem lepo teče delovni čas.

ŠE EN BIFE — Ko so lani zaprl Ščarjevo trgovino s klobuki pod arkadami na Cesti komandanta Staneta, se je marsikdo vprašal, v kaj bodo preuredili lokal. Odgovor je Dušan Kmet preuredil v bife Arkade.

4:1 ZA FANTE — Ta teden so z območja Novega mesta rodile Anica Klemenčič iz Ceste herojev 32 Andreja, Alenka Paper iz Šuklje-tove 14 — Roka, Milva Kocič iz Partizanske 11 — deklco, Štefka Demžar iz Trdinove 3 — Sinisa, in Ljudmila Kajs iz Ragovske 22 — Dejana.

DOBRA PONUDBA — Novomeška tržnica je ne samo ob tržnih dneh, ampak skozi ves teden razmeroma dobro založena z različnimi vrstami sadja in zelenjave. Le cene so take, da gredo marsikomu lajše pokonci. Nad izbiro pa se res ni pritoževati. Na voljo so lepe, češnje po 80 in 90 dinarjev, breskve po 80 dinarjev, liter gozdnih jagod stane 120 dinarjev, pa tudi borovnice je moč kupiti: Paradižnik je po 100, krompir po 50 dinarjev, na voljo pa je spet rdeč korenček.

Ja, zadeva je zrela za obisk inšpektorjev, je rekla ena gospa, ko je vihala nos zaradi neprijetnih vonjav, ki se širijo pod bloki v Jerebovi ulici. Pionirjevi gradbinci so namreč takoj mojstrsko zgradili kanalizacijo, da že sedaj pušča, na nekdanjih vrtičkih pa se širijo zelene, po gnoju zaudarjajoče mlakuže.

Letos zadnjikrat prosjačijo

Samoupravni sporazum naj bi olajšal zbiranje denarja za delovne brigade

Občinska konferenca ZSMS v Brežicah ima leto za letom preglavice s financiranjem brigade, ki jo med počitnicami pošilja na republiško delovno akcijo. Tudi sicer se mladinska organizacija ubada s finančnimi težavami, saj ji zmanjkuje denarja za najnujnejše izdatke pri uresničevanju delovnega programa. Najbrž je ena redkih organizacij, če ne celo edina, ki posluša iz zgubo.

Za pomoč pri financiranju „Brežiške čete“ se konferenca ZSMS vsakič znova obrača na delovne kolektive in na tiste družbenopolitične organizacije, ki jih ne tarejo finančne skrbi. Tokrat je za težave

mladih pokazalo največje razumevanje brežiško Gozdno gospodarstvo. Prevzelo je pokroviteljstvo nad brigado in zagotovilo 30 tisočakov za prevoz brigadirjev na akcijo v Brkini in nazaj.

To pa še niso vsi stroški. Za izobraževanje brigadirjev, za embleme, majice, pisarniški material in druge nujne izdatke bodo potrebovali še 25 tisoč dinarjev. Deset tisočakov je obljubil sindikat, stroške izobraževanja pa bo poravnala občinska konferenca ZKS.

Za prihodnje leto so mladi sklenili pripraviti samoupravni sporazum, s katerim naj bi dosegli, da bi vsaka delovna organizacija prispevala nekaj denarja za financiranje mladinskih delovnih brigad. V občini nameravajo po tej poti zbrati okoli 100 tisoč dinarjev. Pobude za sporazum so dali že lani, vendar ni bilo odziva, letos pa se bodo temeljiteje pripravili nanj. Pri tem računajo na predhodno podporo občinske skupščine, zlasti zbora združenega dela, in na podporo družbenopolitičnih organizacij.

Na akcijo „Brkini 82“ bo šlo to poletje 45 mladih iz brežiške občine. Do zdaj so v občini organizirali že 9 lokalnih delovnih akcij. Vsake od njih se je udeležilo po 30 mladincev iz brigade Šolskega centra, iz Brežiške čete, iz stalne mladinske

delovne brigade in iz stalne pionirske brigade. Šest akcij je bilo v Slovinovih vinogradih na Bizeljškem, dve v Pišecah in ena na stadionu v Brežicah.

J. TEPEY

V TOVARNI POHIŠTVA BREZ JADIKOVANJA

Delavci Tovarne pohištva v Brežicah ne nameravajo kloniti pred težavami, čeprav računajo, da bo prišlo do zastojev v proizvodnji. Z gibljivim delovnim tednom bodo nadoknadili izpade, medtem pa bodo vpeljali take izvozne in domače programe, v katerih bo vgrajeno kar najmanj materiala iz tujine. Čeprav so kupci po letnem planu preklicali za 18 milijonov dinarjev naročil, bodo storili vse, da se planirani izvoz ne zmanjša, saj bi sicer to močno občutili v letih 1983 in 1984.

DELAVCEV NI

Kmetijstvo za zaposlitev ni privlačno. V Brežicah se celo tovarnam dogaja, da jih ne dobijo, čeprav delo ni odvisno od letnega časa. Agraria prav zaradi tega odlašala ustanovitve vrtnarskega obrata. Potrebovala bi namreč vsaj 30 stalnih delavcev, takih, ki bi svoj delovni teden prilagodili sezonskim potrebam. Takrat, ko bi bilo delo na vrtnarji, torej ne bi mogli obdelovati zemlje doma.

NOVO V BREŽICAH

GORI LE VSAKA DRUGA LUC – Komunalna interesna skupnost v brežiški občini se je znašla letos v hudih škripih. Zmanjkalo ji bo 10,6 milijona dinarjev, od tega 6 milijonov za komunalne izdatke v krajevnih skupnostih. Pri javni razsvetljavi so že vpeljali varčevanje. Naselja bodo za 50 odst. bolj temna. Kljub temu prihranek ne bo tolikšen, da bi z njim krili druge nujne potrebe.

BREŽIŠKE VESTI

KATERI PODATKI?

Vprašanje je, katere podatke vzeti pri prikazovanju izvoza in uvoza. Vlada namreč velik razkorak med podatki podjetij in narodne banke. Glede na tečajne razlike je izvoz blaga v sevniški občini realno padel. Plačilna bilanca občine izkazuje namreč primanjkljaj 5,3 milijona dinarjev ob 63,6 milijona dinarjev deviznih prilivov za izvoz blaga in storitev in 68,9 milijona dinarjev za uvoz repromateriala, opreme in vračilo dolgov. V odlivih je tudi 1 milijon dinarjev vrnjenih posojil od skupnega letošnjega dolga sevniškega gospodarstva v znesku 5,5 milijona dinarjev. Po podatkih Narodne banke znaša pokritje uvoza in izvoza 1,15, po podatkih podjetij pa celo 2,4.

VEČ PRIDOBITEV – Na Logu so bogatejši za 54 telefonskih priključkov. V soboto so izročili namenu tudi asfaltirane ulice. Ob tej priložnosti je prvič nastopila nova gasilska desetina. Borec za severno mejo in najstarejši krajan 86-letni Ivan Dragan (v sredini), se je v imenu krajanov zahvalil predsedniku vsakega odbora Dragu Krošlju. Temu je slednjič uspelo povezati kar največ krajanov za napredek. (Foto: A. Železnik)

Število izgubarjev je naraslo

Pregledu gospodarjenja v prvem tričetrtletju dodan tudi pregled naložb

Zaostrene razmere v gospodarstvu že vplivajo na gospodarstvo sevniške občine.

Skupni dohodek je v primerjavi s prvo polovico lanskega leta večji za 19,2 odst. in je za 1,5 odst. pod resolucijskim določilom. Doseženi družbeni proizvod je za 2,1 odst. večji. Poznavajo se torej nove naložbe, predvsem na žagi in v Stillesu. Gospodarstvo občine je doseglo 262 milijonov dinarjev čistega dohodka. To je 17 odst. več kot v lanskem prvem tričetrtletju. Da so se razmere v gospodarstvu resnično zaostrele, pove tudi podatek o manjšem denarju za razširitev materialne osnove dela, porast znaša namreč le 2 odst.

Vse izgube znašajo v letošnjem prvem tričetrtletju 11,2 milijona

dinarjev: v Stillesovem tozdu Stillo pohištvo je bila nekaj nad 4,4 milijona dinarjev, v tozdu Žage (GG) 1,7 milijona dinarjev, v tozdu Klavnica sevniškega Kmetijskega kombinata 834 tisočakov in v Komunali 269 tisočakov. V negospodarstvu je imela izgubo občinska zdravstvena skupnost (o ukrepih se je odločala skupščina v ponedeljek), osnovne šole v okviru šolskega centra in Dom počitka Impoljca. V nezavidljivem položaju je zlasti klavnica, z njo seveda tudi kupci mesa. Na seji občinskega izvršnega sveta 17. junija je bilo rečeno, da bodo o tem imeli

poseben pogovor.

Zanimiv v tem pregledu je seznam naložb, ki so v teku. Skupna vrednost objektov v gradnji je 648 milijonov dinarjev, od tega gospodarskih 493 milijonov dinarjev ali 76 odst. Zanje so investitorji zbrali 45 odst. lastnega denarja ali združili denar sovlagateljev, 29 odst. je iz domačih posojil, 26 odst. pa tujih posojil.

A. ŽELEZNIK

SEVNIŠKI PABERKI

VSI PRIDEJO NA VRSTO – Odbor za gradnjo telefona v boštanski krajevni skupnosti nima hkrati na voljo toliko števk, kolikor je naročnikov. Le-te priključujejo postopoma, kot se sproščajo ob priključevanju na novo centralo v Sevnici. Nestrpnost in negotovanje sta torej odveč.

HVALEŽNI RDEČEMU KRIZU – Starejši občani krajevne skupnosti Loka pri Zidanem mostu so hvaležni tamkajšnji osnovni organizaciji Rdečega križa. Na Bregu je namreč ta organizacija pripravila prijetno srečanje starejših občanov. Z zadovoljstvom se ga je udeležila najstarejša krajanica Marija Pec; za seboj ima že 98 let.

SEVNIŠKI VESTNIK

POVSOD BOLJ DELAVNI KOT V ZSMS

Mladi v brežiški občini so posvetili predkongresno razpravo pozitivni dela v mladinski organizaciji v DO in KS. Mladi so namreč izredno delovni v društvih, v političnem življenju pa mnogi zaradi neznanja in neinformiranosti ostajajo zunaj družbenih dogajanj. Slabo so povezani in zato ostajajo njihova stališča in predlogi znotraj ZSMS.

SPEV DOMAČEMU MESTU – Na sliki je izsek iz tapiserije, na kateri je Cvetka Miloš-Radanovič povezala v poetično celoto najznamenjše kulturnozgodovinske spomenike Brežic. V Posavskem muzeju bodo danes ob 18.30 odprli razstavo tapiserij iste avtorice in jih združili s prikazom zgodovinskih tapiserij iz zbirke Narodnega muzeja iz Ljubljane. Po ogledu razstave bo v slavnostni dvorani celovečerni koncert 18-letne pianistke Tatjane Ogjanovič iz Ljubljane.

S PIŠTOLO BRANJENA ZEMLJA

Ze vsaj pet let se vlečejo spori vaščanov Armeškega s kmetom, ki jim nagaja, da bi preko njegove zemlje prišli do svojih njiv. To pot so vaščani uporabljali vsaj 20 let, zdaj pa se le redkokdaj upa mimo kmeta, ki je znan vročokrvnejši saj je po nekaj pretepih, ko pesti niso ustrahovale vaščanov, začel groziti kar s pištolo. Za to novo taktiko vaščani niso seveda nič kaj navdušeni, brestaniška krajevna skupnost pa je že trikrat znova pričela postopek za razlastitev.

PRIZNANJE REVOLUCIONARJU – Franc Leskovšek-Luka je na nedavnem republiškem tekmovanju kovinarjev v Krškem zelo razveselil delavce s spodbudnimi besedami. Ob otvoritvi tekmovanja pa so mu med drugim podelili tudi plaketo občine Krško. (Foto: P. Perc)

Naložbe za izvoz imajo prednost

Krško gospodarstvo naj bi se v naslednjih letih še bolj preusmerilo v izvoz

Krško gospodarstvo ima premla naložbenih programov, s katerimi bi v tem srednjepoletnem obdobju pričeli uresničevati dolgoročnojšo preusmeritev. Zlasti manjka izrazito izvozno usmerjenih programov. Za večje vključevanje v mednarodno delitev dela prav s preusmeritvijo so precejšnje možnosti, kar je potrdila opravljena raziskovalna naloga. Največji spodbujevalec razvoja v preteklih letih je bila kljub raznim težavam tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“, ki bo skušala zadržati sedanjo proizvodnjo, hkrati pa se povečati količine izdelkov, da bi dolgoročno

zadovoljili potrebe jugoslovanskega tržišča. Da bi v Celulozi izkoristili odpadne snovi za pridelavo proteinske hrane, šele proučujejo, kako in kdaj bi sploh lahko pričeli z naložbo, saj denarja ni. Kovinskopredelovalna idnustrija, predvsem Kovinarska, SOP in Metalna, bodo v prihodnjih letih skušali najti na tujem več zasluzka, čeprav, denimo, v Kovinarski pravijo, da v sedanjih gospodarskih razmerah komajda iztržijo toliko, kot leto poprej.

Med tistimi, ki so že doslej najbolj povečevali izvoz na konvertibilno področje, predvsem v dežele

zahodne Evrope, je Žitov tozd Imperial. Da bi ohranili vodilni položaj doma in še povečali priliv dragocenišev deviz z večjim izvozom, bodo razširili prostore, kupili nove proizvodne linije in obnovili strojno opremo.

„Izvoz mora postati osnovna skrb našega gospodarstva. Pomembni pa so dolgoročno zanimivi poslovni stiki, ki naj omogočijo predvsem izvoz na konvertibilno področje,“ je dejal podpredsednik občinskega izvršnega sveta v Krškem Igor Dobrovnik.

P. P.

KRŠKE NOVICE

SOLAM PRETI IZGUBA – Letos zmanjšana prispevna stopnja občinske izobraževalne skupnosti za pol odstotka pomeni precejšen izpad in šole s nenehno borijo z likvidnostjo.

Osnovna šola Jurija Dalmatina v Krškem je že nekaj časa plačilno nezmožna, saj so materialni stroški večji za okrog 70 tisočakov kot lani, kljub temu da niso povečali dejavnosti. Nasploh šolam preti izguba, tej bi sledili sanacijski programi, nato pa 80-odstotni osebni dohodki.

Vprašanje pa je, koliko učiteljev bi še ostalo v prosveti, če bi se to zgodilo, saj jim osebne dohodke

nadejajo že povečani materialni stroški.

BO VZTRAJNOST LE POPLAČANA? – Brestaničani so našli, da so poslali kar 42 dopisov na razne naslove, najpogosteje pa krškemu zdravstvenemu domu, da bi zvedeli, kdaj bo vendarle spet začela delati zobna ambulanta. Novi prostori čakajo že od aprila 1980. Da bi kaj zaleglo, so opravili še 55 urgenc, 1. september pa bo pokazal, če ne zaman.

KRŠKI TEDNIK

Čebela koristi kmetu

Kljub očitni koristnosti čebel je vse manj čebelarjev

V trebanjski občini se bodo morali odločiti tako rekoč v zadnjem trenutku, ali bodo imeli tudi v naslednjem šolskem letu srednji program usmerjenega izobraževanja za kovinskopredelovalno usmeritev. Zanimanja za šolanje v tej smeri je sicer dovolj, vendar se učenci odločajo za poklice, ki jih združeno delo ne potrebuje in zanje tudi ni moč organizirati šolanja v Trebnjem.

Ena izmed rešitev bi sicer bila ta, da bi se učenci iz drugih krajev vozili v Trebnje in napolnili oddelke do predvidenega maksimuma. Toda ta rešitev je najmanj sprejemljiva. Zato te dni v trebanjski občini iščejo poti, da bi srednji program vendarle ostal. Sodelovanje s starši in učenci ni pokazalo poti, saj oboji vztrajajo pri poklicu oblikovalcev kovin, medtem ko bi trebanjsko gospodarstvo potrebovalo preoblikovalce.

Zato bo te dni v trebanjski občini stekla širša družbena razprava, v

skega leta bo treba zagotoviti okoli 3,5 milijona dinarjev, s katerimi bodo opremili delavnico in tako verificirali šolo. Vendar so samoupravni sporazum o sofinanciranju podpisale le štiri delovne organizacije izmed desetih. A ne gre samo za sofinanciranje programa usmerjenega izobraževanja. Bolj kot doslej se bo moralo združeno delo in njegove ustrezne službe zavzemati za tako usmerjanje mladine, ki bo v skladu s potrebami.

J. S.

Učenci mimo usmerjanja

Učenci se odločajo za poklice, ki jih združeno delo ne potrebuje – Ali bodo v trebanjski občini obdržali srednji program za kovinskopredelovalne poklice?

„Medtem ko so bili nekaj v vsaki vasi vsaj trije čebelarji, pa zdaj deset vasi nima niti enega. Čebelarstvo je postalo najbolj zastopljena dejavnost našega kmetijstva,“ pravi Lado Požes iz Studenca pri Trebnjem. „To je velika škoda, saj bi morali prav v teh časih bolj skrbeti za čebelarje in čebele. Z medom in drugimi čebeljimi pridelki zaslužimo marsikateri devizni dinar. Še bolj koristne so čebele za kmetijstvo. Kmetje imajo od njih več koristi kot čebelarji. Čebele oprashaže rastline, ponekod sadjarji čebelarjem tudi plačujejo, če pripeljejo čebele na pašo v njihove sadovnjake. A za čebelarjenje žal ni zanimanja,“ dodaja Požes.

zdravje. Odkar bolj redno je njihove pridelke, nima več težav s srcem.

„Tudi mladi se ne zanimajo več za čebele. Ko sem predlani in lani vodil čebelarjski krožek na osnovni šoli v Trebnjem, sem imel 25 učencev. V tem šolskem letu je bilo prijav tako malo, da se mi ni več splačalo voziti se v Trebnje. Vse to je morda posledica omalovažujočega odnosa do čebelarjenja. Pri nas čebelarji ne dobimo sladkorja po nižjih cenah. Rezultat je, da je vse manj volje za čebelarjenje.“

Vendar Požes sam ne izgublja veselja do dela.

J. S.

IZ KRAJA V KRAJ

JUBILEJNI KONCERT V SENTLOVRENCU – Pevski zbor iz Sentlovenca, ki deluje v okviru KUD Marije Kmetove, je preteklo soboto ob svoji 70-letnici pripravil slavnostni koncert. Na koncertu so sodelovali tudi pevci iz Sentjurja pri Celju. Najzvečjši pevci so ob tej priložnosti dobili Gallusove značke. Med 31 pevci, ki so dobili ta priznanja, sta bila tudi dva, ki so pojeta v zboru vsa povojna leta.

TREBANJSKE NOVICE

Igor Dobrovnik: „Poiskati nove razvojne programe z več zanimanja.“

občan vprašuje
medved odgovarja

Zakaj je vedno slabši obisk na otvoritvah likovnih razstav?

Ker zaradi stabilizacije ne točijo več pijač.

DROBNE IZ KOČEVJA

ODERUŠKE ČEŠNJE — „Vid je češnje sit,“ smo rekli včasih. Danes pa smo češnje sili zaradi visokih cen. Kaže, da sadje postaja vedno bolj luksuz, moralo pa bi biti sestavni del zdrave prehrane.

PRAZNE ULICE — Tudi po Kočevju so ulice v dnevi oz. umih, ko je na televiziji prenos tekem s svetovnega nogometnega prvenstva, prazne. Nogomet ne pritegne le mladih, ampak tudi starejših. Vsi pa radi sklepajo stave, saj je Kočevje znano po tem, da ljudje vedno bolj zaupajo v srečo, namesto da bi v znanje in delo.

ODREŠILEN DEŽ — Deževje in občasne nevihte, ki so zajele Kočevje v minulih dveh tednih, niso povzročile škode. Njivam in vrtovom so celo koristile, saj so poživilo rast. Zdjaj bi bilo potrebnih le nekaj sončnih dni in zaradi suše zamujena rast bi se popravila.

ZAMAŠENI KANALI — Kanalizacija in požiralniki po mestu niso bili kos nalivom. Voda je vanje nanesla nesnago, ki so je polne ulice, in jih zamašila. Peščem je bilo zaradi tega najslabše, saj jih je močil dež in se avtomobili, ki so vozili po južah in škropili vodo na vse strani.

SPOSOJENO TRNJE — Najbolje smo uresničili petletni plan za obdobje 1941-1945 (Iz Ježal)

KOČEVJSKE NOVICE

Kmalu še en nov vodovod

Kočevska mladina gradi vodovod od Mošenika do Štalcerjev — Deževje in skalnat teren za mlade nista prava ovira

Vodovod Mošenik—Novi Lazi—Štalcerji, katerega trasa poteka po ozemlju KS Kostel in KS Kočevska Reka, je začela 6. junija graditi mladinska delovna brigada „Jože Boldan—Silni—Andrej Cetinski—Levi“. V treh tednih bodo predvidoma dokončali ta vodovod, ki bo dolg okoli 2 km. Brigada šteje 44 brigadirjev.

Komandant akcije je Marjan Ule. Komandant trase Zlatko Ficko nam je povedal, da jim za brigado ni uspelo dobiti ekonomia in zato opravljata tudi to delo komandant akcije Marjan Ule. Tudi avtomobila za nakupe, prevoze hrane in podobno nimajo, zato uporabljajo za te prevoze kar svoja vozila. Hrana jim namreč kuhajo v gozdarskem domu na Marofu pri Kočevju in od tam jo vozijo do svojega tabora, ki je v Moravi.

Brigadirji dosežajo normo. V prvem tednu so dokončali okoli 700 m jarkov za cevod, čeprav jim je tri dni nagajal dež in čeprav je zemljišče skalnato. Potrebno je miniranje in ta dela opravljajo minerji Snežnika iz Kočevske Reke. Ostala strokovna dela opravljajo delavci Hidrovida Kočevje—Ribnica. Komandant trase Zlatko Ficko je povedal, da sta najprijudnejša brigadirja Samo Pogorelec in Jana Adamič, ki najbolj presagata dnevno normo.

V prostem času pomagajo brigadirji tudi pri drugih delih. Ze prvi teden so zasipavali jarek v Dolgi vasi od brunarice pa do smučarske vlečnice. Pomagali so tudi pri gradnji novih hiš v Moravi. Popoldanski čas izrabijo še za razne druge dejavnosti. Več brigadirjev in brigadirki bo opravilo teoretični del voznškega izpita in tečaj iz prve pomoči.

J. P.

TRAVA: DOBILI TRGOVINO

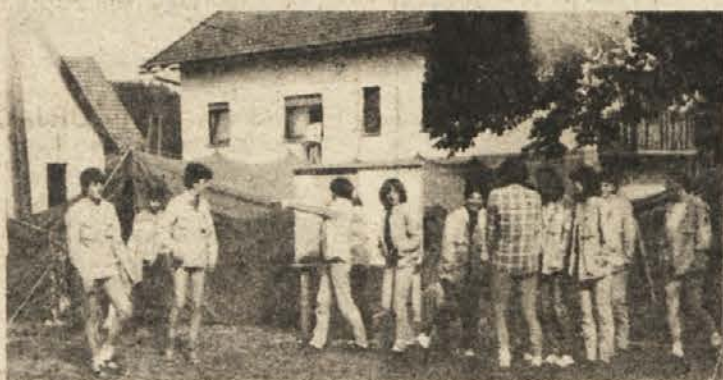
Zaradi nedonosti je bila že pred več leti zaprta trgovina na Travi v občini Kočevje. Pred kratkim pa je tu odprl za dovoljenjem občinske skupščine Kočevje zasebno trgovino in bife Vlado Klepac iz Cebra. Trgovina je odprta zjutraj od 8. ure in popoldne po potrebi.

FRANC KALIČ

ŠOLA VOZNJE ZA PIONIRJE

Brezplačne tečaje za učence osnovnih šol v vožnji koles s pomožnimi motorji organizira AMD Kočevje. Za prvega se je prijavilo 35 pionirjev. Za izpit se jih je prijavilo 26, uspešno pa ga je opravilo 23. To je boljši uspeh, kot ga dosežajo pri voznških izpitih odrasli. Te dni se je začel že drugi tak tečaj.

ANDREJ ARKO

ŽIVLJENJE POD ŠOTORI — Kočevski mladinci in mladinke, ki grade vodovod v KS Kostel in KS Kočevska Reka, so nastanjeni v dveh šotorih. Na sliki: v brigadirskem naselju. (Foto: Primo)

NOVA „OBLEKA“ ZA MOST — V okviru vzdrževalnih del je novomeško Cestno podjetje začelo obnavljati dotrajano asfaltno prevleko na mostu v Gradcu, se pravi na sredni regionalne ceste, ki povezuje obe belokranjski „prestolnici“.

Izplačila večja od dovoljenih

Prevelika rast osebnih dohodkov — Štirje kršitelji — Zaradi povečanih stroškov in pomanjkanja dela težave v gradbeništvu in transportu

V gospodarstvu metliške občine so dosegli lani v primerjavi z letom 1980 43-odstotno rast dohodka, kar je za 12 odstotkov več od predvidene poprečne rasti. Dejanska rast osebnih dohodkov v gospodarstvu pa je 40,8-odstotna, kar je za 6 odstotkov nad dovoljeno. Od 15 organizacij združenega dela jih je kar 11 preseglo rast osebnih dohodkov.

Med temi prekoračiteli pa so le štirje kršitelji, katerih obrazložitve za presego izplačila osebnega dohodka niso sprejemljive. To so Kmetijska zadruga, Mercator—tozd Rožnik, Pionirjev tozd Gradbena operativa Metlika in TGP—tozd Transport. Kmetijska zadruga in tozd Rožnik sta manjša kršilca, saj sta presegla izplačilo OD le za 500 oziroma 240 tisoč dinarjev, te zneske pa bosta poračunala v prvih devetih mesecih letos.

Kot so poudarili na zadnji skupni seji vseh treh zborov skupščine občine Metlika sta v veliko težavnejšem položaju tozd Gradbena operativa, ki je izplačal za 5 milijonov več osebnih dohodkov, ter tozd Transport, katerega preokračena vsota znaša 3.740.000 dinarjev. Da sta največja kršilca prav v gradbeništvu in transportu, ni čudno, saj je v teh dveh panogah gospodarsko stanje najtežje, nesorazmerje med rastjo sredstev za osebne dohodke in dohodek pa se zato toliko bolj povečuje. Na seji so zato sprejeli sklep o zamrzitvi osebnih dohodkov v teh dveh tozidih na ravni 31. decembra

1981, in sicer do poravnave 9 odstotkov preplačila v preteklem letu.

Med tistimi, ki so lani izplačali preveč za osebne dohodke, je tudi Obrtna zadruga, ki pa ni kršila dogovora, saj je bila večji del prvega polletja lani še v ustanavljanju in je na novo zaposlila več delavcev.

Vendar je dobila priporočilo, da za letošnje leto uskladi osebne dohodke z občinskim poprečjem.

Na področju skupne porabe ni

kršilcev, ne v gospodarstvu ne v negospodarstvu.

M. KRUMPAČNIK

SPREHOD PO METLIKI

SVATBE V TEM NAŠEM GNEZDU NISO bile nikoli pretirano tihe: pelo se je, vriskalo, igralo na harmoniko, trobilo z avtomobilskimi hupami, smejalo in kričalo se je. Tudi petarde so pokale in od časa do časa kakšna pištola, kar je izražalo višek veselja. V spisek „razgrajalnih“ razvad se je pred kratkim vpisala še brzostrelka, ki je pred gostilno sredi Metlike držala nekaj minut po polnoči, oznanjujoč, da je šel samski stan k vragu. Krajanstvo čaka zdaj samo še ohcet, na kateri bodo streljali s topom. Če bo šlo tako naprej, se bo to kaj kmalu zgodilo.

TE DNI DELAJO ZRELOSTNI izpit učenke drugih letnikov poklicne tekstilne šole Beti, zato ne manjka nestrpnosti in živčnosti. Morda bi bile veliko bolj mirne, če bi se sprehodile skozi mesto, kot je to navada drugod, in bi naznanile svetu, da je šole konec in da se bodo vsak čas zaposlile v Kometu ali pa v Beti. Ti dve delovni organizaciji nanje že komaj čakata, saj dobrih šivilj nikoli ni preveč.

metliški tednik

O PROGRAMU JAVNIH DEL

V torek, 29. junija, bo v Črnomlju seja družbenopolitičnega zbora, naslednji dan pa se bosta sešla še ostala dva zbora občinske skupščine. Beseda bo tekla o socialni varnosti v črnomljski občini, o raziskovalni dejavnosti, uresničevanju programa javnih del v zadnjih štirih letih in programu teh del za letos.

SINDIKAT V SEDANJH GOSPODARSKIH RAZMERAH

Na jutrišnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov v Črnomlju bodo osrednjo pozornost posvetili pripravi na 10. slovenski kongres sindikatov, govor pa bo tudi o vlogi občinske sindikalne organizacije v sedanjih gospodarskih razmerah.

DRAGI NARAVNI VITAMINI — V Črnomlju ni stalne stojnice, kjer bi vse leto prodajali sadje in zelenjavo, tako da kupci ne morejo primerjati, kakšna je razlika v ceni v različnih letnih časih. Prejšnji teden so češnje prodajali po 120 dinarjev kilogram, breskve so bile po 80 din, jabolka po 90, prav toliko paradiznik, pomaranče so bile pet din cenejše, za kilo limon je možak zahteval 100 dinarjev, kila novega krompirja je veljala 50 dinarjev, najdražja pa je bila paprika — po 200 dinarjev kilogram.

Ne zapirajo oči pred težavami

Če v občini rasti porabe ne bodo mogli uskladiti z rastjo dohodka, bodo morali skupno porabo zmanjšati — „Dolg“ znaša sedaj skoraj 18 milijonov

Konec lanskega leta so v črnomljski občini po tedanjih ocenah o gibanju dohodka sprejeli sklepe o skupni porabi za lansko in letošnje leto. Tako naj bi znašala poraba v lanskem letu dobrih 250,6 milijona dinarjev, do česar so prišli na podlagi predvidevanj o 37-odstotni rasti dohodka. Hkrati so sprejeli tudi sklep o proračunu sredstev, če bi prišlo do presežkov, če pa katera interesna skupnost ne bi dosegla predvidenega dotoka, bi denar dobila od tistih skupnosti, ki bi imele presežke.

Vendar se predvidevanja niso uresničila, rast dohodka je bila samo 32-odstotna in tako bi smela znašati skupna poraba v lanskem letu le dobrih 246 milijonov dinarjev, v letošnjem letu pa dobrih 293 milijonov dinarjev, kar pomeni, da so lani v občini porabili 4,5 milijona dinarjev preveč sredstev, letos pa načrtovali za 13,4 milijona preveč, torej bi morali letos skupno porabo zmanjšati za skoraj 18 milijonov dinarjev.

To pa bi bilo izredno težko, saj bi morale interesne skupnosti močno okrniti svoje programe, zato so se na zadnji seji zborov skupščine občine odločili, da ostane za sedaj poraba v prej dogovorjenih okvirih, ob polletju in po devetih mesecih pa ponovno proučijo gibanje skupne porabe glede na dohodek in takrat sprejmejo ustrezne ukrepe. Seveda to ni nikakršno odlaganje neprijetnih stvari in zapiranje oči pred težavami. V občini se dobro zavedajo, da bi morala znašati rast dohodka 27 odst. namesto v resoluciji predvidenih 21 odst., da bi ob koncu leta le dosegli usklajeno rast porabe z dohodkom; v nasprotnem primeru bodo morali porabo na vsak način zmanjšati. V prvem trimesečju je bila rast dohodka res 33-odstotna, vendar te stopnje gotovo ne bodo mogli obdržati vse leto.

SPOSOJENO TRNJE

— Če se povsem naslonimo na lastne sile, kdo bo delal? (Iz Ježal)

ČRNMALJSKI DROBIR

ZAPOSLITEV NA RAZSTAVI — Vsakoletna razstava izdelkov učencev Črnomljske osnovne šole „Milke Šobar—Nataše“ je tokrat v izložit pisarne občinske skupnosti za zaposlovanje. Morda ima kraj za razstavo ličnih in domiselnih izdelkov še kakšen simboličen pomen in mlade ročice kažejo tudi starejšim, kako se je moč prijetno in koristno zaposliti.

KJE SO SEMIČANI? — Tradicionalne semiške igre, že osme po vrsti, so med drugim pokazale, da so se pobudniki in organizatorji teh iger raje preselili med gledalce kot nastopajoče. Semiški letos ni postavil „moške“ ekipe, ampak je središče največje belokranjske krajevne skupnosti zastopala ekipa, zbrana iz osnovnošolcev. Pa tudi na „mundialni“ tekmi med debelimi in sulhimi je ostro oko lahko prepoznalo samo dva žogobrcarja, ki živita v Semiču.

Črnomaljski poročevalec

Zbirati smeti, varovati naravo

Hkrati pa načrtnje zbirati tudi drugotne surovine za našo industrijo

Spomin na „smetarsko vojno“, ki je v Ribnici divjala pred

RIBNIŠKI ZOBOTREBECI

LITERARNI VEČER KOVNARJEV — Kulturna komisija stoda Strojne opreme Slovenije, ki združuje 22 delovnih organizacij, med njimi tudi ribniški Riko, je pred kratkim organizirala v ribniškem domu JLA literarni večer. Obiskovalcem so se s svojimi literarnimi deli predstavili delavci, zaposleni v tem sodzu.

ZAKAJ NE ŠE DVA PROGRAMA? — V ribniški občini lahko sprejemo v glavnem le prvi in drugi program Televizije Ljubljana, in sicer s pretvornika nad Ortnikom Redki tujanjejo še TV Zagreb in Koper. Če bi zbrali potrebni denar, bi lahko pri sedanjem pretvorniku vgradili še naprave, ki bi omogočale sprejem zagrebškega in koperskega programa. To bi lahko uredili tako, da bi nekaj prispevali lastniki televizorjev, nekaj pa delovne organizacije. O tem predlogu bi veljalo razmisliti.

TURISTIČNI VLAK — Kakih 150 izletnikov iz vse Slovenije je pripeljal pred kratkim posebni turistični vlak v Ribnico. Domačini so jih sprejeli z godbo, razkazali so jim zanimivosti, delovne organizacije ter organizirali zanje tekmovanje v izdelovanju zobotrebcev in tečaj ribniškega jezika.

občan vprašuje
medved odgovarja

Zakaj v Ribnici ne gre v promet igra „Človek ne jezi se“?

Ker jo učinkovito nadomešča kar telefon.

REŠETO

nekaj leti, se je že poglobil. Zdjaj je dan v javno razpravo osnutek odloka o obveznem odstranjevanju smeti in drugih odpadkov na območju občine Ribnica. Pripombe nanj bodo sprejemale do prihodnje seje občinske skupščine.

V starem odloku je predvideno obvezno odlaganje in odvažanje smeti le za Ribnico, medtem ko je v novem tudi za Sodražico. Dopusčeno pa je, da obvezno odlaganje in odvažanje smeti uvedejo za posamezne kraje tudi ostale krajevne skupnosti.

Nov odlok je potreben tudi zato, ker je bilo v zadnjih letih sprejetih več pomembnih predpisov, ki zadevajo tudi to področje, in sicer zakoni o varstvu okolja, o komunalni dejavnosti, o vodah, o ravnanju z odpadki in o prekrških. Tudi v sedanjem srednjeročnem načrtu občine je predvideno, da se uvede kontejnerski način zbiranja in odvažanja odpadkov in smeti.

Odlok ima kar 47 členov in ga ne moremo podrobneje predstaviti. To bodo storili organizatorji javnih razprav oz. delegati zborov občinske skupščine.

V dosedanjih razpravah je bilo med drugim poudarjeno, da je treba varstvu narave v bodoče posvetiti

večjo skrb. Ze zdaj v ribniški občini ni kottička, kamor bi šel na sprehod, pa ne bi našel na večje ali manjše divje smetišče. Tudi na ribniškem osrednjem smetišču ni pravega reda.

J. PRIMC

DOVOLJ BRIGADIRJEV

Lani se je v ribniški občini prijavilo premalo mladincev za razne delovne akcije, letos pa se jih je kar 60. Prva brigada, v kateri bo najmanj 40 mladih, bo odpotovala 27. junija na republiško delovno akcijo v Brkince. Ostali mladinci brigadirji bodo odpotovali z vrhiško brigado na zvezno delovno akcijo na Plitvice ali pa tudi z ribniško brigado v Brkince.

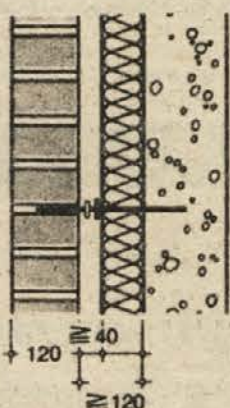
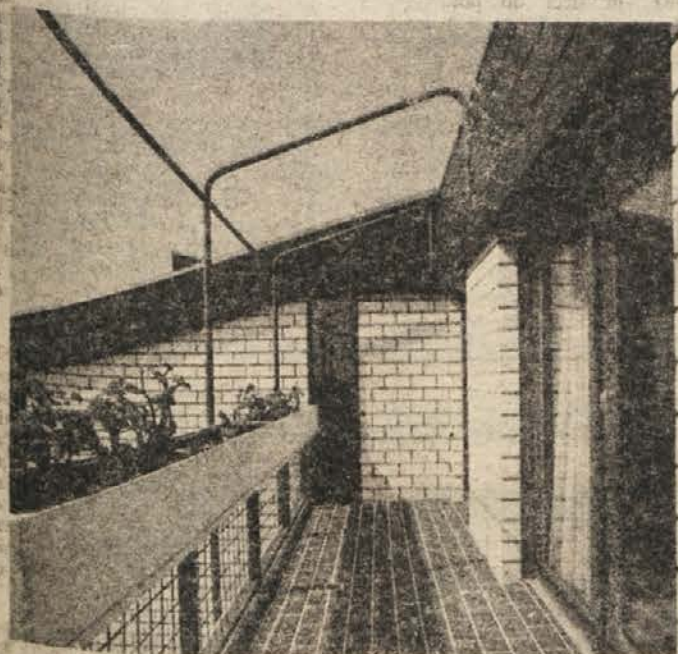
DANES SKUPŠČINA KLUBA SAMOUPRAVLJALCEV

Programsko-volilna skupščina kluba samoupravljalcev občine Ribnica se bo začela danes ob 12. uri v Inlesovih prostorih v Ribnici. Hkrati bodo proslavili dan samoupravljalcev in podelili plakete Josip Broz—Tito — 30 let samoupravljanja, priznanja kluba samoupravljalcev ter srebrne znake sindikata.

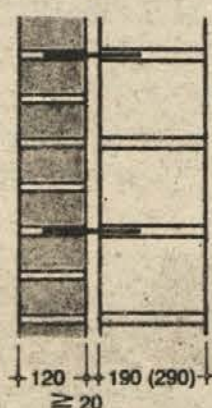

OTROCI OTROKOM — To je naslov prireditve, ki so jo pripravili malečki in njihove tovarišice iz Vzgojnovarstvene ustanove Majde Šilc v Ribnici pred kratkim v domu JLA v Ribnici, ogledalo pa si jo je največ staršev. (Foto: M. Glavonjič)

**PRAVOČASNO NAČRTUJTE ZIDNE FASADNE OBLOGE IN
NOTRANJE DEKORATIVNE ZIDNE OBLOGE
S SILIKATNIMI FASADNIMI ZIDAKI
V KOMBINACIJI Z IZOLACIJSKIMI MATERIJALI**

Dvostojni obodni zid z zračno plastjo in toplotno izolacijo. Lahko je tudi brez toplotne izolacije. Zunanji zid je iz silikatnih fasadnih zidakov, neometan, z obdelanimi rejami. Notranji zid je iz armiranega betona, silikatnih modularnih blokov ipd. Zidna sloja sta med seboj povezana z nerjavečimi žičnimi sidri.

Obodni zid, izdelan kot dvostojna zidna konstrukcija. Obložni zid je iz neometanih silikatnih fasadnih zidakov; notranji zid pa iz silikatnih modularnih blokov. Zidna sloja sta med seboj povezana z žičnimi sidri iz nerjavečega jekla ali bakra.

SALONIT ANHOVO
Industrija gradbenega materiala Anhovo
TOZD OPEKARNA BREŽICE

**ZAHTEVAJTE INFORMACIJE
IN STROKOVNE NASVETE V PRODAJI
BREŽICE,
KI OBRATUJE TUDI VSAKO SOBOTO!
Št. tel.: /068/ 61-798**

Na podlagi 11. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78) ter 258. člena statuta občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list, št. 5/79) je izvršni svet skupščine občine Novo mesto na seji 10. junija 1982 sprejel

SKLEP

o javni razgrnitvi osnutka urbanističnega načrta Otočec in osnutka zazidalnega načrta Otočec

I.

Javno se razgrneta osnutka:

1. urbanističnega načrta Otočec, ki ga je izdelal Zavod za družbeno planiranje Novo mesto pod oznako UN-1/80 januar 1982;

2. zazidalnega načrta Otočec, ki ga je izdelal Zavod za družbeno planiranje Novo mesto pod oznako Z-3/79, november 1981.

Javna razgrnitev bo trajala 30 dni od dneva objave tega sklepa.

II.

Osnutka urbanističnega in zazidalnega načrta bosta javno razgrnjena v prostorih skupščine občine Novo mesto (komite za urbanizem), Ljubljanska cesta 2/1, in v krajevni skupnosti Otočec (v prostorih osnovne šole Otočec).

III.

V času javne razgrnitve lahko dajo občani, delovne organizacije, interesne skupnosti in drugi zainteresirani k osnutkoma urbanističnega in zazidalnega načrta pripombe, mnenja in predloge.

Številka: 351-06/80

Datum: 10. junija 1982

Predsednik IS
FRANCI BORSAN, l. r.

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri OŠ Gorjanskega bataljona Podbočje

objavlja prosta dela in naloge:

1. **HIŠNIKA - KURJAČA** za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1982 in trimesečnim poskusnim delom;

POGOJI: KV ali VKV delavec ustrezne smeri, po možnosti izpit za kurjača centralne kurjave, šoferski izpit „B“ kategorije

2. **KUHARICE** za delo v šolski kuhinji za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1982 in trimesečnim poskusnim delom;

POGOJI: KV kuharica z najmanj dveletno prakso

3. **SNAŽILKE** za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1982

POGOJI: osnovnošolska izobrazba in trimesečno poskusno delo;

4. **VARUŠKE** za delo v VVU z ustrezno izobrazbo, za nedoločen čas, s pričetkom dela 1. 9. 1982 in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: OŠ Gorjanskega bataljona Podbočje, komisiji za medsebojna delovna razmerja. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po objavi razpisa.

Komisija za delovna razmerja in družbeni standard pri ŽTO - TOZD za promet Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge:

TRANSPORTNEGA DELAVCA - SIGNALISTA PRI TEŽKI MEHANIZACIJI na železniški postaji Črnomelj

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Stanovanja ni na razpolago.

Pogoji:

- poskusno delo 30 dni
- končana osemletka
- starost nad 18 let
- obvezen zdravniški pregled v ŽZD Ljubljana

Kandidati naj dostavijo vloge v 15 dneh po objavi razpisa Komisiji za delovna razmerja ŽTO, TOZD za promet Novo mesto, Kolodvorska 1, 68001 Novo mesto, p. p. 76.

DANA, tovarna rastlinskih specialitet in destilacija Mirna objavlja javno prodajo

1. **Gospodarskega poslojja pri hiši Mirna št. 28.** To poslojje obsega hlev, klet in dva manjša kozolčna okenca.

Objekt je naprodaj zato, da se v celoti odstrani. Odstranitev opravi kupec na svoje stroške. Po odstranitvi se mora prostor očistiti. Začetna cena je 15.000 din.

2. **Kompresorskega agregata TRUDBENIK 3xE1NA-240, leto izdelave 1973.** Začetna cena je 7.500 din.

3. **Ročnega dvoosnega vozička.** Začetna cena je 1000 din.

Javna prodaja bo 30. junija 1982 ob 8. uri v DANI na Mirni; interesi si lahko ogledajo navedena sredstva na dan prodaje od 7. ure dalje. Kupci (fizične in pravne osebe) morajo pred pričetkom prodaje vplačati varščino v višini 10 odst. od začetne cene. V prodajni ceni ni vračunan prometni davek, ki ga mora plačati kupec. Vsa sredstva so naprodaj v stanju, kakršno je na dan ogleda. Vse obveznosti iz sklenjene pogodbe poravnajo kupci.

Salonit Anhovo TOZD Opekarna Brežice Komisija za delovna razmerja objavlja potrebe

5 skladiščnih delavcev

za dela na odprtem skladišču silikatne opeke
Pogoj: nekvalificirani delavci z enim mesecem delovnih izkušenj

Dela in naloge so za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečno poskusno dobo. Pismene prijave naj kandidati pošljejo na naslov do 8. 7. 1982.

O izbiri bodo prijavljeni kandidati obveščeni v roku 30 dni po poteku razpisa.

NOVOLES, lesni kombinat
Novo mesto - Straža, n. sol. o.
TOZD TOVARNA GUGALNIKOV DVOR

Delavski svet tozda TGD razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODJA SPLOŠNEGA ODEDELKA pod naslednjimi pogoji:

- višja šola pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- moralno-politična neoporečnost

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža, z oznako: za razpisno komisijo.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 60 dneh po poteku razpisnega roka.

Komisija za delovna razmerja Študijske knjižnice Mirana Jarca Novo mesto

objavlja prosta dela in naloge

VIŠIEGA KNJIŽNIČARJA v Ljudski knjižnici

Delo je izmensko, za nedoločen čas.

Pogoj: končna pedagoška akademija, smer knjižničarstvo.

Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja Študijske knjižnice Mirana Jarca, Novo mesto, Cesta komandanta Stanga 26/28.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Nastop dela 1. 9. 1982 ali po dogovoru.

PIONIR

TOZD PIONIR - TOZD TOGREL, Leskovec pri Krškem

razpisuje prosta dela in naloge

KV ZIDARJEV za delo na montaži in
KV ZIDARJEV za delo v proizvodnji

Pogoji: končana poklicna šola za zidarje.

Nastop dela možen takoj. Poskusno delo traja 3 mesece. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 15 dni po objavi.

O izbiri kandidata bomo ponudnike obvestili najkasneje v tridesetih dneh po končanem zbiranju ponudb.

403/25-82

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

dp db DOLENJSKI PROJEKTIVNI BIRO
NOVO MESTO, SOKOLSKA 1
URBANIZEM, PROJEKTIRANJE,
INŽENIRING

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 24. junija - Janez Petek, 25. junija - Viljem Sobota, 26. junija - Helena Nedelja, 27. junija - D. samoprav.
Ponedeljek, 28. junija - Leon Torek, 29. junija - Peter Sroda, 30. junija - Emilijana Četrtek, 1. julija - Julija

LUNINE MENE
28. junija ob 6.56 - prvi krajec

KINIO

BREŠTANICA: 26. in 27. 6. ameriški barvni film Zrelci, II. del

mali oglasi

STANOVANJA

MANJŠE STANOVANJE v Brežicah, Krškem ali Sevnici nujno išče mlad par brez otrok. Ponudbe pod šifro: DOBER PLACNIK.
SOBO oddamo dvema samskima. Telefon 22-415.
SOBO in hrano oddamo ženski za manjšo pomoč. Naslov v upravi lista (2655/82).
OPREMLJENO SOBO v Novem mestu, lahko tudi izven mesta, na Otočcu ali v Šmarjških Toplicah, išče samski moški. Naslov v upravi lista (2650/82).
STANOVANJE na Zagrebški 19, vseljivo takoj, prodam. Naslov v upravi lista (2651/82).
STANOVANJE v Krškem ali okolici išče mlad par za dobro enega leta. Možnost predplačila. Naslov v upravi lista (2652/82).
SOBO oddam dekletu. Pantovič, Majda Šilc 19/4, Novo mesto.
SOBO v bližini Novega mesta oddam dekletu. Potok 17, Straža.

Motorna vozila

126 P, dobro ohranjen, letnik 1980, in motor 220 D Mercedes ter gume 13-135 s koleznimi obrabi za R 4 prodam. Alojz Turk, Šegova 10, Novo mesto.
FIAT 125 P, letnik 1977, prodam. Šeruga, Kristanova 34, Novo mesto, telefon 23-462, v nedeljo popoldne.
NSU 1200 prodam. Jože Klemenčič, Dol. Kamence 26, Novo mesto.
ZASTAVO 750, letnik 1968, karambolirano, prodam. Cveto Jaklič, Malenska vas 25, Mirna peč.
FIAT 750 de luxe, letnik 1977 in NSU 1200 prodam. Jože Volčjak, Dol. Kamence 5/a, Novo mesto.
ZASTAVO 101, letnik 1979, prevoženih 35.000 km, registrirano do januarja 1983, in obračunalnik za BCS prodam. Jerič, Mali vrh 7, Mirna peč, telefon 84-328.
LADO F karavan, staro tri leta, prevoženih 36.000 km, prodam. Anton Kostrevec, Mestne niže 7.

BREŽICE: 25. in 26. 6. angleški barvni film Pobesneli Max. 27. in 28. 6. ameriški barvni film Imperij vrača udarce. 29. in 30. 6. holandski barvni film Kaskaderji in rockeri.

ČRNOMELJ: 24. in 27. 6. ameriški film Bratje Blues. 25. 6. film Xanandu. 26. in 27. 6. nemški film Begunke. 28. in 29. 6. angleški film Ledeni pekel. 1. 7. ameriški film Dirka Cannonball.

KOSTANJEVICA: 26. 6. francoski film Povsem navadna zgodba. 26. 6. hongkonški film Clovek di-namo. 30. 6. ameriški film Lovce.

KRSKO: 26. in 27. 6. španski film Carmen iz Granade. 30. 6. kanadski film Sherlock Holmes in Jack Ruzparac. 1. 7. ameriški film Prijatelji v težavah.

ZASTAVO 750, letnik 1976, v voznem stanju prodam. Cena je 50.000 din. Jevsek Drago, Cegljenica 43 a, Novo mesto. Ogled možen vsak dan od 15. ure dalje.

ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam. Lužar, Pod Trško goro 21, Novo mesto.

MOTOR APN 4 in motor za NSU 1000 prodam. Groblje 8, Novo mesto.

FORD TAUNUS, starejši letnik, prodam. Gabrijel Pintarič, Otočec 78.

ZASTAVO 101, letnik 1974, prodam za 3,5 M. Naslov v upravi lista (2649/82).

ŠKODO, letnik 1972, in traktor (12 KS) prodam. Jekle, Hrvaški Brod 19, Šentjernej.

Kmetijski stroji

MOTOKULTIVATOR ACME (8 KM) s priključki prodam za 3,8 M. Telefon 21-293 (popoldne).
TRAKTORSKO KOSILNICO za Ursus 335 prodam. Anton Bučar, Ostrog 39, Šentjernej.

TRAKTOR IMT 555, opremljen za delo v gozdu, lahko tudi brez opreme, prodam. Ludvik Jarc, Podgora 30, Straža.

TRAKTOR, starejši, s prikolico, prodam. Klobučar, Stranska vas 48, Novo mesto.

KOSILNICO, rabljeno, bočno, za Ferguson 35 prodam. Rihard Vevar, Kremen 12, 68270 Krško.

ŽETVENO NAPRAVO za kosilnico BCS prodam. Ogled popoldne od 15. ure dalje. Jože Povše, Zagrad 9, Škočjan.

TRAKTOR Univerzal U 445 s prednjim pogonom prodam. Ogled samo popoldne pri Ivanu Klemenčiču, Dolšce 2 a, Kostanjevica.

GUME (14,9 - 28), nove, za traktor, prodam. Simončič, Sela 2, 68310 Šentjernej.

TRAKTOR TV (18 KS), nov, ugodno prodam. Ivan Kovačević, Škempolc 6, Suhor.

TRAKTOR Tomo Vinković (18 KM) prodam. Telefon 21-213.

IMT 560, nov, opravljen prvi servis, prodam. Blažič, Žihovo selo 4, Otočec.

OBRAČALNIK Maraton 140 za kosilnico BCS prodam. Miro Gradšar, Strit 13, Škočjan.

PRODAM

PLEŠIVIŠKO VINO, kvalitetno (belo namizno, rizling), večjo količino (od 50 l dalje) prodam. Zvonko Tomac, Dolnja Reka 5, Jastrebarsko.

PRODAM skoraj novo diatonično harmoniko C, F, B, znamke „Zgonc“. Ivan Šiška, Cesta herojev 41, Novo mesto.

ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK znamke Gorenje po ugodni ceni prodam. Raiko Bojanc, Cesta herojev 56, Novo mesto.

ŠTEDILNIK (štiri elektrika, 2 plin) prodam. Mira Mitrovič, Zagrebška 8 a, Novo mesto.

HARMONIKO, diatonično (B, Es, As), in klavirsko „Melodija“ (96 basov) prodam. Medič, Potov vrh 55, Novo mesto.

SPALNICO ugodno prodam. Naslov v upravi lista (2653/82).

PRALNI STROJ „Naonis super-avtomatik“, boiler na trda goriva in filterfor (100 l) prodam. Cvelbar, Šentjernej 65. PRODAM hrastove plohe, smrekove deske in drug les. Naslov v upravi lista (2654/82).

OTROŠKI VOZICEK, globok, in nov senčnik prodam. Stangej, Volčičeva 8, Novo mesto.

OTROŠKI VOZICEK, športni, prodam. Telefon 22-602.

PRIKOLICO Adria 305 s predšotom ugodno prodam. Informacije na telefon 23-156.

OTROŠKO POSTELJICO z jogljen, hkrati namenjam R 14 za R 9 in R 5. Telefon 24-710.

PRODAM domače piščance (teža od 1 do 2 kg), 150 l žganja, 600 l pristnega domačega belega vina. Dan po ugodni ceni. Ferdo Kobe, pri železniški postaji Semič.

KRAVO sivko s teletom prodam. Ogled vsak dan od 16. ure dalje. Jože Pangerc, Velika Loka 21.

HLEVSKI GNOJ, več ton, prodam. Ignac Hočevar, Grmovlje 32, Škočjan.

KUHINJSKE ELEMENTE, malo rabljene, prodam. Novak, Dol. Težka voda 32, Novo mesto.

PRODAM jedilno mizo in štiri stole „Program Manta“, staro tri leta. Informacije na telefon 25-694.

GUMI-COLN Maestral 5 prodam. Možen priključek motorja. Telefon (068) 25-250.

UGODNO PRODAM lipov hloh (80 x 420 cm) in novo okno z reletjo (180 x 140 cm). Vinko Kranjčevič, Leskovec 17 pri Krškem.

OTROŠKI VOZICEK za dvojčka prodam. Ernest Pirč, Mirna 254.

OTROŠKI VOZICEK (sedež primeren za avto) prodam. Gregorčič, Cesta herojev 30, Novo mesto.

UGODNO PRODAM 126 P, letnik 1977, registriran do aprila 1983, in gradbeno parcelo za vikend z vinogradom v okolici Šmarjških Toplic. Voda in elektrika na parceli, dovoz z vsakim vozilom. Marijan Pleskovič, Gor. Gomila 4, Šmarješke Toplice.

PRODAM kompletno spalnico in bojler (80 l). Cena po dogovoru. Djule Bajrič, Ragovo 9, Novo mesto.

BETONSKI MEŠALEC, ohranjen, prodam. Telefon 24-297 (zvečer).

MOTORSKI COLN Elan T - 300 s prikolico in motorjem prodam. Naslov v upravi lista (2657/82).

KUPIM

HISO ali gospodarsko poslopje (ali oboje) z zemljiščem do 2 ha v neposredni okolici Brežic ali Čateža kupim. Ponudbe na naslov: Gojko Kostič, Terme Čatež, ali telefon (068) 61-771 med 18. in 20. uro.

KOSILNICO Alpina, v dobrem stanju, kupim. Janez Kralj, Rodine 4, Črnomelj.

POSEST

STANOVANJSKO HISO, novo, peta faza, ob Krki pri Dvoru prodam. Plačilo možno tudi na obroke. Naslov v upravi lista (2656/82).

HISO, vseljivo, primerno za vikend, z elektriko in vodo, 50 m od asfaltnice ceste, s 45 a zemlje, prodam. Nahaja se na Rožnem pri Breštanici 32. Ogled pri Uršič na Rožnem 4. julija dopoldne.

VINOGRAD v Beli krajini ugodno prodam. Ogled vsak dan od 15. ure dalje pri Niku Popoviču, Vinogradniška 1, Metlika.

ENODRUŽINSKO HISO z velikim vrtom (telefonom, idealna lega) v Mokronozju ugodno prodam. Informacije po telefonu (068) 49-069.

ZAZIDLJIVO PARCELO v Kostanjevici na Krki (proti gradu) prodam. Anton Colarič, Štepanjska 9, Ljubljana.

PRODAM bukov gozd s košenico, hišo in hlev za 10 glav živine. Lahko dam tudi v najem, samo da se plačajo davki. Jaz ne iščem ničesar. Janko Gudal, Gudalji 4, Radatoviči.

RAZNO

V VARSTVO vzajem otroka. Marija Burgar, Zagrebška 11, Novo mesto.

PREKLICI

MARIJA in ANICA SKUBIC, Meniška vas 38, Dolenjske Toplice, prepevajuva MIJU SKUBICU in njegovim obiskovalcem vožnjo, parkiranje in dela, ki povzročajo ropot, po najini zemlji. Odloženi stari deli avtomobilov na najinem zemljišču naj se odstranijo v petnajstih dneh. Kdor te prepovedi ne bo upošteval, ga bova sodno preganjali.

OBVESTILA

VOZOVE, vseh vrst izdelujem po želji kupcev. KOVAŠTVO Ivan URBIC, Mirna 158, telefon (068) 47-003.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 10. do 16. junija so v novomeški porodnišnici rodile: Anika Grubač iz Rosalnice - Mileno, Marija Nemančič iz Rakovca - Urško, Katarina Hudak s Sela - Eriko, Marija Novak iz Loke - Barbaro, Zdenka Ruzelj iz Dolenje vasi - Klemena, Ljudmila Blažič iz Stranske vasi - Darjo in Darka, Djurdja Malinovič iz Krškega - Dragico, Darinka Gačnik s Sela - Roberta, Ana Klemenčič iz Skratskega sela - Nenada, Marija Kramarič iz Dolenjskih Toplic - Roberta, Mira Petkovič iz Hruševca - Gorana, Anica Malnarič s Kula - Natalijo.

Anica Čudonič iz Zijl - Alojza, Majda Božič iz Straže - Martina, Danica Gazvoda iz Gabrja - Alojza, Ivanka Virant iz Stranske vasi - Anito, Zdenka Kotar z Jordankala - Mojco, Milena Premru iz Gruče - Francija, Nada Možar iz Rosalnice - Andreja, Marija Klobučar iz Pančgerča grma - dečka, Tončka Les iz Breštanice - deklico, Rozalija Kovačič z Dolže - deklico in Marijo Prijanovič iz Črnomlja - dečka. Čestitamo!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 12. do 18. junija so v brežiški porodnišnici rodile: Djurdja Martinec iz Laduča - Tomislava, Irma Zorko iz Vel. Mrzljavega - Petro, Vesna Pavšek iz Samobora - Luka, Ljiljana Matovič iz Krškega - deklico, Mirela Zupar iz Senovega - Bena, Antonija Novak iz Samobora - Vida, Božica Huskanovič iz Laduča - Ernesta, Zrinka Vitko iz Farkaševca - Tomislava, Štefica Kostič - dečka in Marijo Umek s Senovega - deklico. Čestitamo!

SPOSOJENO TRNJE

- Nekateri književniki se zavzemajo za absolutno svobodo književnega ustvarjanja. Nekaterim je to tudi edino književno delo. (Iz Politike ekspres)

ZAHVALA
V 82. letu nas je za vodno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric
JOŽE KLEMENČIČ
iz Ždinje vasi 43

Iskreno se zahvaljujemo sosedom Zoretovim in Klemenčevim. Zahvala velja kolektivu Novoteksa, Splošni bolnici, Industriji obutve, sosedom iz Dol. Kamenc ter župniku za lepo opravljeni obred.

Zahjujoči: vsi njegovi

ZAHVALA
V 49. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož in oče
ALOJZ ŠKRBEČ
z Ratež 29, Brusnice

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim posedom in vaščanom, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Hvala pevcem za zapete žalostinke in župniku za lepo opravljen obred.

Zahjujoči: žena Antonija, otroci Slavko, Marjan, Silvo, Jože, Milena in Bernardica

ZAHVALA
Komaj 46 let star nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče, sin, brat in stric
JANKO MORAVEC
iz Vinice 57

Iskrena hvala vsem, ki so se poklonili pokojniku na domu, mu darovali vence in cvetje, ga spremili na njegovi zadnji poti, nam pa kakorkoli izrazili sožalje. Posebno zahvalo sme dolžni sosedom Malheyčevim, Obradovičevim, in Ostroičevim. Prav tako se zahvaljujemo DO Novoteksa, Vinica, za vences in denarno pomoč, DO Rudnik Kanižarica za vences in ostalo pomoč, GD Vinica za organizacijo pogreba, pevskemu društvu Vinica za zapete žalostinke, godbi na pihala iz Črnomlja, govornikom sosedi Natalji in predstavniku Rudnika Kanižarica. Prisrčna hvala vsem ostalim, ki so na kakršenkoli način počastili pokojnikov spomin in bili z nami. Zahvaljujemo se tudi župniku za sodelovanje na pogrebu.

Zahjujoči: žena Marija, sinova Boris in Strečko, mama, bratje z družinami ter ostalo sorodstvo

Vinica, Podklaneč, Ljubljana, Trzin, Vrhnika

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto
USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Riher.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Lagan (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Parc, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zelenik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Iztok Gačnik in Marko Klinc.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 12 din. Letna naročnina 480 din. plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 960 din - Za inozemstvo 960 din ali 23 ameriških dolarjev oz. 52 DM (oz. ustreznega druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, Temeljna dolanjska banka Novo mesto).
OGLASI: 1 cm vrline v enam stolpcu za komercialne oglase 220 din, za razpisne, licitacijske ipd. 300 din, 1 cm na dolženi, srednji ali zadnji strani 330 din, 1 cm na prvi strani 440 din. Vsak mail oglas do 10 besed 100 din, vsaka naslednja beseda 10 din. Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 13 od 1. 11. 1981 dalje. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30F3. - Naslov uredništva 6E301 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33 (telefon (068) 23-606) - Naslov uprave Jarkova 1, p. p. 33 tel. (068) 22-365 - Naslov ekonomske propagande in mailih oglasov: Glavni trg 3, p. p. 33, telefon (068) 23-611 - Naročbenih rokovnikov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, njimi in prelom DITC tozd Časopis Dolenjski list, oddetek grafične priprave Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 69. letu življenja nas je zapustila naša draga in skrbna mama, stara mama

ROZALIJA VIDMAR

iz Sred. Lipovca 18, Dvor

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč ter nam kakorkoli izrekli sožalje, pokojni pa podarili vence in cvetje ter jo spremili na zadnji pot. Posebno zahvalo smo dolžni govornici Društva upokojencev Dvor za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sinova France in Ciril z družinama, hčerke Ema, Marija, Ivanka, Marjetka z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgi in hudi boleznini nas je v 63. letu zapustila naša draga in skrbna žena ter mama

JOŽEFA GRIČAR

iz Prečne 11

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, sosedom in znancem, ki ste pokojni darovali vence in cvetje, jo spremili na zadnji poti, nam pa kakorkoli izrekli sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni sosedu Ivanu in njegovi ženi za vso pomoč. Hvala Rudniku iz Majdanpeka za podarjeni venec. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Anton, hčerka Krana z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, strica, brata in botra

ALOJZA MESOJEDCA st.

iz Kompolja pri Boštanju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, posebej še družini Železnik, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter nam kakorkoli pomagali. Zahvaljujemo se delovni organizaciji Stilles Sevnica, Društvu upokojencev, govorniku za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste našega ata spremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena Tončka, sin Lojze, hčerki Mihelca in Anica z družinami, sestri Marija in Angelca ter ostalo sorodstvo

*Tako tiho je živel,
tako tiho je od nas odšel.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

JANEZA DEBEVCA

z Mal. Cirnika 34

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za darovane vence, vence ter izraze sožalja. Hvala osebju Doma upokojencev Sevnica za nego, župniku Vidicu pa za lepo opravljeni obred in govor. Hvala tudi vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

V tih žalosti: vsi njegovi

Krmelj, dne 31. maja 1982

ZAHVALA

Mnogo. prezgodaj nas je v 28. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oči, sin in brat

HENKO SMRKE

iz Razbor pri Čatežu, Velika Loka

Prisrčno se zahvaljujemo sosedom za vsestransko pomoč, sorodnikom in znancem za podarjene vence, kolektivu ŽTP za podarjene vence in denarno pomoč. Prav lepa hvala tudi pevcom in govorniku iz ŽTP - TOZD Elma Čatež za podarjeni venec in denarno pomoč. Iskrena hvala župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena, otroci Bojana, Damjan, Irena in Robi, mama, brat Jože in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 42. letu življenja nas je nepričakovano zapustila naša ljubljena žena, mamica, sestra in teta

ANI ANŽLOVAR

iz Babne gore 4 pri Selih-Šumberku

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Posebno se zahvaljujemo za podarjene vence in cvetje KGO Sela-Šumberk, učencem 7. razreda OŠ Veliki Gaber, učenkam Pedagoške gimnazije Ljubljana, sorodnikom in ostalim. Še posebej smo dolžni zahvalo župniku za opravljeni obred in ganljive besede, pevcom za lepo zapete žalostinke, vsem, ki ste nam izrekli sožalje in našo drago mamo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Neutolajljivi: mož Stane, hčerki Anica in Jožica, sestri Marija in Joži ter ostalo sorodstvo

Babna gora, Zagorje, dne 14. junija 1982

*Solza se bo posušila,
rana nikdar zacelila.*

V SPOMIN

16. junija je minilo leto žalosti in bolečine, odkar si nas mnogo prezgodaj zapustil naš ljubljani sin, mož, oče, brat in stric

IVAN ILJAŽ

iz Brezine pri Brežicah

Iz večnega spanja te ne bomo mogli prebuditi niti s solzami in bolečino, ki tako strašno kljuje v naših srcih, dragi Ivo. Mnogo prerana smrt te je iztrgala od nas. Vedno bolj občutimo bolečino ločitve, kajti najhujše je spoznanje, da te nikoli več ne bo med nami. Žalost in praznina ostaja za teboj. Hčerka te išče, ali nikoli te ne bo našla niti spoznala. Hvala vsem, ki ga obiskujete in mu prižigate sveče.

Žalujoci: vsi njegovi

*Kje si, ljubi Drago,
kje tvoj mili je obraz?
Že pol leta v grobu spiš,
a v naših srcih še živiš.*

*Ne mine ura,
dan, ne noč,
da ne bi v mislih
bil povesod navzoč.*

V SPOMIN

20. junija 1982 je minilo prežalostnih in najbolj bolečih 6 mesecev, odkar nas je v 27. letu zapustil

DRAGO PILETIČ

iz Gor. Gradišča, Šentjernej

Ne moremo verjeti, da te ni in da te ne bo več. Še vedno se oziram v velike tovornjake, da bi zagledali tvoj premili obraz, a tebe ni. Za teboj, Drago, je praznina, v naših srcih bolečina. Ostal nam boš vedno v spominu tak, kakršen si nas zapustil in šel v tragični Irak. Lepa hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob.

Žalujoci: njegova Andreja, mami, oči in brat z Ireno

V SPOMIN

Jutri, 25. junija, bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustil naš dobri mož, brat, stric, svak in dedek

MARTIN HRASTOVŠEK

iz Zakota 58 pri Brežicah

Vsem, ki se ga kakorkoli spominjate, mu prižigate svečke in krasite njegov grob, prisrčna hvala!

Vsi njegovi

*Ko bi koga solza obudila,
tebe, dragi atek,
ne bi črna zemlja krila.*

V SPOMIN

28. junija bo minilo leto žalosti in bolečine, odkar si mnogo prerano odšel od nas, ljubljani mož

STANE ZLOBEC

z Zagrebske 14, Novo mesto

Iskrena hvala vsem, ki se ga še spominjate!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta

VIKTORJA CEŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, krajevnemu odboru ZZB Blanca, DO Mercator in DO Stilles za sočustvovanje, izraze sožalja, pomoč in darovane cvetje. Iskrena hvala zdravniku dr. Pesjaku za zdravniško pomoč, dobremu sosedu Ivanu Španu za ne-sebično sosesko pomoč, govornikom Tonetu Požunu in Srečku Žveglju za lepe in tople poslovilne besede.

Žalujoci: žena Lojzka in sinova Viktor in Boris

VID BUDNA

„Regijska pripadnost in družbenopolitična povezanost krške občine se je v preteklosti pogosto spreminjala. Zdravstvo je pri teh reorganizacijah vedno potegnulo najkrajši konec, razmišlja 48-letni višji dentist Vid Budna s Senovega. Govori odkrito kot se pač spodobi za delegata, ki je med uspešnim delom v občinski zdravstveni skupnosti ali pa pri vodenju zbora izvajalec novomeške Regionalne zdravstvene skupnosti s predudarno besedo nemalokrat znal postaviti piko na i. Zato so se ga spomnili ob letošnjem krškem občinskem prazniku s priznanjem, ki mu je zadoščenje in spodbuda tudi za zavzeto vodenje senovskega TVD Partizan, kjer je vjeti prevzel šele pred kratkim, in za organizirano rekreacijo, katere 10-letnico je Rekreacija 500 iz Krškega letos kronala s srečanjem z Zlato selekcijo Nedeljskega.“

„Naše zdravstvo se še vedno opredeljuje za dolenjsko regijo, čeprav bi tudi v Posavju moralo priti do delitve dela med brežiško ter novo-mesko bolnišnico in zdravstvenimi domovi. Že pred časom prenovljeni zdravstveni dom v Krškem in

nova postaja v Kostanjevici sta sicer precej izboljšala razmere za osnovno zdravstvo, s tem pa še ni zamrla težnja za novo gradnjo v Krškem,“ pravi Budna in meni, da se bo moralo za to potrebo mesta odločiti združeno delo.

Ko pripoveduje o vsebini pojma solidarnosti, poudarja, da ga včasih preozko pojmujejo. V Krškem si predstavljajo pod solidarnostjo v zdravstvu tudi pomoč Dolenjske pri izgradnji novega doma, saj so doslej dovolj potrpežljivo čakali, da pridejo na vrsto. „Zagotoviti je treba približno enake možnosti zdravstvenega varstva v občini in tudi v dolenjski regiji,“ pojasni svoja delegatska prizadevanja Vid Budna, ki meni, da so bile osnovne težave navadno prav zaradi starega pogleda na zdravstvo. Preveč je bilo namreč še proračunske miselnosti, svobodna menjava dela pa je po njegovem zaživela šele v zadnjih dveh letih.

Nekaj tistega, čemur pravimo čut za socialno pravičnost, je Vid nasledil še iz otroštva, ko je spoznal, kako trdo je življenje rudarjev. Tudi njegov oče je šel s Senovega s trebuchom za kruhom v Francijo in 6-članska družina se ni lahko prebijala. Vid se je zaobljubil, da bo, ko bo odrasel, vedno priskočil na pomoč ljudem v stiski. To počne tudi v senovski zobozdravstveni ordinaciji, kjer posadi na stol kmeta iz Podsrede, Trebč ali pa delavca iz drugih oddaljenih krajev že ob pol-sednih jutraj, da bi ta vendarle še ujel prvi delavski avtobus uro pozneje. Na uro ne gleda, čeprav dostikrat pridrviijo pacienti v zadnjih minutah njegovega delovnega časa, saj je predan svojemu delu. **PAVEL PERC**

Šest medvedov, risov pa nič

Razstava lovskih trofej z območja zahodne Dolenjske in Bele krajine

Zveza lovskih družin Kočevje je minul teden organizirala razstavo najlepših trofej divjadi, ki je bila uplenjena lani. Letošnja razstava, bila je v dvorani DC 16 v Dolenji vasi, in je bila že deseta po vrsti.

Najlepše trofeje so razstavile lovške družine z območja Zveze lovskih družin Bele krajine, ki letos rivič razstavljajo skupaj z ZLD Kočevje. Od lani namreč obe ti zvezi sestavljata skupno tako imenovano lesto gojitveno območje. Belokranjecem je bilo zato dovoljeno, da niso prikazali le lani uplenjenih trofej, ampak tudi starejše.

Na razstavi je bilo prikazanih 6 kož oz. trofej medvedov, mnoge trofeje jelenov, srnjakov, divjih prašičev itd. Posebno pozornost so pritegnile tudi trofeje gamsov in divjih koz, ki sta jih razstavili lovski družini Osilnica in Predgrad. Med trofejami pa ni bilo risov, čeprav se z lepimi risjimi trofejami ponašajo sosednje hrvaške lovške družine. Na hrvaško pa so zašli risi, ki so jih vložili, oz. spustili na Kočevskem. Na razstavi so se predstavili tudi člani foto-kino ljuba „Diana“ s svojimi foto trofejami.

RIBE UMIRAJO — Na fotografiji je lipan iz Kolpe, ki ni bil jlet s trnkom, ampak je poginil zaradi razjede (čira), ki se lepo vidi na spodnjem delu njegovega trebuha.

„Plavajoči“ vikend sredi Krke

Na otoku sredi Krke pri Podgozdu je 29-letni ljubljanski pravnik gradil vikend — Izgovor o plavajočem objektu in Luški kapetaniji Koper

Krka, še posebej njen zgornji del med Dvorom in Žužemberkom, ki je doslej sprejela že toliko ljubljanskih vikendarjev, je tokrat ob pomoči urbanističnih inšpektorjev odpovedala gostoljubje, nenavadno vsiljivemu gostu. Nekaj s pomočjo pravnih izkušenj, nekaj pa z lastno iznajdljivostjo je skušal 29-letni ljubljanski Boštjan Gorjanc na otoku — pravijo mu Osredce — sredi Krke pri Podgozdu, kakšen kilometer pred Dvorom, postaviti vikend. Kot v posmeh vsem predpisom in zakonom, med drugim tudi odloku o varstvu reke Krke, njenih pritokov in bregov, je pričela na najstrožje varovanem območju rasti šest metrov široka in enako dolga lesenjača.

700 kvadratnih metrov velik otok, ki ga z obeh strani obdaja preko 30 metrov široka struga Krke, je odkupil Gorjanc lani od Mirka Legana iz Podgozda. Če pustimo v nemar vprašljivost zasebne lastnine otoka in podrobnosti kupčije, pa je vsekakor zanimivo, kako da znaša v

zemljiški knjigi vpisana površina otoka vsega 176 kvadratnih metrov, ko pa je ta skoraj petkrat večja. Toda to le za uvo.

Na prijavo žužemberškega oddelka milice se je za gradnjo sredi Krke pričela zanimati tudi urbanistična inšpekcija UIS Novo mesto. Nevsakdanjega graditelja so inšpektorji sredi letošnjega maja povabili na razgovor, kjer je samozavestno razgrnil načrt in način dela. Tako je Gorjanc med zaslišanjem izjavil, da je zemljišče, ki je vključeno kot travnik, kupil zato, da si na njem zgradi, leseno plavajočo napravo, ki bi služila v rekreativne namene. Nadalje je dodal, da je pred pričetkom gradnje obiskal Luško kapetanijo v Kopru, kjer je hotel prigrasiti začetek izdelave plavajoče naprave. Vendar da so mu tam povedali, da zakon o registraciji plovil o notranji plovi iz leta 1964 ne velja več, in so ga napolili na Jugoslovanski ladijski register z območnim uradom v Ljubljani, kjer naj bi uredil vse potrebno za pridobitev atesta.

„Prav zaradi tega,“ je povedal Gorjanc, „sem menil, da ne gre za

objekt, kot ga pozna zakon o urbanističnem planiranju, in da torej ne potrebujem lokacijskega dovoljenja.“

Tako Gorjanc. Povejmo, da je „plavajoča naprava“ zgrajena iz 19 navpično postavljenih tramov, med seboj povezanih s prečnimi gredmi. Preko nosilnega tramovja so iz notranje strani obite deske, vdelanih pa je tudi že nekaj oken. Narejena je bila tudi streha, delno krita z valovtkami, na južnem pročelju pa je predvidena odprta veranda z vodom. Objekt je postavljen na lesenih pilotih, kakšnih 80 centimetrov od tal, ker naj bi stalo 36 dvestoletskih bečinskih sodov. Na spodnji gredi jih je sedaj pritrjenih 15. Pred morebitnimi poplavi vsekakor najboljša in najbolj učinkovita obramba. Naprava, seveda dokončana, naj bi bila po Gorjančevih besedah splavljena (plavala bi na sodih), zadržana pa naj bi bila na kraju, ki ga bodo odredili v Jugoslovanskem ladijskem registru ali koprski Luški kapetaniji(!).

Spretno zastavljeni izgovor Boštjana Gorjanca ima eno veliko liubo: da ima namreč njegov plavajoči objekt preveč podobnosti z

vikendom. Tako so ocenili tudi novomeški urbanistični inšpektorji in Gorjancu očitali kršitve zakona o urbanističnem planiranju, kršitev odloka o razglasitvi posameznih območij za varovane, kot tudi odloka o varstvu reke Krke, njenih pritokov in bregov. Prav zadnja dva strogo prepovedujeta gradnjo kakršnihkoli objektov in naprav v varovanem območju, ki bi spreminjali obliko in videz okolja. Nič manj strog pa ni zakon o urbanističnem planiranju, ki dopušča, navzlic temu da je objekt že v zaključni fazi, v primerih črnih gradenj na varovanih območjih, da se te odstranijo na investitorjeve stroške. Prav to so urbanistični inšpektorji zapisali v odločbi, ki so jo izdali sredi maja, kot rok za odstranitev objekta pa določili 15 dni. Z izjemo odstranitve strošne konstrukcije pa nesojni plavajoči objekt v podobi vikenda še zmeraj stoji nedotaknjen. Zato je urbanistični inšpektor pred dnevi z dopisom še zadnjič opozoril Gorjanca na neizpolnjeno obvezo. V nasprotnem primeru bodo gostje Osredca že čez nekaj dni delavci novomeške Komunale.

B. BUDJA

Urejajo „srce“ Slovenije

4. julija bodo v Spodnji Slivni slovesno odkrili obeležje, ki označuje geometrično središče Slovenije

Na pobočju griča v vasi Spodnja Slivna v krajevni skupnosti Vače na meji litijske občine nastaja nevsakdanji spomenik. Na prostoru, ki so ga vaščani uredili z udarniškim delom, postavljajo granitno obeležje, ki označuje geometrično središče Slovenije. Slovesna otvoritev obeležja bo 4. julija na dan borcev in za krajevni praznik KS Vače.

Geometrično središče Slovenije GEOSS je osrednja slovenska trigonometrična točka, ki so jo izračunali na osnovi sedanjih meja naše republike. Strokovnjakom bo služila kot osnova za izdelavo načrtov in kart, ostalim pa bo predvsem zanimivost kot „srce“ Slovenije.

Obeležje sestavlja granitni kamen iz štirih delov, ki označujejo strani neba, na njem pa stoji granitni

Veselo na vasi

V Zabukovju igralo 11 harmonikarjev — Se Studenec

Občinska Zveza kulturnih organizacij občine Sevnice je lani prvič priredila občinsko srečanje harmonikarjev v Zabukovju in Studencu. Minulo nedeljo so v Zabukovju poskusili v drugič.

Resda je prišlo nekaj manj godcev, lani 17, letos 11, občinstvo pa je bilo kljub temu zadovoljno. Vsi brez izjeme so vlekli diatonične harmonike, znane „fraftonarice“. Kar dobro zaledje godcev imajo v zabukovski krajevni skupnosti. Od tam jih je bilo kar pet: Anton Perc, Ivan Golob, Branko Kunšek, in Viktor Klenovšek Karl Mirt, S Studenca je prihitel Drago Bizjak. Da na Pokleku tudi igrajo, ne le pojejo, je pokazal Srečko Mlinarič. Na srečanju počasi prihajajo godci izven občine, tokrat je bil to Jože Leskošek iz Sentvida. Samo po sebi umveno je sledilo tudi povabilo na njihov jubilejni deseti „Pokaži kaj znaš“ zadnje nedelje v juliju v Dobju. Sevniske godce sta z lastnimi skladbami zastopala Marjan Skrbinček in Jože Popelar. Z drugega hriba, s Telč, je prihitel kar na motorju Alojz Mrgole. To nedeljo bo godel že na 482. svatbi zapovrstjo. Nadaljevanje letošnjega srečanja harmonikarjev bo 4. julija na Studencu. A. Z.

steber, simbol slovenskega naroda. Na vzhodni strani stebra je vklesani slovenski grb, relief Slovenije in napis „GEOSS — geometrično središče Slovenije“. Na južni strani so vklesani Prešernovi verzi: „Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da kodcr sonce hodi, preprij iz

TEŽIŠČE SLOVENIJE — Obeležje bodo svečano odkrili na dan borca. (Foto: J. Saje)

sveta bo pregan.“ Koordinate in nadmorska višina GEOSS so vklesani na severni strani stebra, medtem ko je zahodna popisana z nazivi organizacij in skupnosti, ki so omogočile postavitev obeležja. Deset metrov od obeležja so posadili lipo, ki je star simbol slovenstva. V parku je postavljen tudi drog, na katerem bo stalno plapolala slovenska zastava, medtem ko bo pot k obeležju obrobhala 88 dreves, posajenih v spomin na Tita. J. S.

ŠE BO VESELO — Kjer je harmonika, je tudi veselje. Tega v nedeljo v Zabukovju ni manjkalo. Z veselice po srečanju bo kanilo kaj denarja v blagajno domačega Prosvetnega društva Alojza Kolmana — Maroka. (Foto: A. Železnik)

SEMIŠKE IGRE — V nedeljo, 20. junija, je semiški TVD Partizan že osmič pripravil zabavno-tekmovalno prireditev semiške igre. Nad dve uri se je na prireditvi zabavalo preko 4.000 ljudi. Prvo mesto je pripadlo Štrekljencu, druga pa je bila ekipa iz Kota. Prireditve postaja iz leta v leto bolj obiskana in zanimiva, kar organizatorje spodbuja k nadaljnjemu delu. (Foto: F. Derganc)

Greznica ogrožala vodo

Nad glavnim vodovodnim ožiljem Topliške doline sta ljubljanska zakonca zgradila greznico

Res vsa sreča, da so inšpektorji in upravljalci vodovoda, ki napaja vso Topliško dolino, še pravočasno odkrili početje ljubljanskih zakoncev, ki sta z zidavo greznice nad enim glavnih vodovodnih vodovodov ogrožila pitno vodo.

Valentin in Marija Pečaver iz Ljubljane sta pred leti kupila nekaj zemlje pri Podhosti, si nato prikobrnela vsa potrebna soglasja in ob Partizanski magistrali pričela graditi stanovanjsko hišo. Po dograditvi sta se lotila še greznice, le da tokrat nista upoštevala nobenih papirjev,

TA TEDEN „OH CET V LJUBLJANI“

Mednarodna turistična folklorna prireditev „Ohcet v Ljubljani 82“ se bo letos začela 23. junija, končala pa 2. julija. Kot je bilo rečeno na tiskovni konferenci ljubljanske turistične zveze, bo letos na „ohceti“ sodelovalo 22 poročnih parov, med njimi prvič z Japonske, Nizozemske in iz Finske.

HUMORISTIČNA VIZIJA

V hotelu Korana v Karlovcu je izobraževalni center Beti iz Metlike pred kratkim pripravil modno revijo, na kateri bi morala poleg manekenk in metliške folklorne skupine nastopiti tudi Nela Eržišnik. Prva dama jugoslovanskega humorja se je s svojim dragim pripeljala v Karlovac, vendar ni hotela priti za mikrofon, ampak je zahtevala, da ji dogovorjeni honorar 17.000 dinarjev izplačajo pred nastopom. Ker organizatorji tega niso storili, je užaljeno sedla v avto in se odpeljala v Opatijo. Res najbolje. Po vzorcu Marice Hrdalo bi morali biti vsi, ki kaj delajo, plačani vnaprej. Morda pa je to humoristična vizija nove družbe?

Konjsko slavje v Šentjerneju

V nedeljo kasaška dirka

V nedeljo, 27. junija ob 14. uri bodo ljubitelji konjskega športa v Šentjerneju prišli na svoj račun, saj se je na tradicionalno junijsko kasaško prireditev prijavilo kar 72 kasaških zapreg iz vseh slovenskih klubov. Li se bodo pomerili v devetih dirkah: od teh bo potovo najkvalitetnejša četrta letošnja krožna dirka Slovenije, v kateri bosta sodelovala tudi zmagovalca zadnje ljubljanske dirke Duk in odlična Figrina. Za domačine bodo gotovo zanimive tudi dirke drugega in tretjega avtostarta, v katerem bosta nastopila domačina Darovec s Petjo oziroma Narat z Izidorom, ter mehaničnega handikapa (temelj 1,35), v katerem nastopa Mencin s Perinom. V mehaničnem handipu za dvoletne kasače bo nastopil četrti domačin Ivan Košak s Finetom, največje domače slavje pa bo vsekakor kmečka dirka, v kateri bodo nastopili le domači konji bolj mešanega porekla. T. J.

Tisočkrat ptica

Tinetovi poleti z zmajem

Za Tineta Račića iz Črešnjic je vsak polet z zmajem nepozabno doživetje, ki mu bogati proste sobotne in nedeljske ure. Od trenutka, ko je prvič od blizu videl zmajarja, si je tudi sam zaželel zajadrti na zmajevih krilih. Bilo je 1. marca pred petimi leti in dva meseca kasneje je Tine že doživel svoj zmajarski krst. V večino letenja ga je vpeljal Stane Pompe. Sprva je letal na doma narejenem zmaju, pozneje si je kupil tovarniškega, boljsega in dražjega. Za takšnega je danes treba odšteti šest do sedem milijonov dinarjev, starega rabljenega pa je mogoče kupiti ceneje.

Tinetu za denar ni žal. Zmaj mu po enoličnem delu v tovarni popetri konec tedna, omogoča mu sprostitve, ki si je vsak ne more privoščiti. Zdj ima Tine za se boj že tisoč poletov. Poletel je že z Javorovice in Opatove gore na Gorjancih, z Lisce nad Sevnico, s piščekih hribov in s Sentvida nad Brežicami.

Najdlje je prebil v zraku 1 uro in 40 minut in s tem dosegel drugi rekord „Kriča kluba“ iz Krškega. Edino Andrej Sotošek ga je prekosil: po zraku je jadrjal 2 uri in 20 minut in s tem prinesel klubu prvi rekord.

Na Črešnjicah je več članov kluba, letita pa samo dva. Na polete se odpravita vsako soboto in nedeljo, če je le vreme dovolj ugodno. Tine je sodeloval dvakrat na državnem in večkrat na republiškem prvenstvu. Zdj ne tekmuje več, ampak se spušča po zraku samo še za rekreacijo. JOŽICA TEPPEY

SPOSJOJENO TRNJE

Jugoslavija je te dni dežela posebnih delovnih nalog. Eni državljeni so v Španiji, da poročajo o mundialu, drugi v Italiji, da prinesejo kavo, tretji v arabskem svetu, da preskrbijo nafto, četrti v zahodni deželah, da izmoledujejo kredite... (Iz „Svijeta“)